

Diccionari de pesca

**Conselleria d'Agricultura,
Medi Ambient i Territori**

Palma, 2011

© Conselleria d'Agricultura, Medi Ambient i Territori
del Govern de les Illes Balears
© Universitat de les Illes Balears
Disseny de la coberta: Ludmila Rivacoba
Edició: octubre de 2011

Maquetació i impressió: Gràfiques Rubines
ISBN13: 978-84-930810-9-6
DL: PM 1514-2011

La reproducció total o parcial d'aquesta obra per qualsevol procediment, inclosos la reprografia i el tractament informàtic, com també la distribució d'exemplars mitjançant lloguer o préstec, resten rigorosament prohibides sense l'autorització escrita dels titulars del copyright i estaran sotmeses a les sancions que estableix la llei.

Les persones que han participat en el procés d'elaboració d'aquest diccionari:

Govern de les Illes Balears
Conselleria d'Agricultura, Medi
Ambient i Territori

Coordinació

Joan Carles Torrens Costa
Cap del Servei de Planificació

Margalida Sastre Moragues
Assessora lingüística

Elaboració

Francesc Riera Munuera
Biòleg, especialista en ictiologia

Universitat de les Illes Balears
Servei Lingüístic
Gabinet de Terminologia

Direcció

Ramon Bassa i Martín

Coordinació

M. Magdalena Ramon Andreu
Gabinet de Terminologia

Elaboració

M. Magdalena Ramon Andreu
Cristina Robles de Pedro
Gabinet de Terminologia

Col·laboració

Inés Burguera Garcías
Gabinet de Terminologia

Agraïments

Josep Cerdà i Mulet
Director tècnic veterinari de Carpeix Pol·lença, SAT, i de Llacunats Dinàmics, SL

Amàlia Grau Jofre
Laboratori d'Investigacions Marines i Aqüicultura

Jordi Bover i Salvador
Joan Rebagliato i Nadal
Centre de Terminologia TERM CAT

Sumari

Presentació	9
Introducció	11
Arbre de camp	15
Abreviacions	17
Diccionari	19
Índex de termes catalans	153
Índex de termes castellans	169
Índex de noms científics	182
Annex: Peix i marisc que es comercialitza principalment a les illes Balears ...	185
Índex de noms castellans	198
Índex de noms científics	201
Bibliografia	205

La llengua de la mar

El llenguatge de la mar té una singularitat i riquesa lèxica que pocs coneixen. Amb l'objectiu de mantenir vius aquests termes, la Conselleria d'Agricultura, Medi Ambient i Territori posa a l'abast de la ciutadania aquest diccionari de pesca.

Amb aquest diccionari es tanca una trilogia de publicacions que vàrem posar en marxa amb la voluntat de contribuir al coneixement i la difusió de la terminologia agropesquera. Com en els altres dos diccionaris —el d'agricultura i el de ramaderia—, aquest recull de paraules pretén ser també un reconeixement als pescadors i amants de la mar en general, que han contribuït al manteniment del llenguatge pesquer.

L'edició d'aquests tres volums, dedicats concretament als àmbits de l'agricultura, la ramaderia i la pesca, ha estat possible gràcies a la feina de moltes persones. Per això, volem manifestar el nostre sincer agraïment a tots els que hi han participat, especialment als tècnics i especialistes de la Conselleria, pel seguiment temàtic dels diccionaris, i al Gabinet de Terminologia de la Universitat de les Illes Balears, per la gran tasca de síntesi que ha dut a terme per a l'elaboració dels tres diccionaris. Estam convençuts que aquest esforç haurà valgut la pena.

Gabriel Company i Bauzá
Conseller d'Agricultura, Medi Ambient i Territori del Govern
de les Illes Balears

Introducció

Aquest diccionari s'estructura en set apartats:

- Aquesta **introducció**, que exposa en general l'estructura del diccionari i com s'ha de consultar.
- L'**arbre de camp**, un esquema del contingut del diccionari que en delimita l'abast temàtic, permet classificar-ne els termes i facilita el tractament del conjunt de la informació.
- La **llista d'abreviacions** amb la descodificació corresponent.
- El cos del **diccionari**, que recull tots els termes ordenats alfabèticament a partir del terme català i numerats correlativament.
- Tres **índexs de termes alfabètics**, un per al català, un per al castellà i un per als noms científics que apareixen al llarg del diccionari. Cada entrada d'un índex alfabètic té un número d'ordre que remet al terme corresponent del diccionari.
- Un **annex**: peix i marisc que es comercialitza principalment a les illes Balears.
- La **bibliografia**, amb la referència a les fonts consultades al llarg de l'elaboració del diccionari, classificades en quatre apartats: disposicions legals (decrets, ordres i lleis), obres especialitzades (en general, obres temàtiques divulgatives de l'àmbit de la pesca i branques afins, seguint l'arbre de camp), obres terminològiques (diccionaris especialitzats de l'àmbit de la pesca i branques afins, seguint l'arbre de camp) i obres lexicogràfiques (diccionaris generals i enciclopèdies).

Estructura i consulta

El DICIONARI DE PESCA conté 1.218 termes catalans i les corresponents equivalències en castellà sempre que s'han pogut verificar, les categories gramaticals corresponents tant dels termes catalans com dels castellans i la definició. Cada terme català va precedit d'un número d'ordre, correlatiu

al llarg del diccionari. A més a més, també inclou les relacions de sinonímia entre els termes i, quan s'ha considerat necessari, notes de tipus lingüístic o metalingüístic que completen la informació de les entrades.

Les **notes** informen sobre els plurals que poden generar dubtes (com és el cas d'*afàs*, de *bolig* o d'*ormeig*) o sobre l'ús de la denominació (com *la mar gran*, que s'usa amb l'article literari, o *cala*, que dóna lloc a expressions com «vaig fer una bona cala» o «vaig fer una cala molt dolenta»); també poden ampliar la definició (com, per exemple, a *aigües continentals*, *blanc* o *fluixa*), o bé indicar la relació d'un terme amb un altre per oposició (com és el cas de *negre* o de *pesca pelàgica*). Si s'ha cregut convenient afegir informació addicional de natura diferent sobre algun terme, s'han enumerat les notes (com als termes *boguera*, *descobri!* o *gambí*).

Els termes es presenten, tant al cos del diccionari com als índexs, segons l'ordre seqüencial dels components (*instrument de navegació* i no *navegació*, *instrument de*), i segueixen l'**ordenació alfabètica discontinua**, que evita interrupcions en els termes d'una sèrie i segons la qual els espais en blanc precedeixen els signes no alfabètics (principalment apòstrofs i guionets) i els signes no alfabètics precedeixen els signes alfabètics. Exemple:

amarrament
amarrar
amarrar de costat
amarrar de punta
amarratge
amollar
amollar l'àncora
amura
amurat -ada a babord
amurat -ada a estribord
anar a la fluixa
anar a la prima
anar al bou

Els substantius es presenten en singular, llevat dels casos dels plurals lexicalitzats (*boleros*, *cabres* o *tibants*). Els adjectius també es presenten en singular, amb la terminació femenina quan en tenen (*batipelàgic -a*, *pesquer -a* o *rocós -osa*).

Les equivalències en castellà, quan n'hi ha més d'una, apareixen en ordre alfabètic. Exemple:

- 42 **amarra** *f*
sin. compl. **proís** *m*
es amarra *f*
es estacha *f*
es proís *m*
es proíz *m*

Qualsevol classe de cap, cadena o cable metàl·lics usats per amarrar una embarcació a terra o a un altre vaixell.

Cal dir que quan un terme català no presenta l'equivalència corresponent en castellà és perquè o bé no existeix o bé no se n'ha pogut verificar una equivalència fiable.

En relació amb els **sinònims**, els termes catalans considerats sinònims absoluts es remeten l'un a l'altre amb l'indicatiu *sin.* El sinònim que per ordre alfabètic apareix en primer lloc agrupa la definició, les equivalències i la nota, si en té. Exemple:

- 838 **palangre de mig anfós** *m*
sin. **palangre de mitja bordera** *m*

Palangre amb els hams de mida mitjana amb què es pesquen pàgueres, dèntols, cànteres, congres, cap-roigs i, en general, tot tipus de peix de fons.

- 839 **palangre de mitja bordera** *m*
sin. **palangre de mig anfós** *m*

En canvi, quan un sinònim s'ha considerat preferent, els sinònims complementaris (*sin. compl.*) hi remeten amb l'abreviatura *veg.* En aquest cas, el sinònim principal és el que duu tota la informació, inclosa la indicació dels sinònims complementaris. Exemple:

16 **aferrar** *v tr*
veg. **enrocar** *v tr*

505 **enrocar** *v tr*
sin. compl. **aferrar** *v tr*
es enrocar-se *v pron*

Enganxar l'àncora, un ham, una xarxa, etc., en una roca del fons.

Pel que fa a les **sigles** (*sg*), sempre remetent al terme desenvolupat. Exemple:

451 **DET** *m*
veg. **dispositiu d'exclusió de tortugues** *m*

455 **dispositiu d'exclusió de tortugues** *m*
sg/ **DET** *m*
es dispositivo excluidor de tortugas *m*

Dispositiu consistent en una reixa de barres que desvia les tortugues marines capturades a les xarxes d'arrossegament cap a una obertura de fugida que se situa a la part superior de la xarxa.

En relació amb l'**annex**, segueix la mateixa estructura que el diccionari. Al cos principal, els noms dels peixos i marisc es presenten per ordre alfabètic a partir del nom català; cada nom català va acompanyat de l'equivalència en castellà i del nom científic. Tant els noms catalans com els castellans duen la categoria gramatical. Cada nom català va precedit d'un número d'ordre, correlatiu al llarg de l'annex, que permet trobar un nom a partir de l'índex de noms castellans i de l'índex de noms científics.

Arbre de camp

Arts

Tipus d'arts
Parts de les arts

Tipus de pesca

Embarcacions de pesca

Tipus d'embarcacions
Parts de les embarcacions

Oficis

Comercialització de la pesca

Navegació

Ports i costes

Infraestructures i instal·lacions
Règim jurídic i normativa
Senyalització

Geografia física

Fenòmens atmosfèrics

Malalties dels peixos*

Malalties comunes
Malalties dels peixos de declaració obligatòria segons l'Organització Mundial de la Salut

* Tot i que no són termes pròpiament de pesca ni de navegació, per coherència amb el *Diccionari de ramaderia*, s'han introduït les malalties dels peixos més comunes, que són poques, i les de declaració obligatòria. Cal tenir en compte que la majoria de les malalties de declaració obligatòria no són habituals a la mar Mediterrània, ja que afecten espècies d'aigües dolces o espècies que habiten altres mars.

Abreviacions

<i>m</i>	substantiu masculí
<i>f</i>	substantiu femení
<i>m i f / m y f</i>	substantiu masculí i femení
<i>m o f</i>	substantiu masculí o femení
<i>m pl</i>	substantiu masculí plural
<i>f pl</i>	substantiu femení plural
<i>v tr</i>	verb transitiu
<i>v intr</i>	verb intransitiu
<i>v pron</i>	verb pronominal
<i>v tr/prep</i>	verb transitiu o preposicional
<i>loc</i>	locució
<i>adj</i>	adjectiu
<i>interj</i>	interjecció

<i>sin.</i>	sinònim
<i>sin. compl.</i>	sinònim complementari
<i>veg.</i>	vegeu

NC nom científic

sgl sigla

es castellà

A

1 **a bord** *loc*
es a bordo loc

A dalt de l'embarcació.

2 **abacà** *m*
sin. compl. cànem de Manila m
es abacá m
es cáñamo de Manila m

Fibra vegetal lleugera, elàstica i resistent, extreta de la planta *Musa textilis* i que s'utilitza per fer cordes i cables marítims.

Nota: El plural d'*abacà* és *abacàs*.

3 **abalisament** *m*
es abalazamiento m
es balizamiento m

Conjunt de senyals disposats per indicar els perills que s'han d'evitar i la ruta que s'ha de seguir.

4 **abalisar** *v tr*
es balizar v tr

Senyalar amb balises per indicar els llocs perillosos i la ruta que s'ha de seguir.

5 **abarloament** *m*
es abarloamiento m

Acció d'abarloar.

6 **abarloar** *v tr*
veg. atracar de costat v tr

7 **abarloar** *v tr*
veg. atracar en andana v tr

8 **abarrotar** *v tr*
es abarrotar v tr

Carregar una embarcació aprofitant tot l'espai de càrrega.

9 **abatiment** *m*
es abatimiento m

Desviació d'una embarcació cap a sotavent per efecte del vent.

10 **abatre's** *v pron*
es abatir v intr
es caer v tr

Desviar-se del rumb, una embarcació, cap a sotavent per efecte del vent.

11 **abordar** *v tr*
es abordar v tr

Topar, una embarcació, amb una altra, voluntàriament o involuntàriament.

12 **abordar** *v intr*
veg. atracar v intr

abossar

- 13 **abossar** *v tr*
es abozar v tr

Subjectar una embarcació mitjançant una bossa.

- 14 **adobar** *v tr*
es adobar v tr

Reparar de manera acurada els forats i enganxalls d'una xarxa amb agulla i fil.

- 15 **afàs** *m*
es faz f

Peça de malla en forma d'embut per on entra el peix o el marisc a la nansa i que pot ser de material diferent com el jonc, l'aladern, el fiferro o el plàstic.

Nota 1: L'obertura ampla de l'afàs queda situada cap a l'exterior de la nansa i l'estreta cap a l'interior.

Nota 2: El plural d'*afàs* és *afassos*.

- 16 **aferrar** *v tr*
veg. enrocar v tr

- 17 **afitorar** *v tr*
veg. fitorar v tr

- 18 **agulla d'armar** *f*
es aguja f

Peça allargada i plana, de fusta o de plàstic, acabada en punxa per una banda, i per l'altra, en forca, o acabada en forca per les dues bandes, en la qual s'emmagatzema fil, i que serveix per armar o adobar les xarxes.

- 19 **agulla nàutica** *f*
sin. compl. compàs m
es aguja f
es compàs m

Instrument d'orientació basat en les propietats dels imants, emprat en les embarcacions per determinar la direcció del meridià magnètic i tenir una línia de referència a partir de la qual es pugui comptar el rumb.

- 20 **agullera** *f*

Art de pesca semblant al sardinal, però de malla més estreta i sense bornois, que s'utilitza per pescar agulles.

Nota 1: Actualment en desús.

Nota 2: Se solia calar rodejant el peix en indrets de poc fons perquè l'ormeig fes alt i baix, ja que les agulles es mouen prop de la superfície.

- 21 **aigües continentals** *f pl*
sin. compl. aigües superficials f pl

- es aguas continentales fpl*
es aguas superficiales fpl
- Masses líquides, d'origen natural o artificial, formades per aigües dolces superficials o subterrànies, procedents generalment de les precipitacions.
- Nota:* Són aigües continentals els embassaments, els rius, els estanys, les basses, els safareigs, etc.
- 22 **aigües del port** *fpl*
es aguas del puerto fpl
- Espais marítims o fluvials, delimitats per a cada port, en què es pot fondejar, varar o treure embarcacions.
- 23 **aigües exteriors** *fpl*
es aguas exteriores fpl
- Aigües marítimes sota la jurisdicció i la sobirania de l'Estat situades fora de les línies de base establertes per aquest.
- 24 **aigües interiors** *fpl*
es aguas interiores fpl
- Aigües situades a l'interior de la línia de base establerta per l'Estat, d'acord amb el dret internacional, per mesurar la mar territorial, i les situades a l'interior de ports i marines.
- 25 **aigües superficials** *fpl*
veg. aigües continentals fpl
- 26 **aigües territorials** *fpl*
veg. mar territorial f
- 27 **alatxera** *f*
es alachera f
- Art de pesca semblant al sardinal, però de malla més clara, constituït per xarxes de teles rectangulars, que s'utilitza per pescar alatxa.
- 28 **alçar** *v tr*
veg. llevar v tr
- 29 **aleví** *m*
es alevín m
- Peix que, acabada la metamorfosi de la larva, adquireix la morfologia d'un adult, però que en pot diferir en la coloració i les proporcions corporals.
- 30 **alga** *f*
es alga f
- Planta tal·lòfita clorofil·làcia, aquàtica o, en alguns casos, de llocs humits, desproveïda de fulles, arrels, vasos i flors.
- Nota:* A les illes Balears, de manera generalitzada en l'àmbit mariner, s'anomena alga a una fanerògama marina, la *posidònia*.

alga morta

31 **alga morta** *f*

Conjunt de dipòsits de fulles mortes de posidònia que els corrents agrupen en els fons d'arena.

32 **algar** *m*

sin. compl. alguer m
es algar m

Lloc on abunda l'alga.

Nota: A les illes Balears també pot fer referència als boscos i als cúmuls de posidònia.

33 **alguer** *m*

veg. algar m

34 **almadrava** *f*

es almadraba f

Art de pesca complex que fa alt i baix, constituït per diverses xarxes ben reforçades i de mallatge variat que es calen prop de la costa en forma de laberint per capturar principalment tonyines.

Nota: Hi ha molta confusió amb aquesta denominació, atès que en alguns indrets de les illes Balears s'anomena així la *tonaira*, també coneguda com *almadravilla de fons* o *solta grossa*.

35 **almadrava** *f*

veg. tonaira f

36 **almadrava de vista** *f*

es almadraba de tiro f
es almadraba de vista f

Art de pesca semblant a un art de platja amb suros a dalt i ploms a baix, utilitzat per a la pesca de tonyina i altres pelàgics com la cirviola, que es cala previ avís de la proximitat dels peixos, els quals, un cop envoltats, són arrossegats tibant la xarxa.

Nota: Actualment en desús.

37 **almadravilla de fons** *f*

veg. tonaira f

38 **almadravilla de vol** *f*

Ormeig destinat a la pesca de la tonyina, similar a l'almadravilla de fons, que es cala a la deriva amarrat a la popa de l'embarcació, mantenint-lo en aigües mitjanes, prop de la superfície, amb boies o bornois.

Nota: Actualment és un art calat esporàdicament.

39 **alta mar** *f*

sin. compl. mar gran f
es alta mar f

- Espai marítim enfora de la costa.
- Nota:* El terme *mar gran* sempre va acompanyat de l'article determinat, *la mar gran*.
- 40 **altina** *f*
- Promontori del fons a la zona infralitoral, sorgit pel creixement centenari o mil·lenari de mates de posidònia.
- 41 **altina** *f*
- Elevació del fons en aigües més profundes on sol abundar la pesca.
- 42 **amarra** *f*
sin. compl. proís *m*
es amarra *f*
es estacha *f*
es proís *m*
es proíz *m*
- Qualsevol classe de cap, cadena o cable metàl·lics usats per amarrar una embarcació a terra o a un altre vaixell.
- 43 **amarra de popa** *f*
es amarra de popa *f*
es largo de popa *m*
- Amarra donada des de la popa d'un vaixell, cap enrere, lligada al moll.
- 44 **amarra de proa** *f*
es amarra de proa *f*
es largo de proa *m*
- Amarra donada des de la proa d'un vaixell, cap envant, lligada al moll.
- 45 **amarra de través** *f*
es amarra de castillo *f*
es amarra de través *f*
- Amarra donada perpendicularment a la línia de proa-popa del vaixell.
- 46 **amarrada** *f*
veg. amarratge *m*
- 47 **amarrament** *m*
veg. amarratge *m*
- 48 **amarrar** *v tr*
es amarrar *v tr*
- Subjectar una embarcació a un moll, a un altre vaixell, a una balisa, per mitjà d'àncores i cadenes o cables.
- 49 **amarrar de costat** *v tr i intr*
veg. atracar de costat *v tr*
- 50 **amarrar de punta** *v tr i intr*
veg. atracar de punta *v tr*
- 51 **amarratge** *m*
sin. compl. amarrada *f*
sin. compl. amarrament *m*
es amarradura *f*

amollar

es amarraje m
es amarre m

Acció i efecte d'amarrar.

- 52 **amollar** *v tr i intr*
sin. compl. arriar v tr
sin. compl. filar v tr
es amollar v tr
es arriar v tr
es filar v tr
es largar v tr

Deixar anar progressivament una corda, una cadena, un art o un ormeig sense deixar de subjectar-los.

- 53 **amollar l'àncora** *v tr*
sin. tirar l'àncora v tr

Deixar anar l'àncora al fons de la mar per deturar l'embarcació i fondejar.

- 54 **amura** *f*
es amura f

Part dels costats d'una embarcació on aquesta comença a fer-se més estreta per formar la proa.

- 55 **amurat –ada a babord** *loc*
es amurado –da a babor loc
es amurado –da por babor loc

Dit de l'embarcació que navega rebent el vent per babord.

- 56 **amurat –ada a estribord** *loc*
es amurado –da a estribor loc
es amurado –da por estribor loc

Dit de l'embarcació que navega rebent el vent per estribord.

- 57 **anar a la fluixa** *v intr*
sin. pescar a la fluixa v tr

Anar a pescar amb la modalitat de la fluixa.

- 58 **anar a la prima** *v intr*
veg. fer la prima v tr

- 59 **anar al bou** *v intr*
sin. pescar al bou v tr

Anar a pescar a l'arrossegament amb l'art del bou.

- 60 **àncora** *f*
sin. compl. ferro m
es ancla f
es áncora f

Peça de ferro o d'acer, generalment amb dos braços, que, fermada a l'extrem d'una cadena, cap o cable, i degudament fondejada i clavada al fons, serveix per impedir que una embarcació sigui enduta pel vent o pels corrents.

Nota: Com que la majoria d'àncores són de ferro, hi ha el costum, en l'àmbit mariner, d'anomenar-la *ferro*.

61 **ancorar** *v tr*
sin. compl. fondejar v tr
es anclar v tr
es ancorar v intr
es fondear v tr

Assegurar una embarcació amb l'àncora.

62 **ancorar** *v intr*
sin. compl. fondejar v intr
es anclar v intr
es fondear v intr

Tirar l'àncora a l'aigua i deixar anar la cadena o el cap necessari perquè s'agafi al fons i subjecti l'embarcació.

63 **ancoratge** *m*
es anclaje m
es fondeo m

Acció d'ancorar una embarcació.

64 **ancoratge** *m*
sin. compl. punt d'ancoratge m
es ancladero m
es anclaje m
es fondeadero m

Lloc adient per mantenir una embarcació ancorada.

65 **ancorer** *-a m i f*
es ancorero -ra m y f

Persona que construeix àncores.

66 **andana** *f*
es andana f

Filera de capcers o d'ormeigs, com nanses o llences, fondejats en sèrie per pescar.

Nota: Les andanes de capcers s'usen per atreure les llamplugues i fer un bol rere l'altre a cada capcer, sense perdre temps entre i entre.

67 **andana** *f*
es andana f

Conjunt d'embarcacions de pesca abarloades les unes amb les altres.

68 **anella** *f*
sin. compl. armella f
es cáncamo m

Peça de metall en forma de cercol, clavada a la coberta o a la banda de l'embarcació, que serveix per fermar-hi caps.

69 **anèmia infecciosa del salmó** *f*
es anemia infecciosa del salmón f

Malaltia infecciosa del salmó de l'Atlàntic (*Salmo salar*), causada per un virus *Orthomyxoviridae*, que es caracteritza principalment per una anèmia greu, brànquies pàl·lides, exoftàlmia, abdomen dilatat i petèquies a la cambra ocular.

anguilera

Nota: És una malaltia de declaració obligatòria segons l'Organització Mundial de la Sanitat Animal.

70 **anguilera** *f*
es nasa anguilera f

Nansa que serveix per pescar anguiles.

71 **anisakis** *m*
es Anisakis m

Gènere de nematodes de la família *Anisakidae*, que viuen com a paràsits en el tub digestiu de grans mamífers marins i que fan servir alguns crustacis, cefalòpodes i peixos marins com a hostes intermediaris en els diversos estadis larvaris.

Nota: Els éssers humans poden ser hostes accidentals de l'anisakis si ingereixen peix parasitat poc cuinat o cru.

72 **ansal** *m*

Cadascun dels cordons que aguanten la xarxa i la subjecten a l'armatge.

73 **antena** *f*
es entena f

Verga de la vela llatina fixada obliquament a l'arbre de l'embarcació, composta pel car i la pena.

74 **aparell** *m*
es aparejo de pesca m

Estri de pesca amb hams, sense xarxa armada amb ralingues o cordes.

Nota: Es poden considerar també aparells alguns estris de pesca com el rall de cigales i el salabre.

75 **aparell** *m*
es aparejo m

Conjunt de l'arboradura, les eixàrcies i les veles d'una embarcació que serveix per impulsar-la valent-se de la força del vent.

76 **aparell llatí** *m*
es aparejo latino m

Aparell compost d'antenes i veles llatines.

77 **aparellament** *m*
es aparejamiento m

Conjunt de preparatius que es realitzen en una embarcació per deixar-la a punt de navegar.

78 **aparellar** *v tr*
es aparejar v tr

Proveir una embarcació de l'eixàrcia, els arbres, les vergues i

- les veles i deixar-la a punt de navegar.
- 79 **apedaçar** *v tr*
- Posar pedaços de xarxa per adobar ràpidament un forat gran d'un art.
- 80 **aqüícola** *adj*
es acuícola adj
- Dit de l'animal o el vegetal que viu en un medi aquàtic.
- 81 **aqüicultura** *f*
es acuicultura f
- Conjunt de tècniques per criar, reproduir i cultivar espècies aquàtiques, animals i vegetals, amb finalitats comercials o de repoblació.
- Nota:* També són molt importants les finalitats científiques de l'aqüicultura, aplicades, per exemple, a la recerca de substàncies anticancerígenes o a l'estudi de la fisiologia animal.
- 82 **arborada** *f*
veg. arboradura f
- 83 **arboradura** *f*
sin. compl. arborada f
es arboladura f
- Conjunt d'arbres i pals de fusta o de metall que duu una embarcació per suspendre les veles que la propulsen.
- 84 **arborar** *v tr*
es arbolar v tr
- Posar l'arboradura d'una embarcació.
- 85 **arbre** *m*
sin. compl. pal m
es árbol m
es mástil m
es palo m
- Cadascun dels pals rodons fixats en una embarcació més o menys perpendicularment a la quilla, destinats a sostenir les veles i les vergues, especialment els d'una embarcació de pesca.
- 86 **arbre mestre** *m*
es árbol mayor m
es palo mayor m
- Arbre principal de l'embarcació, generalment el més alt.
- 87 **arbre sec** *m*
es palo seco m
- Arbre sense veles.
- 88 **arbret** *m*
- Gorgònies de diferents espècies.

àrea escombrada

89 **àrea escombrada** *f*
es área de barrido f

Superfície pentinada pels arts d'arrossegament en relació amb el rendiment de pesca, que es calcula tenint en compte la velocitat d'arrossegament, l'eficiència i l'obertura horitzontal de les xarxes.

90 **àrea protegida** *f*
veg. espai natural protegit m

91 **arena** *f*
sin. compl. sorra f
es arena f

Conjunt de petits grans que provenen de la disgregació de les roques i de la degradació bioclàstica.

Nota: Hi ha diferents tipus d'arena segons la granulometria i la procedència.

92 **arenal** *m*
sin. compl. sorral m
es arenal m

Platja o vorera de mar plena d'arena acumulada.

93 **arengader** *-a m i f*

Persona que ven arengades.

94 **arenós** *-osa adj*
es arenoso -sa adj

Dit del sòl amb molta d'arena.

95 **argolla** *f*
es argolla f
es argollón m

Anella de ferro que serveix per amarrar les embarcacions.

96 **argue** *m*
sin. compl. cabrestant m
es árgano m
es cabrestante m

Torn de tracció de tambor vertical sobre el qual s'enrotlla un cable que serveix per moure o alçar grans pesos.

97 **arguenell** *m*

Peça de fusta amb una politja a l'extrem, instal·lada a la proa d'una embarcació menor, que serveix per llevar l'àncora, per llevar una xarxa o per repassar un cap.

Nota: Actualment en desús per a feines de pesca.

98 **arguenell** *m*
veg. cigala f

99 **arjau** *m*
sin. compl. canya del timó f
es caña del timón f

- Peça de fusta que s'encasta horitzontalment a la part superior del timó i serveix de mànec per governar-lo.
- 100 **armada** *f*
sin. compl. cameta *f*
es sedal con anzuelo *m*
- Guarniment de la canya de pescar format per ham i llinya, o bé per llinya, pèl de cuca i ham.
- 101 **armall** *m*
es trasmallo *m*
- Cadascuna de les teles de malla ampla i fil gruixat dels tremalls i boleros de baix.
- 102 **armar** *v tr*
sin. enferir *v tr*
- Lligar un ham a un braçol, a una ginya, etc.
- 103 **armar** *v tr*
es armar *v tr*
- Guarnir una embarcació, un ormeig o els remes de manera que quedin llests per al seu ús.
- Nota: L'acció contrària és desarmar.*
- 104 **armar els remes** *v tr*
- Posar els remes en els escàlems en disposició de remar.
- 105 **armar la canya** *v tr*
- Posar la ginya i l'ham a la canya per pescar.
- 106 **armar la xarxa** *v tr*
- Disposar la xarxa per pescar reforçant-hi les vores amb fil més gruixat, posant-hi ralingues proveïdes de suros, ploms, cordes i reforços.
- 107 **armatge** *m*
veg. ralinga *f*
- 108 **armella** *f*
veg. anella *f*
- 109 **arpeta** *f*
- Ormeig de pesca consistent en una perxa llarga que té, en un extrem, quatre hams grossos lligats amb una corda.
- 110 **arpió** *m*
es arpión *m*
- Cadascuna de les dues o quatre llargàries en què es pot dividir una peça de xarxa.
- 111 **arpó** *m*
es arpón *m*

arponar

Ormeig de pesca consistent en una barra de ferro o d'acer proveïda, en un extrem, de pues dirigides cap enrere, les quals impedeixen que la presa es desclavi un cop enfilada, que s'utilitza principalment per a la pesca de peixos grans.

112 **arponar** *v tr*
es arponear v tr

Ferir un peix amb l'arpó.

113 **arponer** *-a m i f*
es arponero -ra m y f

Persona que pesca amb l'arpó.

114 **arqueig** *m*
sin. compl. tonatge m
es arqueaje m
es arqueamiento m
es arqueo m
es tonelaje m

Capacitat de càrrega d'un vaixell expressada en volum, tenint en compte el volum d'aigua que desplaça.

115 **arqueig** *m*
sin. compl. tonatge m
es arqueaje m
es arqueamiento m
es arqueo m
es tonelaje m

Capacitat d'aprofitament comercial d'un vaixell.

116 **arqueig net** *m*
sin. compl. tonatge de registre net m
sin. compl. tonatge net m
sgl TRN m
es arqueo neto m
es tonelaje de registro neto m
es tonelaje neto m

Arqueig d'un vaixell sense tenir en compte els espais oberts i els espais necessaris per als serveis.

117 **arqueig total** *m*
sin. compl. tonatge brut m
sin. compl. tonatge de registre brut m
sgl TRB m
es arqueo bruto m
es tonelaje bruto m
es tonelaje de registro bruto m

Arqueig d'un vaixell comprès entre el pla i la coberta d'arqueig més el de tots els espais tancats situats damunt aquesta coberta, sense tenir en compte els tancs de llast.

Nota: Es correspon amb la grandària total del vaixell.

118 **arquejar** *v tr*
es arquear v tr

Determinar la capacitat en volum d'una embarcació.

- 119 **arrecerar** *v tr*
es abrigar v tr

Resguardar una embarcació del mal temps.

- 120 **arrecerar-se** *v pron*
sin. redossar-se v pron
es abrigarse v pron
es guarecerse v pron

Situar-se, una embarcació, a recer dels corrents o del vent.

- 121 **arreu** *m*
veg. ormeig m

- 122 **arriar** *v tr*
veg. amollar v tr i intr

- 123 **arribada** *f*
es arribada f

Acció d'arribar una embarcació al port.

- 124 **arribar** *v intr*
es arribar v intr

Dur una embarcació fins al port o fins a la vorera.

- 125 **arrossegar** *v tr*
sin. tirar v tr
es arrastrar v tr
es tirar v tr

Acció d'estirar l'art del bou desplaçant-lo pel fons per pescar.

- 126 **art** *m*
sin. art de pesca m
es arte m o f

Nom genèric d'un ormeig format per diferents tipus de xarxa.

Nota: És un terme difícil de definir amb precisió; fins i tot alguns ormeigs d'ham s'han considerat com a art, com ara el palangre.

- 127 **art** *m*

Ormeig de xarxa tipus xàvega, destinat principalment a la pesca del gerret, que es comença a amollar des de terra amb una embarcació i que també es cobra des de terra a mà.

Nota: Actualment en desús.

- 128 **art d'arrossegament** *m*
sin. compl. art de ròssec m
es arte de arrastre f

Art d'encalç en forma d'embut que, arrossegat pel fons de la mar, captura tots els animals que troba al pas, els quals són retinguts en la part final.

Nota: Són arts d'arrossegament el bou i el gànguill.

art d'encalç

129 **art d'encalç** *m*

Art que actua empaitant i acorralant el peix fins a atrapar-lo.

130 **art d'encerclament** *m*

es arte de cerco f

Art d'encalç de grans dimensions emprat per capturar moles de peix.

131 **art de captura passiva** *m*

es arte pasiva f

Art que actua capturant el peix que accidentalment hi topa.

Nota: Són arts de captura passiva els sardinals, els tresmallis i altres arts que mallen o embossen peix, és a dir, els comunament anomenats *xarxes*.

132 **art de deriva** *m*

es arte de deriva f

Art d'encalç constituït per xarxes generalment rectangulars que es cala entre dues aigües, a mercè del corrent.

Nota: Les xarxes de deriva estan prohibides en aigües de la Comunitat Europea.

133 **art de fons** *m*

es arte de fondo f

Art de captura passiva constituït per xarxes generalment rectangulars que es cala de manera que l'armadura dels ploms quedi arran de fons i l'armadura del suro l'ajudi a desplegar-se cap amunt.

134 **art de parada** *m*

Art fix de xarxa que es cala perpendicularment a la costa, fixat mitjançant elements de flotació i d'ancoratge en punts que se solen adjudicar per sorteig, i en què un dels extrems va amarrat a terra i l'altre disposat cap a fora en forma d'un rotllo o dos.

Nota: Són arts de parada la solta, la tonaira o almadravilla de fons, l'almadrava i la moruna.

135 **art de parany** *m*

Art de parada que, igual que les nanses, representa un parany d'entrada fàcil i de sortida pràcticament impossible.

Nota: Són arts de parany l'almadrava i la moruna, entre d'altres.

136 **art de pesca** *m*

sin. art m

137 **art de platja** *m*

es arte de playa f

Art primitiu d'encerclament i arrossegament, amb un gran còp central i dues cames llargues, una de les quals s'aguant a la platja amb una corda mentre des de la barca es va calant la xarxa en semicercle i s'amolla el còp, moment en què es torna cap a terra alliberant l'altra cama a l'aigua i, tot seguit, en arribar a la vorera, es cobren a mà les dues cames al mateix temps, fins a treure el còp amb el peix.

138 **art de ròssec** *m*
veg. **art d'arrossegament** *m*

139 **art del bou** *m*
veg. **bou** *m*

140 **art halièutica** *f*
sin. **halièutica** *f*
es halièutica *f*

Art de la pesca.

141 **artet** *m*

Xarxa de pesca tipus xàvega, similar a l'art de platja però més reduït, que, a diferència d'aquest, és salpat des d'una barca i serveix per pescar peix de fons de mida petita i mitjana en aigües litorals.

Nota: Actualment en desús, atès que està normativament prohibit, amb l'excepció de

per a la pesca del gerret, en determinats indrets.

142 **assecar** *v tr*
es secar *v tr*

Deixar les xarxes de cànem, de cotó o d'una altra fibra natural esteses vora la mar per assecar-les i evitar que es podreixin.

Nota: Actualment encara s'assequen algunes xarxes per facilitar-ne la manipulació i la caiguda de les algues o la brutícia que s'hi enganxen calades a la mar.

143 **assocar** *v tr*
es azocar *v tr*

Estrènyer bé els caps.

144 **astacicultor** *-a m i f*
es astacicultor *-ra m y f*

Persona que es dedica a la cria de crancs i altres crustacis.

145 **astacicultura** *f*
es astacicultura *f*

Conjunt de tècniques per criar i reproduir crancs i altres crustacis amb finalitats comercials, científiques o de repoblació.

146 **atracada** *f*
sin. compl. **atracament** *m*

atracadador

es atracada f
es atraque f

Operació d'atracar.

147 **atracadador** *m*
sin. compl. punt d'atracada m
es atracadero m
es atraque m

Lloc per atracar-hi embarcacions.

148 **atracament** *m*
veg. atracada f

149 **atracar** *v tr*
sin. compl. abordar v intr
es abordar v tr
es atracar v tr

Col·locar una embarcació arran d'un moll, d'un carregador o d'una riba adequada, subjectant-l'hi, o abarloar-la a una embarcació amarrada, fermant-l'hi.

150 **atracar de costat** *v tr*
sin. compl. abarloar v tr
sin. compl. amarrar de costat v tr
i intr

es amarrar de costado
es atracar de lado
es atracar lateralmente

Atracar fent que el vaixell besí el moll o el carregador, de manera que la crugia hi quedi paral·lela.

151 **atracar de punta** *v tr*
sin. compl. amarrar de punta v tr
i intr

es amarrar de punta
es atracar frontalmente

Atracar fent que l'embarcació quedi perpendicular al moll, de popa a ell i sense besar-lo.

152 **atracar en andana** *v tr*
sin. compl. abarloar v tr
es abarloar v tr

Atracar una embarcació al costat d'una altra, de manera que només quedin separades per les defenses.

153 **autoritat portuària** *f*
es autoridad portuaria f

Òrgan amb jurisdicció i competència per gestionar un port o un conjunt de ports.

154 **avaluació d'estocs** *f*
es evaluación de stocks f

Determinació de la quantitat potencial de peix present en un moment determinat en una àrea de pesca.

155 **avantplatja** *f*
es antecosta f
es anteplaya f

Zona sempre immersida d'una platja, situada per sota del nivell de la baixamar.

- 156 **avarada** *f*
sin. compl. avarament *m*
sin. compl. varada *f*
es botadura *f*

Acció i efecte d'avarar una embarcació.

- 157 **avarament** *m*
veg. avarada *f*
- 158 **avarar** *v tr*
sin. compl. tirar a la mar *v tr*
sin. compl. varar *v tr*
es botar *v tr*

Posar en mar una embarcació quan ja està acabada de construir o d'adobar.

- 159 **avellanó** *m*

Comunitat pròpia d'indrets de la plataforma continental amb una bona circulació de l'aigua, formada per algues roges del gènere *Peyssonnelia* i algues roges carbonatades.

Nota: Les algues roges carbonatades s'anomenen *grenc* en l'àmbit pesquer i *maërl* en l'àmbit científic.

B

- 160 **babord** *m*
es babor m

Costat esquerre d'una embarcació, mirant de popa a proa.

- 161 **bacallaner** *m*
es bacaladero m

Vaixell dedicat a la pesca del bacallà.

- 162 **bacallaner** –*a m i f*
es bacaladero –ra m y f

Persona que es dedica a la pesca o la comercialització de bacallà.

Nota: L'equivalent en castellà només es refereix al pescador de bacallà.

- 163 **baculovirosi esfèrica** *f*
es baculovirosis esférica f

Malaltia que afecta els gèneres de peneïds *Penaeus*, *Metapenaeus*, *Fenneropenaeus* i *Melicer-tus*, causada pel baculovirus de *Penaeus monodon*, caracteritzada per no presentar símptomes diagnòstics.

Nota 1: És una malaltia de declaració obligatòria segons l'Organització Mundial de la Sanitat Animal.

Nota 2: Aquests gèneres de peneïds no existeixen a les aigües mediterrànies.

- 164 **baculovirosi tetraèdrica** *f*
es baculovirosis tetraédrica f

Malaltia que afecta els gèneres de peneïds *Litopenaeus*, *Farfantepenaeus*, *Fenneropenaeus*, *Melicer-tus*, *Penaeus*, *Trachypenaeus* i *Protrachypene*, causada per *Baculovirus penai*, caracteritzada per no presentar símptomes diagnòstics.

Nota 1: És una malaltia de declaració obligatòria segons l'Organització Mundial de la Sanitat Animal.

Nota 2: Aquests gèneres de peneïds no existeixen a les aigües mediterrànies.

- 165 **bagejar** *v tr*
sin. compl. fer duges v intr

Calar xarxes fent ziga-zaga.

- 166 **baixamar** *f*
sin. compl. marea baixa f
es bajamar f
es marea baja f

Altura mínima de la marea en un dia qualsevol.

Nota: Quan hi ha altes pressions atmosfèriques i, per tant,

bon temps, es diu, popularment, que «la mar va buida»; quan fa mal temps, en canvi, es diu que «la mar va plena».

- 167 **balanç** *m*
sin. balanceig m
sin. brandada f
es balance m
es balanceo m

Moviment transversal d'una embarcació quan, per efecte de les ones, oscil·la cap a una banda i cap a l'altra.

- 168 **balança** *f*
sin. compl. trapezi m
es balanza f

Ormeig de pesca consistent en un travesser, d'acer o de fusta, fixat pel centre a una llinya, de cada un dels dos extrems del qual penja una cameta amb un ham.

- 169 **balanceig** *m*
sin. balanç m

- 170 **balancejar** *v intr*
sin. brandar v intr
es balancear v intr

Moure's oscil·lant a l'un costat i a l'altre de la posició d'equilibri.

- 171 **balancí** *m*
es balancín m

Aparell de suspensió compost per anells metàl·lics concèntrics, que permet als objectes adquirir moviments en tots els sentits i conservar la posició horitzontal, sigui quina sigui la inclinació del vaixell.

- 172 **balandró** *m*
sin. velella f
es velero m

Hidrozu colonial surant proveït d'una mena vela, que es desplaça segons el vent i que, quan s'acumula en grans quantitats en platges, es recull per utilitzar-lo sec i esclafat com a grumeig per a la pesca amb canya de peix d'escata.

- 173 **balener** *m*
es ballenero m

Embarcació destinada a la captura de balenes.

- 174 **balener -a** *m i f*
es ballenero -ra m y f

Persona que es dedica a la pesca o la comercialització de balenes.

- 175 **balisa** *f*
es baliza f

Senyal, fix o flotant, a terra o en mar, que serveix per indicar perills, per marcar les caracte-

balisa acústica

rístiques de la zona en què navega una embarcació, etc.

- 176 **balisa acústica** *f*
es baliza acústica *f*

Balisa constituïda per una boia petita, aparells de detecció i un emissor de ràdio, que s'utilitza en localitzacions subaquàtiques.

- 177 **balisa d'interdicció** *f*
es baliza de prohibición *f*

Balisa que indica l'existència d'un escull o d'un perill de qualsevol classe.

- 178 **balisa flotant** *f*
es baliza flotante *f*

Balisa constituïda per una boia amb forma i color diferent segons el que indiqui, ancorada amb un mort.

- 179 **balisa lluminosa** *f*
es baliza luminosa *f*

Balisa que emet senyals òptics.

- 180 **balisa radar** *f*
es baliza radar *f*

Balisa que reflecteix el senyal radar que hi incideix.

- 181 **balisa radioelèctrica** *f*
es baliza radioelétrica *f*

Balisa que emet senyals radioelèctrics.

- 182 **bambú** *m*
sin. **canya d'indis** *f*
es bambú *m*
es caña de indias *f*

Canya d'origen exòtic, molt usada abans de la utilització de canyes de fibra sintètica per fer canyes de pescar, mànecs de salabre i gambaners, mànecs de ganxo i altres estris de pesca.

Nota: Actualment usada en la pesca de grumeig amb canya o en la pesca amb canya de suret des de la vorera.

- 183 **banc** *m*
es banco *m*
es majal *m*

Conjunt d'animals marins de la mateixa espècie que s'agrupen en determinades èpoques de l'any.

- 184 **banc de pesca** *m*
es banco de pesca *m*

Zona especialment apta per a la captura de determinades espècies.

- 185 **banda** *f*
sin. **cama** *f*

- Cadascuna de les dues peces de xarxa unides al cóp, pròpies de l'art del bou i altres arts semblants.
- 186 **banda** *f*
sin. compl. costat m
es banda f
es costado m
- Cadascuna de les dues meitats simètriques en què es divideix una embarcació en seccionar-la longitudinalment.
- 187 **bandada** *f*
es bandazo m
- Tombada brusca d'una embarcació cap a un dels seus costats.
- 188 **banqueta** *f*
es banco de popa m
es bandín m
- Banc estret situat a popa d'algunes embarcacions, on generalment s'asseu el patró.
- 189 **banyera** *f*
es bañera f
- Cavitat descoberta d'algunes embarcacions menors, on sol anar el patró i des d'on maneja l'arjau.
- 190 **barba** *f*
- Tall que delimita l'acabament dels prats de posidònia i el començament dels fons detrítics de plataforma.
- Nota:* És una zona molt bona per a la pesca del moll amb xarxes.
- 191 **barbada** *f*
- Escaló soscat per davall que forma la posidònia al llarg de la línia de separació amb un altre tipus de fons en créixer a sobre els seus rizomes.
- Nota:* Aquest terme prové de l'aspecte que prenen les fulles de la posidònia que pengen quan estan elevades.
- 192 **barca de bou** *f*
sin. barca del bou f
sin. compl. bou m
es bou m
- Embarcació d'arrossegament destinada a la pesca amb l'art del bou.
- 193 **barca de palangre** *f*
veg. llaüt palangrer m
- 194 **barca del bou** *f*
sin. barca de bou f

barquerol

195 **barquerol** *m*

Llaüt per pescar amb xarxes enfora de la vorera.

196 **barra** *f*

Límit de la plataforma continental al començament de la fonera o el talús continental on sol abundar la pesca.

Nota: Per definir aquesta zona, en l'àmbit pesquer, s'utilitza també el castellanisme *canto*.

197 **barret** *m*

sin. compl. **cap de mort** *m*
es sombrero *m*

Peça de fusta que va col·locada a la testa de la roda de proa d'algunes embarcacions de pesca.

198 **barriola** *f*
es manga *f*

Bossa de xarxa o mànega de roba cosida a un cèrcol que serveix per pescar especialment crustacis.

199 **bastina** *f*

sin. **peix bastinal** *m*

Nom amb què es designen popularment els peixos selacis com els taurons, les rajades, les ferrasses, etc., que en general tenen la pell amb denticles

dèrmics rugosos al tacte i són de consum humà.

Nota: Antigament eren considerats de baixa qualitat.

200 **batimetria** *f*

es batimetría *f*

Estudi i determinació de les profunditats marines per sota del nivell de les aigües.

201 **batipelàgic** *-a adj*

es batipelágico *-ca adj*

Relatiu o pertanyent a la zona del domini pelàgic situada entre els 500 i els 2.500 m de profunditat, per davall del límit de penetració dels rajos lluminosos.

202 **batiport** *m*

es cuartel *m*

Tapadora de fusta o de metall d'una escotilla.

203 **batuda** *f*

Tremall que s'amolla silenciosament en cercle o baguejant, principalment al vespre, i, un cop calat, es fa molt de renou batent l'aigua amb els remes, colpejant el vaixell amb els peus o, fins i tot, llançant pedres, per espantar el peix i fer-lo topar amb la xarxa.

- Nota:* Està pràcticament en desús; s’hi agafaven reigs, marbres, oblades, bogues, sorells, pelaies, llisses, salpes, etc., segons el tipus de xarxa emprada.
- 204 **batuda** *f*
es gualdrapazo m
- Topada de les veles contra els pals o contra l’eixàrcia, especialment quan s’ha aturat el vent però continua la marejada.
- 205 **bau** *m*
es bao m
- Cadascuna de les peces transversals que sostenen la coberta d’una embarcació.
- 206 **baveró** *m*
- Manat d’algues, seques o fresques, o de xarxa apilotada, impregnat de diferents productes o substàncies, que es posa al fons de la mar per atreure el puu.
- 207 **bengala** *f*
es bengala f
- Artifici compost de sofre, nitrat de potassi, sulfur d’antimoni i altres productes, que, en cremar-se, emet llum.
- 208 **bentònic -a** *adj*
es bentónico -ca adj
- Relatiu o pertanyent al bentos.
- 209 **bentos** *m*
es bentos m
- Conjunt d’éssers marins o d’aigües dolces que, dotats de moviment o no, habiten sobre el fons.
- 210 **beta** *f*
es beta f
- Xarxa rectangular d’una sola tela.
- Nota:* És molt utilitzada per a la pesca del moll.
- 211 **beta** *f*
- Embarcació petita, de fons pla, amb una roda a proa i una altra a popa, usada en indrets calms i protegits.
- 212 **biocenosi** *f*
sin. comunitat biòtica f
es biocenosis f
es comunidad biótica f
- Conjunt d’organismes animals i vegetals que habiten un biòtop.
- 213 **biomassa** *f*
es biomasa f

biòtop

Matèria total dels éssers vius que viuen en un lloc i en un temps determinats.

214 **biòtop** *m*
es biotopo m

Hàbitat amb unes condicions ambientals adequades perquè s'hi desenvolupi una comunitat determinada d'éssers vius.

Nota: Són biòtops, per exemple, un fons d'arena, un fons rocós o una pradera submarina.

215 **bitàcola** *f*
es bitàcora f

Armari cilíndric, de fusta o de metall, que, fixat a la coberta, conté la brúixola i els imants correctors de la desviació.

216 **blanc** *m*

Fons d'arena blanca.

Nota 1: Fa referència al color de l'aigua que es veu des de la superfície, amb què de vegades es guien els pescadors per saber on han de calar els ormeigs o les xarxes.

Nota 2: Al contrari que el cas del *negre*, el terme *blanc* s'utilitza per definir el fons d'arena a qualsevol fondària tot i que no es vegi el fons.

217 **boguera** *f*
es boguera f

Xarxa d'una sola tela a la manera de beta que es cala al fons, normalment al blanc, destinada a capturar boga, sorell, verat, etc.

Nota 1: Actualment en desús.

Nota 2: Es feien toms d'una quinzena o d'una vintena de peces de xarxa.

218 **boia** *f*
es boya f

Cos flotant fondejat amb una cadena, un cable o una combinació de cap i cadena, que s'empra per amarrar-hi embarcacions, com a indicador d'objectes submergits o per facilitar la navegació en indrets de poca fondària o perillosos.

Nota: La boia per facilitar la navegació o per assenyalar objectes s'anomena *balisa*.

219 **boia de suro** *f*
veg. gaiatell m

220 **bol** *m*
es lance m
es redada f

Acció d'estendre i recollir la xarxa d'arts com la llampu-

- guera, el jonquiller o l'artet, entesa com a pesca completa.
- Nota: Així, es fan bols de llampuga, bols de jonquillo, bols de gerret, etc.*
- 221 **bolero de baix** *m*
sin. tresmall del bolero *m*
- Joc de tres xarxes rectangulars, dues d'exterior, de malla clara, i una d'interior, de malla espessa, disposades com un tresmall.
- 222 **bolero de dalt** *m*
- Xarxa rectangular armada amb els suros i de malla espessa fixada a la part superior del bolero de baix.
- 223 **boleros** *m pl*
- Art de pesca de fons format per dos tipus de xarxa, el bolero de baix o tresmall del bolero i el bolero de dalt.
- 224 **bolig** *m*
- Art de platja de menors dimensions que un art o xàvega.
- Nota 1: El plural de bolig és boligs o bolitjos.*
- Nota 2: La diferència principal entre l'artet i el bolig és que el bolig es cobra des de terra.*
- 225 **bolitger** –*a m i f*
es bolichero –*ra m y f*
- Persona que pesca amb bolig.
- 226 **bolitjada** *f*
es bolichada *f*
- Calada de bolig.
- 227 **bolitjada** *f*
- Peix capturat amb una tirada de bolig.
- 228 **bol·lard** *m*
es bolardo *m*
- Peça de ferro de fosa o d'acer de forma cilíndrica, amb una prominència que mira cap a terra a la part superior per impedir que s'amollin del moll les embarcacions que tenen amarres acabades en una gassa.
- 229 **bonamiosi** *f*
es bonamiosis *f*
- Malaltia parasitària de les ostres, principalment de les espècies *Ostrea edulis* i *Ostrea chilensis*, causada per *Bonamia ostreae* i *Bonamia exitiosa*, que es caracteritza, si hi ha símptomes i lesions visibles, per una descoloració groguenca i lesions a les brànquies i el mantell.

bonitolera

Nota: A la llista de malalties de declaració obligatòria a la Unió Europea i a l'Organització Mundial de la Salut, publicada al BOE, aquesta malaltia apareix amb els noms d'*infecció per Bonamia ostreae* i *infecció per Bonamia exitiosa*.

230 **bonitolera** *f*
sin. solta bonitolera f

Solta amb la llum de malla adequada per pescar bonítol i altres petits túnids, com la melva o la bacoreta, i caràngids, com la civiola o la palomida.

231 **bord** *m*
es bordo m

L'embarcació mateixa.

232 **bord** *m*
es bordo m

Costat d'una embarcació.

233 **bord** *m*
veg. borda f

234 **bord** *m*
veg. bordada f

235 **borda** *f*
sin. compl. bord m
sin. compl. bordatge m
es borda f

Vora superior del costat d'una embarcació.

236 **bordada** *f*
sin. compl. bord m
es bordada f
es bordo m

Camí que fa una embarcació entre dues virades, de manera que avança en ziga-zaga.

237 **bordatge** *m*
veg. borda f

238 **bordejar** *v intr*
sin. compl. bordonejar v intr
es bordear v intr
es dar bordadas v tr

Navegar contra vent fent bordades.

239 **bordonejar** *v intr*
veg. bordejar v intr

240 **bornar** *v intr*
sin. compl. bornejar v intr
es bornear v intr

Girar, una embarcació fondejada, entorn de l'àncora o del mort on està amarrada per la proa, a causa del canvi de direcció del vent o del corrent.

241 **bornar** *v intr*
veg. brivar v intr

- 242 **borneig** *m*
es borneadura f
es borneo m

Acció i efecte de bornar.

- 243 **bornejar** *v intr*
veg. bornar v intr

- 244 **bornoi** *m*
es bornoi m

Conjunt de surades passades per una corda formant un anell.

Nota: Va unit a les xarxes per una corda d'unes quantes brases i s'empra en el sardinal i en altres xarxes similars, per mantenir-les a la fondària que es desitja.

- 245 **borratxina** *f*
sin. canyissat m
sin. saltada f
es borrachina f
es pantasana f

Art de pesca tibat per una parella d'embarcacions, format per un cercle de xarxes calades verticalment que duen una altra xarxa, trasmallada, disposada horitzontalment i afegida a la ralinga del suro.

Nota 1: Actualment en desús.

Nota 2: Era una mena de pesca d'arrossegament i d'encerclament en què la xarxa horitzontal servia per impedir que els mújols i les llisses, que solien botar per damunt les xarxes, fugissin.

- 246 **bossa** *f*
es boza f

Cap no gaire llarg, fermat en un punt de la coberta d'una embarcació, que serveix per subjectar pel seu extrem lliure un cap de maniobra que podria escapar-se en un moment donat.

- 247 **bossa** *f*
veg. cóp m

- 248 **bossell** *m*
es motón m

Aparell consistent en una o diverses politges col·locades dins un bloc de ferro o de fusta, que serveix per canviar de direcció un cap, un cable o una cadena, i que pot formar part dels aparells a bord per hissar pesos.

- 249 **bot** *m*
es bote m

Embarcació petita, generalment de fusta, sense coberta

bot salvavides

- ni corredor, propulsada a rem, a vela o a motor.
- 250 **bot salvavides** *m*
es bote salvavidas m
- Embarcació petita, rígida o inflable, destinada al salvament de nàufrags.
- 251 **botavara** *f*
es botavara f
- Perxa subjecta horitzontalment a la part baixa d'un pal per l'extrem de proa al qual s'aferra la vora inferior de la vela.
- 252 **botera** *f*
veg. potera f
- 253 **bou** *m*
sin. compl. art del bou m
es bou m
- Art de pesca d'arrossegament consistent en una gran peça de xarxa composta d'una bossa que fa de depòsit per al peix i de dues prolongacions anteriors i laterals anomenades *bandes*, que són estirades per una barca de bou.
- 254 **bou** *m*
- Corda amb un únic baveró fermat en un dels caps i un llast per mantenir-lo submergit i fix.
- 255 **bou** *m*
veg. barca de bou f
- 256 **bou huelvano** *m*
- Art de bou de bandes llargues en què la gola no enlaira gaire.
- Nota 1:* S'utilitza al litoral mediterrani peninsular i a les illes Balears.
- Nota 2:* La denominació *huelvano* és comuna en tot el litoral dels Països Catalans.
- 257 **bou mallorquí** *m*
- Art d'arrossegament de dimensions més aviat reduïdes.
- Nota:* Actualment en desús, tot i que fins fa pocs anys era utilitzat a les illes Balears.
- 258 **bouvaca** *m*
- Art de pesca d'arrossegament amb portes, semblant al bou però més petit i de malles més cegues.
- Nota:* Actualment en desús.
- 259 **braça** *f*
es braza f
- Cap que corr per un bossell ferm al penol de la verga i que serveix per orientar-la perquè

- el vent incideixi en la vela de la millor manera per impulsar l'embarcació.
- 260 **braça** *f*
es braza f
- Mesura de longitud utilitzada per expressar profunditats marines equivalent a 1,828 m.
- 261 **bracejar** *v intr*
es bracear v intr
- Maniobrar les braces adequadament des de coberta per fer-les girar horitzontalment sobre la creu fins a deixar-les en la direcció més adient d'acord amb el vent.
- 262 **braçol** *m*
es reinal m
- Cordill d'un palangre, de fibra sintètica transparent, que duu enferit l'ham a un extrem i va fermat a la mare per l'altre.
- 263 **braçola** *f*
es brazola f
- Tira de fusta o metàl·lica que, projectant-se verticalment al voltant d'una escotilla o d'una banyera, en reforça la boca i evita l'entrada d'aigua i d'altres objectes a l'interior d'aquesta o a la mateixa embarcació.
- 264 **braçolada** *f*
es reinales m pl
- Conjunt dels braçols d'un palangre.
- 265 **brandada** *f*
sin. balanç m
- 266 **brandar** *v intr*
sin. balancejar v intr
- 267 **brivar** *v intr*
sin. compl. bornar v intr
es embestir la red v tr
- Investir, el peix, la xarxa.
- 268 **bromeig** *m*
veg. grumeig m
- 269 **bromejar** *v intr*
veg. grumejar v intr
- 270 **brúixola** *f*
es brújula f
- Instrument d'orientació que consisteix en una agulla imanada que gira al voltant d'un eix vertical i assenjala el nord magnètic.
- 271 **brumeig** *m*
veg. grumeig m
- 272 **brumejar** *v intr*
veg. grumejar v intr

brut

273 **brut** *m*

Tipus de fons detrític grosser amb abundància d'invertebrats bentònics i restes grosses d'origen orgànic.

Nota: També s'aplica, sempre referit a la cala de xarxes, a indrets on és fàcil enrocar o enganxar nombroses restes entre les malles.

274 **buc** *m*
es talón *m*

Part inferior i més gruixada de la canya de pescar que serveix per aguantar-la.

275 **buc** *m*

Cos principal d'una nansa.

276 **buc** *m*
es buque *m*
es casco *m*

Cos d'una embarcació en el seu conjunt, sense incloure les superestructures, les màquines i l'arboradura.

277 **buidar** *v tr*
es achicar *v tr*

Extreure l'aigua d'una embarcació.

278 **bussi** *m*
sin. gussi *m*

Llaüt petit de pesca o d'esbarjo, de rem i de vela llatina o de martell.

C

279 **cabestrera** *f*
es cabestrera f

Conjunt de caps disposats en forma d'ansa que serveix per subjectar una part o la totalitat de diferents ormeigs o instruments de pesca.

280 **cabina** *f*
es camarote f

Cambra petita d'una embarcació destinada a dormitori.

281 **cable** *m*
es cable m

Cap reforçat de metall amb què les barques de bou estiren la xarxa d'arrossegament però que només arriba fins a les portes.

282 **cabotatge** *m*
veg. navegació costanera f

283 **cabotera** *f*

Xarxa curta i rectangular de malla cega utilitzada devora les pedres en llocs soms per pescar cabots.

Nota: Actualment en desús.

284 **cabreig** *m*
es cabrilleo m

Fet de cabrejar la mar.

285 **cabrejar** *v intr*
es cabrillear v intr

Formar-se en la mar petites onades blanques d'escuma moguda pel vent.

286 **cabrera** *f*
veg. rall de cigales m

287 **cabres** *f pl*
sin. cabretes f pl
sin. compl. xotets m pl
es cabrillas f pl
es palomas f pl
es palomillas f pl

Onades petites, blanques i escumoses, que poden aparèixer ràpidament quan comença a bufar una mica de vent.

288 **cabrestant** *m*
veg. argue m

289 **cabretes** *f pl*
sin. cabres f pl

290 **cabussar** *v intr*
sin. compl. capbussar v intr
es cabecear v intr

Pujar i baixar alternativament la proa i la popa d'una embarcació, per efecte de les onades.

cadeneta

291 **cadeneta** *f*

Tira de xarxa que reforça les vores superior i inferior d'una xarxa de pescar.

292 **caduf** *m*

sin. compl. cadup m
es alcatruz m
es cadufo m

Cadascun dels poals de test o d'altre material usats en les sínies que, foradats i armats a una corda a la manera del palangre, es calen al fons per capturar pops que els utilitzen com a refugi.

Nota: Actualment a les illes Balears només es pesca amb cadufs localment i de manera ocasional.

293 **cadup** *m*

veg. caduf m

294 **caixa de llagostes** *f*

Receptacle gran de fusta, format de posts o llistons entre els quals hi ha enclotxes que deixen passar l'aigua, que serveix de viver de llagostes.

Nota: Actualment en desús, atesa la facilitat per emmagatzemar les llagostes en viviers o en aquareis i evitar, així, els

accidents i robatoris a la mar d'una espècie tan preuada.

295 **cala** *f*

sin. calada f
es cala f
es calamento m

Acció d'amollar un ormeig o un art a la mar.

Nota: És habitual sentir expressions com «vaig fer una bona cala» o «vaig fer una cala molt dolenta» per expressar la captura. Així mateix, pot fer referència al fet de si s'ha calat o no al lloc adequat.

296 **cala** *f*

sin. calada f

Quantitat de peix que s'agafa en una calada.

297 **cala** *f*

es cala f
es ensinada f

Entrada que fa la mar en la costa, al fons de la qual sol haver-hi una platja d'arena, que és redossosa i aprofitada per avarar-hi embarcacions.

298 **calabrot** *m*

sin. compl. gúmena f
sin. compl. llibant m
es calabrote m

- Corda molt gruixada que generalment es fa servir per amarrar les embarcacions grans, per lligar l'àncora, etc.
- 299 **calabrotar** *v tr*
es acalabrotar v tr
es calabrotar v tr
- Reforçar amb calabrots les amarres d'una embarcació.
- 300 **calada** *f*
sin. cala f
- 301 **calada** *f*
sin. cala f
- 302 **calador** *m*
es caladero m
- Lloc de la mar apte per disposar-hi els arts o els ormeigs de pesca, amb bones condicions per a la presència de peix.
- 303 **calafat** *m*
sin. calafatador -a m i f
es calafate m
es calafateador m
- Persona que es dedica a posar estopa dins les juntures de les barques perquè no hi entri aigua.
- 304 **calafatador -a** *m i f*
sin. calafat m
- 305 **calafatar** *v tr*
es calafatear v tr
- 306 **calamarera** *f*
veg. potera f
- 307 **calament** *m*
es calada f
- Conjunt dels ormeigs calats.
- 308 **calament** *m*
es calamento m
- Corda que va des del pedral al capcer o gall i que serveix per amollar l'ormeig i després recollir-lo.
- 309 **calar** *v tr*
es calar v tr
- Amollar un ormeig o un art de pesca a l'aigua per agafar-hi peix.
- 310 **calar d'ajaguda** *v tr*
- Deixar un ormeig calat tota la nit.
- 311 **calat** *m*
es calado m
- Distància vertical des de la quilla fins a la superfície de flotació d'una embarcació.

calat

- 312 **calat** *m*
sin. compl. calat d'aigua m
es calado m
es calado de agua m
- Fondària mínima d'una zona de mar navegable.
- 313 **calat d'aigua** *m*
veg. calat m
- 314 **calibrador de malla** *m*
es calibrador de malla m
- Instrument que serveix per determinar la mida de les malles i la grossària del fil de les xarxes de pesca.
- 315 **caló** *m*
es caleta f
- Cala petita.
- 316 **cama** *f*
sin. banda f
- 317 **cameta** *f*
veg. armada f
- 318 **camió** *m*
- Art d'encalç, considerat de transició entre l'art d'encerclament i el d'arrossegament.
- 319 **canal** *m*
es canal m
- Braç de mar entre dues illes o entre una illa i el continent.
- 320 **canal** *m*
es canal m
- Via navegable construïda artificialment gràcies a obres de dragatge.
- 321 **canal d'experiències** *m*
es canal de experiencias m
- Safareig artificial usat per determinar experimentalment, a escala reduïda o natural, la forma més favorable de la carena d'un vaixell, i també el comportament d'un art de pesca, les hèlices, les quilles de balanç, etc., per obtenir la velocitat màxima amb la potència mínima.
- 322 **canelobre** *m*
sin. cirial m
- Coral de mida gran i molt dur, del gènere *Dendrophyllia*, present en aigües fondes de la plataforma continental i en el talús, que causa enganxades i destrosses en arts i ormeigs quan es cala a sobre.
- 323 **cànem de Manila** *m*
veg. abacà m
- 324 **canya d'indis** *f*
sin. bambú m

- 325 **canya de pescar** *f*
es caña de pescar f
- Ormeig de pesca consistent en una tija d'un extrem de la qual penja un fil proveït generalment d'un suro, d'un plom i d'un o diversos hams.
- Nota:* Pot dur rodet mecànic o no.
- 326 **canya de rodet** *f*
es caña de carrete f
- Canya de pescar amb un rodet a l'empunyadura per ajudar a cobrar i emmagatzemar-hi una ginya enrotllada i llançar-la enfora.
- 327 **canya del timó** *f*
veg. arjau m
- 328 **canyada** *f*
es lanzamiento de la caña de pescar m
- Acte de llançar l'ormeig de la canya de pescar a l'aigua i cobrar-lo.
- Nota:* Es diu «fer una bona canyada» per indicar una bona captura.
- 329 **canyissat** *m*
sin. borratxina f
- 330 **cap** *m*
es cabo m
- es cabo arriado m*
es cabo suelto m
es largo m
- Qualsevol corda emprada a bord.
- 331 **cap** *m*
es cabo m
- Punta de terra que entra mar endins.
- 332 **cap blanc** *m*
es cabo blanco m
- Cap que no és enquitranat.
- 333 **cap de fibló** *m*
veg. mànega f
- 334 **cap de mort** *m*
veg. barret m
- 335 **capa** *f*
es capa f
- Posició adoptada pel sistema propulsor, a vela o a màquina, per aconseguir que l'embarcació no avanci i es formi una zona de calma a sobrevent.
- 336 **capbussar** *v intr*
veg. cabussar v intr
- 337 **capcer** *m*
es boya f

capcer de llampuga

Dispositiu de suro o d'altre material surant que fa de boia i que sol anar enganxat a alguns arts de pesca mitjançant el calament quan serveix per assenyalar on són calats.

Nota: Pot anar fixat directament a un art o ormeig de xarxa, perquè, en començar-lo a calar, amb el moviment faci força dins l'aigua i l'ajudi a sortir de la barca més aviat, com és el cas de la llampuguera.

338 **capcer de llampuga** *m*

sin. pana *f*

es dispositivo para la agregación de peces *m*

Dispositiu usat per agregar peixos, principalment llampugues, consistent en una boia de suro o d'altre material surant amb forma de capça i un ramell de mata adossat per fer-lo més visible en els moments més favorables per pescar llampuga, l'alba i el crepuscle.

Nota: Els capcers de llampuga van fondejats amb un calament i una peça de marès i no se solen calar tots sols, sinó en sèries anomenades *andanes*.

339 **capcera** *f*

Suro gros que va a cada cap de la llampuguera i que és més gros que el capcer o suro ordinari.

340 **capejar** *v tr*

es capear *v tr*

Mantenir una embarcació a la capa, quan hi ha temporal, amb la reducció del velam o de la marxa de la màquina.

341 **car** *m*

es car *m*

Peça inferior de l'antena d'una embarcació, situada a la part de proa.

342 **carcassa** *f*

sin. compl. costellam *m*

es costillaje *m*

es enamado *m*

Conjunt de quadernes d'una embarcació.

343 **carena** *f*

veg. obra viva *f*

344 **carenat** *m*

es fondo *m*

Part del buc d'una embarcació menor compresa entre les dues escues.

345 **carnada** *f*
es carnada f

Esca feta de carn de peix.

346 **carretell** *m*
es carretel m

Rodet gros que s'utilitza per caragolar-hi cables.

347 **carta nàutica** *f*
sin. compl. derrota f
es carta náutica f

Carta destinada a la navegació marítima que descriu els accidents de la costa i del fons marí i informa dels senyals auxiliars de la navegació.

348 **casa del mar** *f*
es casa del mar f

Edifici generalment situat en un port on es reuneixen els pescadors per a determinades gestions administratives i on també es poden fer subhastes de peix.

349 **cassaret** *m*
es cazarete m

Cadascuna de les dues peces d'una xarxa que formen l'entrada de l'embut en els arts de pesca d'arrossegament.

350 **cassonera** *f*
es cazonera f

Xarxa reforçada d'una sola tela i de malla d'una o dues passades per pam, que es cala en fondàries d'entre 40 i 50 m per capturar mussoles, cassons i altres peixos de mida grossa.

Nota 1: Actualment en desús.

Nota 2: La cassonera es pot considerar l'ormeig precursor de les xarxes cirvioleres que s'usen actualment en alguns indrets de les illes Balears.

351 **catre** *m*

Ormeig de pesca consistent en un marc metàl·lic que fa d'armadura d'una bossa de xarxa, proveït, a cada angle, d'un cap de corda.

352 **caure** *v intr*
es caer v tr

Desviar-se, una nau, del seu rumb.

353 **caure** *v intr*
es caer v intr

Minvar la intensitat del vent o del corrent.

cel

354 **cel** *m*
es cielo m

Ormeig de pesca consistent en un cèrcol que duu al voltant una bossa de xarxa de malla molt cega amb una bolla de plom o una pedra com a llast.

Nota: Actualment en desús.

355 **cenyir** *v tr*
es ceñir v intr

Navegar amb vent de proa, amb l'aparell bracejat tant com sigui possible cap a sotavent.

356 **cep** *m*
es cepo m

Peça llarga que, fixada a l'extrem de l'àncora perpendicularment al pla determinat pels dos braços i a la canya, fa adoptar a l'àncora la posició més adient perquè una de les uncles es clavi en el fons.

357 **cèrcol salvavides** *m*
veg. salvavides m

358 **cetària** *f*
es cetàrea f
es cetaria f

Instal·lació, fixa o mòbil, situada a la mar o en terra, per mantenir crustacis, mol·luscs

de closca o equinoderms amb finalitats comercials.

359 **ciar** *v intr*
es ciar v intr

Remar cap enrere, especialment en fer la ciavoga, o, en les embarcacions de propulsió mecànica, fer girar les hèlixs en sentit oposat al d'avançada per reduir-ne la velocitat.

360 **ciavoga** *f*
es ciaboga f

Girada d'una embarcació fent la volta en el menor espai possible.

361 **ciavogar** *v intr*
es ciabogar v intr

Girar, una embarcació, fent la volta en el menor espai possible ciant amb els remes d'una banda i vogant amb els de l'altra.

362 **cigala** *f*
sin. compl. arguenell m
es arganeo m

Anella de ferro situada a l'extrem de la canya de l'àncora per on és fermada la cadena, el cap o el cable.

363 **cima** *f*
sin. cimerol m
es rabiza f

- Part superior més prima de la canya de pescar a l'extrem de la qual es posa la ginya.
- 364 **cimbell** *m*
es cebo artificial m
- Qualsevol estri fabricat de manera artificial, utilitzat en la pesca recreativa, que serveix per atreure el peix.
- 365 **cimerol** *m*
sin. cima f
- 366 **cingla** *f*
es faja f
- Faixa d'espert a la qual va fixada una corda curta de cànem amb un suro a l'extrem, que serveix per estirar les xarxes i treure-les de la mar.
- Nota:* Actualment en desús. S'emprava quan no hi havia aparells mecànics per treure alguns tipus d'arts.
- 367 **cinglar** *v intr*
sin. engolfar-se v pron
es engolfar v intr
- Navegar mar endins fins que es perd de vista la riba.
- 368 **cirial** *m*
sin. canelobre m
- 369 **cirviolera** *f*
- Xarxa clara i reforçada, similar a la cassonera, usada en forts i altines de plataforma per capturar círvies grosses.
- 370 **clapa** *f*
- Petita extensió de la mar formada per un fons que es distingeix per ser més clar o més fosc que el seu voltant.
- 371 **clinòmetre** *m*
es clinómetro m
- Instrument de bord utilitzat per mesurar l'amplitud dels balanços de l'embarcació.
- 372 **coberta** *f*
es cubierta f
- Cadascun dels pisos que, fixos sobre els baus, s'estenen horitzontalment a tota la llargada, o a gairebé tota, de l'eslora i la mànega d'un vaixell.
- 373 **cobrar** *v tr*
sin. halar v tr
es cobrar v tr
es halar v tr
- Estirar un cap, un aparell, un ormeig, etc., per treure'l de l'aigua o per acostar-lo a la vorera.

cobri!

374 **cobri!** *interj*

Ordre donada pel patró o el pescador que lleva la xarxa o el palangre al mariner que rema perquè ho faci de manera que l'embarcació es desplaci cap a l'ormeig que s'està llevant.

Nota: Actualment en desús. S'utilitzava quan les xarxes i els palangres es treien amb una embarcació de remes.

375 **codast** *m*
sin. compl. roda de popa f
es codaste m

Peça d'acer o de fusta disposada a la part superior de la quilla, en què acaba el buc i que constitueix l'element estructural on va articulat el timó.

376 **cofa** *f*

Senalla circular, generalment de brins d'espart o de jonc, que s'usa per emmagatzemar palangres fent dugues perquè no s'embullin i poder transportar-los i calar-los.

Nota: Les cofes de fibra vegetal encara s'usen però cada vegada menys, perquè ara es fan de materials sintètics.

377 **colla** *f*
es colla f

Art de pesca consistent en una corda llarga on va lligat un determinat nombre de nanses col·locades en filera a la manera del palangre.

378 **compàs** *m*
veg. agulla nàutica f

379 **comunitat biòtica** *f*
sin. biocenosi f

380 **confraria de pescadors** *f*
es cofradía de pescadores f

Corporació de dret públic al servei del sector pesquer, les funcions principals de la qual són regular i controlar la producció i la comercialització pesquera i facilitar-ne els tràmits administratius i de gestió.

381 **contingent de pesca** *m*
es cupo de pesca m

Volum de captures autoritzat per llicència de pesca per a l'explotació d'un calador, d'una pesquera, d'una espècie o d'un grup d'espècies.

382 **cóp** *m*
sin. compl. bossa f
es copo m

Sac posterior de l'art del bou i d'altres arts de pescar, a la qual va a parar el peix agafat.

- 383 **cop de mar** *m*
es cáncamo de mar m
es golpe de mar m

Onada grossa que topa amb violència contra una embarcació o contra la costa.

- 384 **coral** *m*
sin. compl. corall m
es coral m

Invertebrat marí colonial del grup dels cnidaris, amb un esquelet calcari roïg molt preuat en joieria.

Nota: Pot viure en colònies aïllades o presentar una distribució contagiosa.

- 385 **coralar** *v tr*
sin. compl. corallar v tr
es pescar coral v tr

Pescar coral.

- 386 **coraler** *-a m i f*
sin. compl. coraller -a m i f
es coralero -ra m y f

Persona que es dedica a la pesca del coral.

- 387 **coralera** *f*
sin. compl. corallera f
es coralera f

Ormeig de pescar coral consistent en un pal que duu en

un extrem uns ganxos i, davall mateix d'aquests, una bossa feta de xarxa, de manera que en rascar amb els ganxos el coral adherit a les roques, aquest es desprèn i cau dins la bossa.

Nota: És un ormeig prohibit des de fa molts d'anys.

- 388 **corall** *m*
veg. coral m

- 389 **corallar** *v tr*
veg. coralar v tr

- 390 **coraller** *-a m i f*
veg. coraler -a m i f

- 391 **corallera** *f*
veg. coralera f

- 392 **corda** *f*

Ormeig destinat a la pesca del puu, consistent en una corda d'unes desenes de metres que es fondeja prop de l'alga morta i que porta baverons en tota la llargària, a la manera dels hams del palangre.

- 393 **cornal** *m*

Corda d'uns dos metres de llarg, lligada al costat del cóp en l'ormeig del bou i que serveix per poder agafar i estirar millor l'ormeig quan va molt ple i és feixuc.

cornaló

394 **cornaló** *m*
es puño m

Anella que es fixa en cada un dels dos extrems del cóp d'un art d'arrossegament per poder treure'l de l'aigua i eixugar-lo.

395 **corona** *f*

Part final del cóp feta de tela de xarxa amb fil molt gruixat.

396 **corredor** *m*
es corredor m

Faixa estreta que forma la part lateral extrema de la coberta d'algunes embarcacions menors i que va a cada costat, de proa a popa.

397 **correguda** *f*

Modalitat de pesca de calamars que consisteix a arrossegar una potera flotant a la manera de la fluixa i que es practica a la zona litoral.

398 **correguda** *f*
es carrera f

Camí fet per les embarcacions d'arrossegament durant una acció de pesca o tirada.

399 **corrent** *m*
es corriente f

Massa fluïda que es mou contínuament en una determinada direcció.

400 **córrer a arbre sec** *v intr*
sin. córrer a pal sec v intr
sin. navegar a pal sec v intr
es correr a palo seco v intr

Navegar, una embarcació, el mal temps sense cap vela en vent, a favor de les ones.

401 **córrer a pal sec** *v intr*
sin. córrer a arbre sec v intr

402 **córrer en popa** *v intr*
sin. córrer una empopada v intr
es amollar en popa v intr

Anar, una embarcació, en popa amb vent tempestuós.

403 **córrer una empopada** *v intr*
sin. córrer en popa v intr

404 **cosmopolita** *adj*
es cosmopolita adj

Dit de l'espècie que viu a qualsevol punt de la Terra on troba les condicions ambientals adequades.

405 **costa** *f*
es costa f

Franja de terra contigua a la mar, d'amplària indefinida, sotmesa a un règim jurídic propi.

- 406 **costat** *m*
veg. **banda** *f*
- 407 **costejar** *v tr*
es costear v tr
- Navegar sense perdre de vista la costa.
- 408 **costella** *f*
veg. **quaderna** *f*
- 409 **costellam** *m*
veg. **carcassa** *f*
- 410 **costera** *f*
- Nervadura que, en nombre de quatre, duen les nanses per reforçar-les, i que va del nanset de la boca al nanset de l'afàs.
- 411 **cota** *f*
sin. cote m
es cote m
- Nus que consisteix a donar una volta de manera que els dos extrems del cap, un pasat a sobre de l'altre, agafen el mateix sentit.
- Nota:* És la base de diferents tipus de nusos més complexos.
- 412 **cote** *m*
sin. cota f
- 413 **criador** *m*
es criadero m
- 414 **criptocarionasi** *f*
es criptocarionasis f
- Malaltia dels peixos causada pel protozou *Cryptocaryon irritans*, que es caracteritza principalment per l'aparició de puntets blancs a la pell i les brànquies, irritació a la pell, dificultat respiratòria i descamació.
- 415 **cronòmetre** *m*
sin. compl. rellotge marí m
es cronómetro marino m
es reloj de longitudes m
es reloj marino m
- Rellotge de gran precisió de les embarcacions que assenyala l'hora del meridià de Greenwich i permet calcular la longitud exacta en alta mar.
- 416 **crugia** *f*
es crujía f
- Espai central d'una embarcació al llarg de tota la coberta, de proa a popa.
- 417 **crustacis** *m pl*
es crustáceos m pl
- Classe d'artròpodes de respiració branquial, amb dos parells d'antenes, coberts d'una

cuc de terra

closca calcària, amb un nombre variable d'apèndixs.

Nota: Són crustacis els crancs, les llagostes, les gambes, les cigales, etc.

418 **cuc de terra** *m*
es lombriz de tierra m

Animal invertebrat que viu davall terra i que els pescadors d'anguiles utilitzen per conformar una cucada.

Nota: No s'usa com a esca en la pesca en mar perquè no agrada als peixos.

419 **cucada** *f*

Esca feta amb cucs de terra.

420 **cular** *v intr*
es acularse v pron

Enfonsar-se per la part de popa una embarcació que ha perdut estabilitat.

421 **cullera** *f*

Ormeig de pesca que consisteix en un mànec llarg de fusta a l'extrem del qual hi ha dos ferros formant força que sostenen una bossa de xarxa que

es fa girar dins l'aigua per atrapar els peixos.

Nota: Actualment en desús.

422 **cullereta** *f*
es cucharilla f

Peça metàl·lica en forma de peix, proveïda d'hams o robadores, que es fa servir amarrada a un extrem del fil de pescar i que, amb la seva brillantor i el seu moviment, atreu la picada del peix.

Nota: Molt usada en la pesca de la fluixa.

423 **curricà** *m*
es curricán m

Aparell que s'estira a poc a poc des de la popa d'una embarcació, consistent en un fil llarg de niló o d'un altre material resistent, proveït d'un plom a mitjan lloc per ajudar a pescar prop del fons i d'un ham a l'extrem escat, generalment, amb esca viva o fresca.

Nota: S'utilitza, principalment, en la pesca de peix de bona mida com la cirviola o el déntol.

D

424 **defenses** *fpl*
es defensas fpl

Peces de fusta o de goma, manyoc de trossos de corda, etc., que es penjen al costat d'una embarcació per evitar les fregades o els cops d'una altra embarcació o del moll.

425 **deixar en banda** *v tr*

Deixar una corda o un ormeig lliure, sense tibar.

Nota: Quan s'enroca o s'enganxa un ormeig o una corda i la situació requereix que quedin soltes es diu «deixa'l en banda».

426 **deriva** *f*
es deriva f

Desviació d'una embarcació del seu rumb per efecte del vent o del corrent.

427 **derivar** *v intr*
es abatir v intr
es derivar v intr

Desviar-se, una embarcació, del seu rumb per efecte del vent o del corrent.

428 **derrota** *f*
es derrota f

Camí que recorre una embarcació per anar d'un lloc a un altre.

429 **derrota** *f*
veg. carta nàutica f

430 **derroter** *m*
es derrotero m

Direcció seguida per una embarcació quan navega prop de la costa.

431 **derroter** *m*
sin. compl. llibre de rumb m
es derrotero m

Llibre que informa de les característiques detallades de la costa, amb indicació dels baixos i altres obstacles per a la navegació, i també dels vents i dels corrents de cada lloc.

432 **desamarrar** *v tr*
es desamarrar v tr

Desfermar les amarres d'una embarcació.

433 **desarborar** *v tr*
es desarbolar v tr
es desmantelar v tr

Desaparellar una embarcació de la seva arboradura.

desarmar

434 **desarmar** *v tr*

es desarmar v tr

Desfer un ormeig deixant per separat tots els seus components.

Nota: L'acció contrària és *armar*.

435 **desarmar** *v tr*

Treure l'ormeig i llevar tot el material, els estris i la màquina, acabada la temporada de pesca, que s'ha posat al començament de la temporada en armar la barca.

Nota: Es diu, per exemple, «ja he desarmat de la llampuga» [de la pesca de la llampuga], que vol dir que s'ha desembarcat la llampuguera, s'han tret els capcers de la mar i s'han eliminat de bord els dispositius necessaris per dur a terme aquesta pesca.

436 **desatracada** *f*

sin. compl. desatracament m
es desatraque m

Acció i efecte de desatracar.

437 **desatracament** *m*

veg. desatracada f

438 **desatracar** *v tr*

es desatracar v tr

es soltar las amarras v tr

Separar una embarcació del costat d'una altra a la qual ha estat abarloada o del moll on es troba amarrada.

439 **descobri!** *interj*

Ordre donada pel patró o el pescador que lleva la xarxa o el palangre al mariner que rema perquè ho faci de manera que l'embarcació es desplaci en sentit contrari a la situació de l'ormeig que s'està llevant.

Nota 1: Actualment en desús.

Nota 2: S'utilitzava quan les xarxes i els palangres es treien amb una embarcació de rems.

440 **desembarcada** *f*

veg. desembarcament m

441 **desembarcament** *m*

sin. compl. desembarcada f
es desembarco m
es desembarque m

Acció de desembarcar.

442 **desembarcar** *v tr*

es desembarcar v tr

Descarregar en terra la pesca, els ormeigs, etc., de dins l'embarcació.

- 443 **desembarcar** *v intr*
es desembarcar v intr
- Baixar en terra sortint d'una embarcació.
- 444 **desembarrancar** *v tr*
es desembarrancar v tr
- Fer surar de nou una embarcació embarrancada.
- 445 **desemmallar** *v tr*
sin. desmallar v tr
es desemmallar v tr
es desmallar v tr
- Desfer el peix de les malles d'una xarxa.
- 446 **desempescar** *v tr*
- Llevar el peix de l'ham o d'un altre ormeig.
- 447 **desenvergar** *v tr*
es desenvergar v tr
- Desfermar una vela envergada.
- 448 **desmallar** *v tr*
es desmallar v tr
- Desfer les malles d'una xarxa.
- 449 **desmallar** *v tr*
sin. desemmallar v tr
- 450 **desvirar** *v tr*
es desvirar v tr
- Donar voltes al torn d'un molinet o un argue en sentit contrari al que se li donà per virar un cap, un cable, etc.
- 451 **DET** *m*
veg. dispositiu d'exclusió de tortugues m
- 452 **devon** *m*
es devón m
- Esca artificial metàl·lica que imita la forma d'un peix i que s'utilitza per a la pesca amb canya a llarga distància.
- 453 **diari de pesca** *m*
es diario de pesca m
- Llibre on es registra de manera detallada l'activitat pesquera d'una embarcació, d'acord amb la normativa establerta.
- Nota:* Actualment hi ha aplicacions informàtiques dissenyades per a aquest fi utilitzades per embarcacions d'altura que fan sortides molt llargues i llunyanes. La flota balear no les usa.
- 454 **disparador** *m*
es disparador m

dispositiu d'exclusió de tortugues

Ressort de ferro que es fixa a la gata de l'àncora per llançar-la a l'aigua en el moment d'ancorar l'embarcació.

- 455 **dispositiu d'exclusió de tortugues** *m*
sgl **DET** *m*
es dispositiu excluidor de tortugas *m*

Dispositiu consistent en una reixa de barres que desvia les tortugues marines capturades a les xarxes d'arrossegament cap a una obertura de fugida que se situa a la part superior de la xarxa.

- 456 **doblar** *v tr*
es doblar *v tr*

Fer un petit moviment amb la cima de la canya de pescar quan el peix mossega l'ham.

- 457 **dofinera** *f*
es delfinera *f*

Arpó emprat per pescar dofins i peixos de grans dimensions com la tonyina, format per una llança amb un llarg mànec de fusta que duu a l'extrem dues aletes movibles de ferro que, en clavar-se al peix, s'obrin i el subjecten

fortament perquè no es pugui desempescar.

Nota: Actualment en desús.

- 458 **domini públic maritimoterrestre** *m*
es dominio público marítimo-terrestre *m*

Zona del litoral marítim que comprèn la zona maritimoterrestre i la mar territorial.

- 459 **donar amarres** *v intr*
es dar amarras *v intr*

Llançar les amarres i encapellar-les per amarrar una embarcació al moll.

- 460 **donar salabre** *v tr*

Donar cullerades a l'aigua amb un salabre per treure alguna cosa que hagi caigut de la barca o algun ormeig que s'hagi escapat.

- 461 **donar vela** *v intr*
veg. **fer-se a la vela** *v intr*

- 462 **drassana** *f*
es arsenal *m*
es astillero *m*
es atarazana *f*

Establiment on són fabricats i reparats els vaixells.

463 **duja** *f*
es aduja *f*

Cadascuna de les voltes que fa una corda o una vela enrotllada.

464 **dujar** *v tr*
es adujar *v tr*

Enrotllar una corda o una vela donant-li algunes voltes sobre ella mateixa.

E

- 465 **ecòmetre** *m*
veg. **sonda acústica** *f*
- 466 **eixàrcia** *f*
es jarcia *f*
- Conjunt de caps i filferros que, amb diferents aplicacions, s'empren a bord de les embarcacions.
- 467 **embarcació** *f*
es embarcación *f*
- Denominació general de qualsevol construcció naval, grossa o petita, destinada a navegar.
- 468 **embarcació d'esbarjo** *f*
es embarcación de recreo *f*
- Embarcació amb finalitat lúdica o recreativa.
- 469 **embarcació de motor** *f*
es embarcación a motor *f*
- Embarcació que es mou per la propulsió que produeix un motor.
- 470 **embarcació de rem** *f*
es embarcación a remo *f*
- Embarcació que es mou per l'impuls dels rem.
- 471 **embarcació de vela** *f*
es embarcación a vela *f*
- Embarcació que es mou per la força del vent sobre les veles.
- 472 **embarcació menor** *f*
es embarcación menor *f*
- Embarcació de menys de vint tones de desplaçament, generalment destinada a la pesca interior.
- 473 **embarcada** *f*
- Embarcació involuntària de gran quantitat de peix de baix valor, fang, alga, etc., per pescar en un lloc inadequat, perquè l'ormeig no trempi bé en la pesca o perquè el mal temps no deixi fer les manobres correctament i faci que l'ormeig es rebolqui per terra.
- 474 **embarcada** *f*
veg. **embarcament** *m*
- 475 **embarcament** *m*
sin. compl. embarcada *f*
es embarco *m*
es embarque *m*
- Acció i efecte d'embarcar o d'embarcar-se.
- 476 **embarcar** *v tr*
es embarcar *v tr*
- Pujar ormeigs, mercaderies, etc., en una embarcació.

- 477 **embarcar-se** *v intr*
es embarcarse v intr
- Entrar com a tripulant d'una embarcació.
- 478 **embarrancar** *v intr*
sin. encallar v intr
es embarrancar v intr
es encallar v intr
- Aturar-se, una embarcació, per haver tocat fons, arena, roques, etc.
- 479 **embarriolar** *v tr*
- Pescar amb una barriola.
- 480 **embat** *m*
es brisa f
- Vent que bufa de mar cap a terra, periòdic i alternant, originat al litoral, que es produeix per l'escalfament diferencial de la superfície de la terra respecte a la mar.
- 481 **emmallar** *v tr*
- Agafar peix amb les malles d'una xarxa.
- 482 **emmallar-se** *v pron*
es enmallarse v pron
es mallar v intr
- Quedar agafat, el peix, entre les malles d'una xarxa.
- 483 **empalomar** *v tr*
es empalomar v tr
- Cosir la ralinga a la vela d'una embarcació amb fil d'empalomar.
- 484 **empopada** *f*
es empopada f
- Acció del vent sobre una embarcació bufant en la direcció de popa a proa.
- 485 **empopar** *v intr*
es empopar v intr
- Navegar amb el vent de popa.
- 486 **emproar** *v intr*
es aproar v intr
- Navegar amb el vent de proa.
- 487 **empunyadura** *f*
sin. empunyidura f
es empuñidura f
- Cadascun dels dos angles de la part superior de la vela.
- 488 **empunyidura** *f*
sin. empunyadura f
- 489 **encallar** *v intr*
sin. embarrancar v intr
- 490 **encapellar** *v tr*
es encapillar v tr

encenaire

- Enganxar, mitjançant una gasa, un cap en un norai, un bollard o en un altre element fix.
- 491 **encenaire** *m i f*
es pescador -ra al candil m y f
- Persona que pesca a l'encesa.
- 492 **encepar** *v tr*
es encepar v tr
- Posar el cep a l'àncora.
- 493 **encepar-se** *v pron*
es enceparse v pron
- Embolicar-se la corda o la cadena amb el cep de l'àncora fondejada.
- 494 **enclavar** *v tr*
es fijar en el fondo v tr
- Fixar un ormeig de pesca al fons amb ploms o pedres perquè el corrent no se l'endugui.
- 495 **encuixar** *v tr*
- Fermar l'àncora arran de l'orla quan es navega.
- 496 **encunyar** *v tr*
es remallar v tr
- Unir per la part allargada dues peces de xarxa amb una passada de fil gruixat i fort.
- 497 **enferidura** *f*
- Nus amb què es lliga una esca a la ginya o als braçols de la mare del palangre.
- 498 **enferir** *v tr*
es entalingar v tr
es etalingar v tr
- Ajuntar la cadena a l'arguenell o cigala de l'àncora amb un grillet.
- 499 **enferir** *v tr*
- Posar la vela a punt per ser hispada.
- 500 **enferir** *v tr*
sin. armar v tr
- 501 **enfilació** *f*
es enfilación f
- Punt de vista del relleu de la costa que serveix al pescador de guia per orientar-se respecte a la situació de la barca a la mar.
- Nota:* Per situar-se en una posició, es necessiten quatre punts del relleu de terra enfilats de dos en dos.
- 502 **engolfar-se** *v pron*
sin. cinglar v intr

- 503 **enllestir el palangre** *v tr*
 Aclarir un palangre i reparar-lo canviant els hams i els braçols necessaris i deixar-lo llest per escar i calar.
- 504 **enquitranar** *v tr*
es alquitranar v tr
 Impregnar de quitrà les xarxes, els fils o les cordes de fibra natural per protegir-les de l'acció degradant de l'aigua de mar.
- 505 **enrocar** *v tr*
sin. compl. aferrar v tr
es enrocarse v pron
 Enganxar l'àncora, un ham, una xarxa, etc., en una roca del fons.
- 506 **enrolar** *v tr*
es enrolar v tr
 Inscriure algú en el rol d'una embarcació.
- 507 **ensalt** *m*
 Cadascun dels arcs de la mateixa longitud que forma el fil amb què s'arma la xarxa a les ralingues de l'ormeig, agafant cada vegada el mateix nombre de malles i la mateixa distància entre nus i nus de la ralinga.
- 508 **enteromixosi** *f*
es enteromixosis f
- Malaltia dels peixos causada pel mixosporidi *Myxidium leei*, que es caracteritza principalment per espores a la mucosa del tracte digestiu, inflamació del tracte digestiu, descoloració, descamació i úlceres a la pell.
- Nota:* Apareix en piscifactories i aquaris.
- 509 **entolladura** *f*
es ayuste m
es empalmadura f
 Junta resultant d'entollar dos caps.
- 510 **entollar** *v tr*
es ayustar v tr
es empalmar v tr
 Unir dues cordes pels caps per fer-ne una sola peça de la llargada de totes dues.
- 511 **entravessar-se** *v pron*
es atravesarse v pron
 Posar-se una embarcació de manera que rebi les onades de través, perpendicularment a la línia proa-popa.
- 512 **entrecoberta** *f*
sin. compl. entrepont m
es entrecubierta f
es entrepuente m

entrepont

Espai que hi ha entre coberta i coberta d'una embarcació.

513 **entrepont** *m*

veg. entrecoberta f

514 **envelar** *v tr*

es desplegar las velas v tr

Estendre les veles d'una embarcació perquè rebin l'impuls del vent.

515 **envergar** *v tr*

es envergar v tr

Subjectar les veles a les vergues.

516 **epiteliocisti** *f*

es epiteliocistis f

Malaltia dels peixos causada per bacteris *Chlamydia*, que es caracteritza principalment per la presència de quists a les brànquies.

517 **esca** *f*

sin. esquer m

es cebo m

es gueldo m

Menjar que es posa a un ormeig de pesca per atreure el peix.

518 **escàlem** *m*

es escàlamo m

es tolete m

Estaca de fusta o de ferro, fixada al forat d'una escalemera, que serveix per subjectar-hi els remes i recolzar-los-hi en vogar.

519 **escalemera** *f*

es escalamera f

Peça de fusta enganxada a la part superior de l'orla de l'embarcació, amb un forat al mig on es fixa l'escàlem.

520 **escandall** *m*

es volantín m

Peça de plom lligada a l'extrem inferior del peu del volantí per fer-lo enfonsar.

521 **escandall** *m*

es escandallo m

es plomada f

Peça de plom posada a l'extrem d'una corda prima, que serveix per determinar la fondària de la mar o d'un altre lloc cobert d'aigua en un punt determinat.

522 **escanyador** *m*

Aparell consistent en una canya que, en un extrem esmolat, duu un llaç que es passa pel cap de les morenes i, en

- estrènyer-lo, fa que la canya es clavi al peix i no pugui fugir.
- Nota:* Utilitzat molt localment.
- 523 **escar** *m*
sin. varador *m*
es varadero *m*
- Lloc amb pendent, més o menys ample, amb un sistema d'arrossegament per tirar a l'aigua les embarcacions o treure-les-en per a la seva reparació o el seu manteniment.
- 524 **escar** *v tr*
es cebar *v tr*
- Posar esca a l'ham.
- 525 **escatera** *f*
es escatera *f*
- Xarxa de fil reforçat i de forma rectangular que s'usa principalment per pescar escats i bastina de mida grossa.
- 526 **escoa** *f*
sin. escua *f*
es escoa *f*
- Cadascuna de les dues peces de fusta que van al costat de la quilla en la part exterior del buc de les embarcacions menors i serveixen perquè l'embarcació es mantingui dreta quan és en terra.
- 527 **escobenc** *m*
es escobén *m*
- Cadascun dels forats practicat a l'un i a l'altre costat de la roda, per on passen les cadenes de les àncores i els caps que serveixen per a amarrar l'embarcació.
- 528 **escora** *f*
es escora *f*
- Inclinació d'una embarcació cap a un dels seus costats.
- 529 **escorar** *v intr*
es escorar *v intr*
- Inclinar-se una embarcació cap a un costat, per efecte de la distribució desigual de pesos a bord, a causa de la força del vent o de l'onatge.
- 530 **escotilla** *f*
es escotilla *f*
- Cadascuna de les obertures rectangulars que posa en comunicació les diferents cobertes amb l'interior de l'embarcació.
- 531 **escua** *f*
sin. escoa *f*
- 532 **escull** *m*
es arrecife *m*
es escollo *m*

escull artificial

Roca o formació coral·lina que, a flor d'aigua o prop de la superfície, constitueix un perill per a la navegació.

533 **escull artificial** *m*
es arrecife artificial m

Conjunt d'estructures constituïdes per materials inerts i fondejades en zones costaneres amb la finalitat de protegir el fons, incrementar la pesca o augmentar la biomassa.

534 **esforç de pesca** *m*
es esfuerzo de pesca m

Capacitat de pesca d'una embarcació durant un període de temps determinat i en una zona determinada, que pot ser considerada segons el temps de pesca, la quantitat d'ormeigs que s'utilitza, la potència del motor, etc.

Nota: L'esforç es considera sovint segons el tipus de pesca. Per exemple, en un arrossegador es considera la potència del motor i en una embarcació d'arts menors, el nombre d'hores de pesca.

535 **eslingar** *v tr*
es eslingar v tr

Agafar o subjectar algun objecte amb un estrop per hissar-lo.

536 **eslora** *f*
es eslora f

Llargària del buc d'una embarcació.

537 **espai natural protegit** *m*
sin. compl. àrea protegida f
es área protegida f
es espacio natural protegido m

Espai natural que gaudeix de protecció jurídica.

538 **esquer** *m*
sin. esca m

539 **estaca** *f*

Pal de fusta o d'un altre material que es clava al fons de la mar i del qual surten cordes amb un o diversos baverons.

540 **estacionalitat** *f*
es estacionalidad f

Concentració natural i regular de determinades espècies segons l'època de l'any.

541 **estat de la mar** *m*
es estado del mar m

Descripció del grau d'agitació de la superfície de la mar.

542 **estatja** *f*
es estacha f

Cap gruixat emprat per amarrar una embarcació o per remolcar-la.

- 543 **estatza** *f*
sin. compl. estàtzara f

Peça de fusta o de ferro, de forma cònica o cilíndrica, que serveix per separar els dos armatges, de manera que la xarxa de les bandes s'estengui.

- 544 **estàtzara** *f*
veg. estatza f

- 545 **estenedor de xarxes** *m*
es tendedero de redes m

Instal·lació preparada amb elements de suport en què s'estenen les xarxes per eixugar-les, netejar-les o adobar-les.

- 546 **estima** *f*
es estima f

Determinació de la posició d'una embarcació a partir del rumb i de la distància navegada, tenint en compte els efectes del vent i del corrent.

- 547 **estirar** *v tr*

Tensar fortament un fil o una corda per llevar-ne el vici després d'haver estat un temps enrodillada o plegada en un rodet, un plegador, etc.

Nota: Les cordes, els cordills o els fils sintètics utilitzats per armar xarxes o palangres s'estiren prèviament per tenir bon fer feina i perquè l'ormeig trempi bé en pescar.

- 548 **estribord** *m*
es estribor m

Costat dret d'una embarcació, mirant de popa a proa.

- 549 **estrop** *m*
es estrobo m

Tros de corda entollat pels seus dos caps, a manera d'anella, que serveix per enganxar un aparell, una àncora o qualsevol altre objecte.

- 550 **estrop** *m*
es estrobo m

Anella de corda que, encapellada a l'escàlem d'una embarcació i voltant el coll del rem, serveix de lligam per subjectar-lo.

- 551 **estropada** *f*
es estrepada f

Esforç del remador en vogar, que fa moure l'embarcació.

F

552 **fallat** *m*

Zona de pesca amb alternança de diferents tipologies de fons, tant per la seva naturalesa com pels seus desnivells.

Nota: També s'utilitza per definir una tipologia més concreta, com els fons abruptes amb enclètxes i cavitats amb alternança de posidònia sobre roca, roca plana neta i clapes d'arena.

553 **falutx** *m*
es falucho *m*

Embarcació petita, generalment d'un sol pal molt inclinat cap a proa, i una vela llatina.

554 **fang** *m*

Llim de les xarxes tenyit per partícules de fang del fons marí.

555 **fang** *m*
es fango *m*

Fons marí detrític de partícules molt fines.

556 **far** *m*
es faro *m*

Torre edificada en llocs ostensibles de la costa, o en esculls, amb una llanterna al cim, que es manté fixa produint ocul-

tacions, esclats o llampades i que serveix per orientar els navegants de nit o en situacions de poca visibilitat.

557 **farnell** *m*

Faixa d'espart o banda que els pescadors de bolig es passen per una espatlla i per davall l'altra aixella, i que té un cap de corda de devers una braça que es ferma a les malletes del bolig.

Nota: Actualment en desús, ja que no es pesca amb arts de platja, xàvegues o bolitjos, que es tibaven a mà des de la costa.

558 **fer aigua** *v intr*
es hacer agua *v intr*

Tenir una entrada d'aigua, una embarcació, a través d'alguna obertura o esquerda.

559 **fer bona proa** *v intr*
es hacer rumbo *v intr*

Seguir, una embarcació, el rumb que li permetrà arribar al seu punt de destinació.

560 **fer colzera** *v intr*

Restar ancorada, una embarcació, amb quatre àncores, dues a proa i dues a popa.

- 561 **fer duges** *v intr*
veg. **baguejar** *v tr*
- 562 **fer esca** *v tr*

Cercar, recollir i preparar organismes marins com peix, cefalòpodes, etc., com a esca.
- 563 **fer gamba** *v tr*

Pescar gamba amb el gànguïl, el gambaner o el garbell per a esca.
- 564 **fer gat** *v intr*
es fondear a barba de gato v intr
es fondear a la gira v intr

Fondejar una embarcació amb dues àncores per la proa, formant un angle de 45 graus.
- 565 **fer l'alba** *v intr*

Anar a pescar a la matinada.
- 566 **fer la prima** *v intr*
sin. compl. anar a la prima v intr
sin. compl. pescar a la prima v intr
sin. compl. pescar de prima v intr
es pescar al atardecer v intr

Anar a pescar des d'un poc abans de la posta del sol fins que fa fosca negra.

Nota: Les primes més comunes són les dels calamars i les dels molls.
- 567 **fer peu d'ànec** *v intr*

Fondejar per la proa una embarcació amb dues àncores ordinàries i una altra, anomenada d'esperança.
- 568 **fer proa** *v intr*
sin. posar proa v intr

Dirigir l'embarcació cap a un lloc.
- 569 **fer vela** *v intr*
veg. **fer-se a la vela** *v intr*
- 570 **fer-se a la mar** *v intr*
es hacerse a la mar v intr

Sortir del port o de la costa per navegar.
- 571 **fer-se a la vela** *v intr*
sin. compl. donar vela v intr
sin. compl. fer vela v intr
es dar la vela v intr
es dar vela v intr
es hacerse a la vela v intr

Posar-se a navegar.
- 572 **ferida** *f*
es nudo de empate m

Nus mariner amb què es lliga un ham.
- 573 **ferro** *m*
veg. **àncora** *f*

fester

- 574 **fester** *m*
sin. teiera *f*
es tederó *m*
- Engraellat de ferro on es crema teia per fer llum.
- Nota 1:* Actualment en desús.
- Nota 2:* El fester es col·locava a proa de l'embarcació per veure el peix quan es pescava a l'encesa.
- 575 **fil anglès** *m*
sin. fil de filosa *m*
- Fil que els pescadors empren per fer xarxes primes.
- 576 **fil d'armall** *m*
- Fil retort i gruixat, especialment destinat a fer les passades de reforç de les xarxes i els armalls.
- 577 **fil de filosa** *m*
sin. fil anglès *m*
- 578 **fil de nansa** *m*
- Fil que es fa de la primera canal, molt fi, destinat a l'ús mariner.
- 579 **fil de niló** *m*
es hilo de nailon *m*
es hilo de nilón *m*
- Fil fet a partir de la fibra de niló, molt utilitzat en la confecció de la ginya.
- 580 **fil de pescar** *m*
es hilo de pescar *m*
- Fil d'acer, de niló o d'una altra fibra sintètica, que s'utilitza per fer aparells de pesca.
- 581 **fil de veles** *m*
- Fil prim, però molt fort, que els mariners empren per cosir les veles.
- 582 **fil de xarxa** *m*
- Fil que es fa de la primera canal, una mica més gruixat que el de nansa.
- 583 **filar** *v tr*
veg. amollar *v tr i intr*
- 584 **filoja** *f*
es lanzadera *f*
- Llançadora petita, sense bitlla, amb un forat a cada cap, emprada per fer a mà i amb un sol fil els treballs de malla.
- 585 **fisca** *f*
- Porció de xarxa de l'art del bou, de malla més ampla i fil més gruixat que el fiscot, que

va unida a aquest i a les goles a la part inferior de l'art.

586 **fiscot** *m*

Porció de xarxa de l'art del bou, que va davall el goleró i és de punt ample i molt gruixat.

587 **fitoplàncton** *m*
sin. plàncton vegetal m
es fitoplancton m
es plancton vegetal m

Conjunt dels microorganismes vegetals aquàtics.

Nota: El fitoplàncton és el primer esglaó en les cadenes tròfiques aquàtiques.

588 **fitora** *f*
sin. compl. trident m
es fisga f
es tridente m

Força de dues o més pues que s'empra per pescar.

589 **fitorada** *f*
es golpe de fisga m

Cop de fitora.

590 **fitorar** *v tr*
sin. compl. afitorar v tr
es fisgar v tr

Clavar la fitora a un peix, un mol·lusc cefalòpode o qualsevol altre organisme marí.

591 **flota** *f*
sin. flota pesquera f
es flota f
es flota pesquera f

Conjunt de vaixells que es dediquen a la pesca d'ofici o comercial.

Nota: Es pot aplicar per referir-se al conjunt de vaixells que feinegen en un port determinat, al conjunt de vaixells d'una regió o d'un país o al conjunt de vaixells que es dediquen a la pesca d'una sola espècie.

592 **flota pesquera** *f*
sin. flota f

593 **flotador** *m*
es flotador m

Cos surant que sosté o regula un element a la superfície de l'aigua que per ell mateix s'enfonsaria.

594 **flotador** *m*
veg. suret m

595 **flotant** *adj*
veg. surant adj

fluixa

596 **fluixa** *f*
sin. peixet m

Esca artificial de pesca consistent en una ploma, un mandet de plomes o la figura d'un peix o cefalòpode, amb un o diversos hams o robadores, que s'enganxa a un pèl de niló o d'un altre material resistent a la manera de la ginya i que s'estira des de la popa d'una barca en marxa.

597 **fluixa** *f*
es curricán ligero m

Sistema de pesca amb una ginya més o menys lleugera amb què es remolca el peixet o la fluixa.

Nota: Anar a la fluixa és semblant a anar al curricà; la diferència és que els aparells d'anar a la fluixa són més lleugers perquè s'utilitzen per capturar peixos de mida petita i mitjana com oblades, verdrols, bonítols, llampugues, etc.

598 **folre** *m*
es forro m

Conjunt de planxes de coure o de taulons clavats damunt les quadernes, amb què es cobreix el buc.

599 **fondal** *m*

Pesquera d'aigües profundes.

600 **fondal** *m*

Depressió en el fons marí de gran magnitud.

601 **fondejar** *v tr*
veg. ancorar v tr

602 **fondejar** *v intr*
veg. ancorar v intr

603 **fonera** *f*
veg. talús continental m

604 **fons de magrana** *m*

Fons detrític on abunden les magranes.

Nota: En aquest tipus de fons, atesa la presència de llagosta i el problema de calar-hi xarxes llagosteres per la quantitat de magrana que s'hi enganxava, s'hi solia pescar amb nanses.

605 **fort** *m*

Lloc on abunda el peix format per un roquissar o una clapa de fons més aviat durs i aïllats en una àrea de fons detrítics.

606 **fortet** *m*

Fort de dimensions reduïdes.

607 **fresa** *f*

es desove m

es freza f

Festeig i posta dels peixos.

608 **fusell submarí** *m*

es fusil submarino m

Fusell que dispara un arpó a gran velocitat, generalment utilitzat en la pesca esportiva subaquàtica.

G

609 **gàbia** *f*
es jaula f

Caixa tancada, generalment instal·lada en aigües costeres, que s'utilitza per allotjar-hi peix o altres organismes marins.

Nota: Les gàbies d'engreix tenen una estructura surant quadrangular o circular, més o menys rígida, per sostenir i, a la vegada, mantenir oberta i desplegada la bossa de xarxa submergida on s'estabula el peix.

610 **gafa** *f*
es gafa f

Ormeig de pesca en forma d'unes tises grans, de ferro, amb les fulles corbades i acabades en dues puntes, que, amb dues cordes que passen cadascuna per les dues anses, és accionada des de la barca, i serveix per treure del fons diferents organismes sèssils o vàgils.

Nota: Actualment en desús.

611 **gafa** *f*

Pal d'uns dos metres de llargària, amb un ganxo o dos en un extrem, emprat per ajudar a atracar i a desatracar les embarcacions menors.

612 **gaiatell** *m*
sin. compl. boia de suro m
es boya de corcho f
es boyarín m

Boia que indica la posició d'una àncora fondejada o de qualsevol altre objecte o ormeig de pesca.

613 **gall** *m*
es gallo m

Conjunt de peces de suro superposades i lligades amb filferro o corda, amb un forat central on es clava una banderola, una campana o un dispositiu de llum, i que va lligat a l'ormeig, per assenyalar-ne la posició.

614 **galtera** *f*

Peça convexa que corona l'arbre mestre i la roda de proa del llaüt.

615 **gamba d'esca** *f*

Conjunt d'espècies de crustacis litorals nedadors de mida petita, dels gèneres *Palaemon*, *Processa*, etc., usats com a esca en la pesca d'espècies litorals, tant en la modalitat de volantí, com en la de grumeig amb canya i malvera.

Nota: És l'esca més popular en la pesca de raor a volantí.

616 **gambaner** *m*

sin. compl. gambler m
es gambarón m

Ormeig de pesca consistent en una bossa cònica de xarxa cega, disposada generalment en un cercol o semiel·lipse de metall o fusta a la manera d'una carcassa fixat a l'extrem d'un mànec llarg que serveix per pescar gambes i altres animals petits de la mar.

617 **gamber** *m*

veg. gambaner m

618 **gamber -a** *m i f*

Persona que es dedica a pescar gamba.

619 **gambí** *m*

es cambín m

Nansa feta sovint de brins d'aladern, semblant a un morrenell però de costats eixamplats i ventruts, atès que es cala amb l'afàs mirant cap a dalt.

Nota 1: Actualment en desús.

Nota 2: N'hi havia de grossos i malla clara que s'empraven per capturar anfossos, i de pe-

tits i malla més cega que s'empraven per agafar peix roquer petit.

620 **gambó** *m*

Porció del puu constituïda pels amfípodes, que s'usa per grumejar i com a esca.

621 **gambó** *m*

Crustaci petit del grup dels midacis que s'agafa en quantitats considerables i de manera indesitjada en els bols de jonquiller.

Nota: El gambó no té valor comercial i causa problemes perquè es mescla amb el jonquillo i s'ha de perdre temps per des-triar-lo.

622 **gànguil** *m*

es gánguil m

Art d'arrossegament consistent en una bossa de xarxa llargaruda oberta a la boca per un cercol de ferro remolcat per una barca llepant el fons de la mar, que s'empra per pescar gamba d'esca i peix petit de fons.

Nota: Actualment està a punt de desaparèixer, ja que només en queda alguna llicència, a ex-

gànguil

tingir, que permet la pesca a la badia de Palma amb aquest art.

623 **gànguil** *m*
es gánguil m

Embarcació de pesca que té la popa igual que la proa i un pal central amb vela llatina, que generalment arrossega el gànguil.

624 **ganxo** *m*

Estri constituït per un bastó de canya, fusta o metall, proveït en un extrem d'una peça de metall corbada i esmolada, utilitzat per agafar objectes flotants o peixos grossos des d'una embarcació i pujar-los-hi.

625 **garbell** *m*
sin. garbellet m

Ormeig de pesca que serveix per fer gamba d'esca, consistent en una bossa rodona enreixada, no gaire fonda, cosida a un cercol rígid amb cordills a la manera de vents per poder estirar-lo des de la superfície de l'aigua equilibradament.

Nota: Actualment en desús.

626 **garbellet** *m*
sin. garbell m

627 **garbí** *m*
veg. llebeig m

628 **gassa** *f*
es gaza f

Baga o llaç que es fa a l'extrem d'un cap per enganxar-lo o encapellar-lo en algun lloc o objecte.

629 **gat** *m*

Anell de pedra, metall o formigó, bastant pesant, pel forat del qual es passen les xarxes o els palangres i que, des d'una embarcació, s'amolla al fons amarrat amb una corda per desenroscar-los.

630 **gata** *f*
es gata f

Pescant de fusta o de ferro que serveix per penjar l'àncora arran de l'orla.

631 **gatera** *f*
es gatera f

Forat de la caixa de cadenes per on surten aquestes, a través d'un tub de ferro, per sostenir l'àncora.

632 **gatxa** *f*

Obertura en la tela del còp d'alguns arts com el bou i la

moruna que serveix per treure el peix.

Nota: Va cosida durant la pesca i, quan el cóp és a bord, es descús per poder accedir a la captura.

633 **gigre** *m*
es chigre m

Torn senzill que duen a bord les barques de bou per poder fer més força a l'hora de recuperar l'ormeig.

634 **ginya** *f*
sin. llinya f
es sedal m

Fil d'una canya de pescar, a l'extrem inferior del qual va subjecte l'ham.

635 **girodactilosi** *f*
es girodactilosis f

Malaltia del salmó de l'Atlàntic (*Salmo salar*), causada pel paràsit *Gyrodactylus salaris*, família *Gyrodactylide*, que es caracteritza per la presència dels paràsits a les brànquies i per la formació d'úlceres derivades de l'activitat alimentària d'aquests.

Nota 1: És una malaltia de declaració obligatòria segons l'Organització Mundial de la Sanitat Animal.

Nota 2: Aquest salmó no existeix a les aigües mediterrànies ni tampoc es cultiva a les illes Balears.

636 **gola** *f*

Entrada de l'art del bou i d'altres arts amb cóp situada entre les bandes.

637 **gola** *f*

Obertura d'entrada des de la mar a aigües continentals, com les de llacunes costaneres, albuferes i rius.

638 **goleró** *m*
es golerón m

Peça de xarxa que ocupa la part central del bou, entre la mànega i la corona, que és on més s'estreny l'art per provocar un corrent fort que faciliti l'entrada del peix a la corona.

639 **govern** *m*
es gobierno m

Acte de dirigir una embarcació.

640 **governall** *m*
veg. timó m

641 **governar** *v tr*
es gobernar v tr

governar

Dirigir amb el timó una embarcació.

- 642 **governar** *v intr*
sin. compl. servir v intr
es gobernar v intr

Obeir, una embarcació, el timó.

- 643 **gregal** *m*
es galerno m
es greco m
es gregal m
es griego m

Vent del nord-est.

- 644 **grenc** *m*

Petites algues roges carbonatades de la família de les coral·linàcies que formen part de la comunitat de l'avellanó.

- 645 **grissolera** *f*
sin. llissolera f

Xarxa rectangular, reforçada amb la malla clara, una passada per pam, que es cala al fons, utilitzada per pescar rajades i peix bastinal de bona mida.

Nota: Actualment en desús.

- 646 **grumeig** *m*
sin. compl. bromeig m
sin. compl. brumeig m
es cebo m

Peix, pa rostit o altra matèria orgànica, triturada o esmicolada, que els pescadors tiren a la mar per atreure el peix a la pesquera.

Nota: També es grumeja amb alguns organismes vius com el puu.

- 647 **grumejar** *v intr*
sin. compl. bromejar v intr
sin. compl. brumejar v intr

Tirar el grumeig a la mar per atreure el peix.

- 648 **guarda de pesca** *m i f*
es guarda de pesca m y f
es guardapesca m y f

Persona que s'encarrega de la vigilància a la mar d'espais protegits de l'administració autonòmica o en aigües continentals.

Nota: Per desenvolupar aquesta feina, es necessita una titulació oficial.

- 649 **guardapesca** *m*
es guardapesca m

Vaixell ràpid i de poc tonatge destinat a vigilar el compliment dels reglaments de pesca marítima.

650 **guarnir** *v tr*
es guarnir v tr

Posar a un aparell o a un arbre d'una embarcació totes les cordes i tots els accessoris necessaris perquè funcioni.

651 **guillotinar** *v tr*

Travar la cadena de l'àncora arran de l'escobenc, perquè l'esforç a què és sotmesa no la faci sortir.

652 **gúmena** *f*
veg. calabrot m

653 **gussi** *m*
sin. bussi m

H

- 654 **halar** *v tr*
sin. cobrar v tr
- 655 **halièutica** *f*
sin. art halièutica f
- 656 **ham** *m*
es anzuelo m
- Peça de metall allargada i corbada en forma de ganxo en un extrem que, penjat d'un fil i proveït d'esca, serveix per pescar.
- 657 **ham doble** *m*
es anzuelo doble m
- Ham que té dos ganxos, sovint utilitzat en les fluixes.
- 658 **ham triple** *m*
sin. robadora f
es anzuelo triple m
- Ham que té tres ganxos, sovint utilitzat en les fluixes.
- 659 **haplosporidiosi** *f*
es haplosporidiosis f
- Malaltia causada pels protistes *Haplosporidium nelsoni* i *Haplosporidium costale*, que es caracteritza per una infecció del teixit conjuntiu i de l'epiteli de la glàndula digestiva i una descoloració de les brànquies i del mantell en el cas d'*H. nelsoni*, i per la formació d'espores en el teixit conjuntiu en el cas d'*H. costale*.
- Nota:* És una malaltia de declaració obligatòria segons l'Organització Mundial de la Sanitat Animal.
- 660 **hèlice** *f*
sin. compl. hèlix f
es hélice f
- Aparell mecànic de propulsió d'una embarcació, constituït per diverses pales amb les superfícies disposades regularment al voltant d'un eix accionat per un motor.
- 661 **hèlix** *f*
veg. hèlice f
- 662 **herba saupera** *f*
- Alga del gènere *Cystoseira* que es fa a les tenasses i que s'utilitza per fer baverons per pescar puu.
- 663 **herba sipiera** *f*
- Conjunt de plantes dels gèneres *Suaeda* i *Ruscus* (cireretes de pastor) que, a Menorca, es posen a les nanses sipieres perquè les femelles de sípia hi depositin els ous.
- Nota 1:* Actualment no es pesca la sípia amb nanses.

Nota 2: Tant a Menorca com a les altres illes s'utilitzava molt per a aquest fi la mata, espècie *Pistacia lentiscus*.

664 **hissar** *v tr*
es izar v tr

Fer pujar enlaire alguna cosa estirant la corda de la qual penja.

- 665 **illa** *f*
es isla f
- Porció de terra envoltada d'aigua per tots els costats.
- 666 **illot** *m*
es islote m
- Illa molt petita.
- 667 **infecció** *f*
es infección f
- Invasió d'un animal per un germen patogen capaç de multiplicar-s'hi i de produir-li una malaltia.
- Nota:* Són de declaració obligatòria les infeccions dels mol·luscs causades per *Candidatus xenohaliotis californiensis*.
- 668 **infecció per herpesvirus koi** *f*
es infección por herpesvirus koi f
- Malaltia vírica contagiosa de la carpa comuna (*Cyprinus carpio*) i la carpa koi (*Cyprinus carpio koi*), causada per l'herpesvirus koi, família *Herpesviridae*, que es caracteritza principalment per letargia, desorientació, boqueig a la superfície de l'aigua, de vegades hiperactivitat, descoloració de la pell amb aspecte rugós, exoftàlmia i hemorràgies a la pell i a les aletes.
- Nota 1:* És una malaltia de declaració obligatòria segons l'Organització Mundial de la Sanitat Animal.
- Nota 2:* Aquestes espècies són d'aigua dolça.
- 669 **instal·lació pesquera** *f*
es instalación pesquera f
- Instal·lació a la costa on s'atenen les necessitats de les embarcacions de pesca i les activitats que se'n deriven.
- 670 **instrument de navegació** *m*
es instrumento de navegación m
- Conjunt d'aparells electrònics que ajuden a la navegació i a la pesca.
- 671 **iridovirosi de la daurada japonesa** *f*
es iridovirosis de la dorada japonesa f
- Malaltia infecciosa principalment de les daurades japoneses, causada per un iridovirus, que es caracteritza per letargia, anèmia greu, petèquies de les brànquies i hipertròfia de la melsa.
- Nota 1:* És una malaltia de declaració obligatòria segons l'Organització Mundial de la Sanitat Animal.

iridovirosi de la daurada japonesa

Nota 2: Tal com indica el nom de la malaltia, aquestes daurades només es pesquen al Japó.

J

672 **jonquiller** *m*
sin. jonquillera *f*

Art de pesca tipus xàvega, semblant a l'artet però de cóp molt cec, emprat per pescar jonquillo des d'una embarcació.

673 **jonquillera** *f*
sin. jonquiller *m*

L

674 **larva** *f*
es larva *f*

Primer estat de desenvolupament de certs animals que, després d'abandonar l'ou o el cos dels progenitors, poden viure en llibertat encara que presentin una forma molt diferent de la que mostraran un cop hagin sofert diferents metamorfosis.

Nota: La forma més coneguda de metamorfosi larvària és la dels amfibis, tot i que, a més d'insectes i d'altres organismes terrestres, hi ha molts d'organismes aquàtics, com ara els equinoderms, els crustacis, alguns mol·luscs, els peixos, etc., que presenten formes larvàries.

675 **línia de flotació** *f*
es línea de flotación *f*

Línia que separa la part submergida del buc d'una embarcació de la que no ho està.

676 **litoral** *m*
es litoral *m*

Zona de terreny que comprèn l'àrea de contacte entre la mar i la terra.

677 **litoral** *adj*
es litoral *adj*

Relatiu o pertanyent a la vore-ra de la mar.

678 **llaç** *m*

Ormeig de pesca consistent en una corda que en un cap té un ull per on passa l'altre cap que, escorrent-se en estirar-lo, fa petita la baga i serveix per agafar generalment crancs.

Nota: Actualment en desús.

679 **llagoster** *m*
es langostero *m*

Embarcació dedicada a la pesca de llagostes.

680 **llagoster** *-a m i f*
es langostero *-ra m y f*

Persona que es dedica a pescar llagostes.

681 **llagostera** *f*
es langostera *f*

Nansa troncocònica emprada en la pesca de llagostes.

682 **llagut** *m*
veg. llaüt *m*

683 **llampuguera** *f*
es lampuguera *f*

Art de pesca d'encerclament en forma de bossa, sense sàgo-

llançarpons

la, amb una certa semblança a l'artet i el bolig, que s'utilitza a l'entorn d'un objecte surant o d'un capcer per pescar llampugues, pàmpols i verderols, entre altres espècies.

684 **llançarpons** *m*
es lanzaarpones m

Fusell emprat en la pesca submarina que llança un arpó d'aletes retràctils.

685 **llast** *m*
es lastre m

Objecte feixuc que es duu a bord d'una embarcació per donar-li més estabilitat o es fixa a un art de pesca per mantenir-lo a fons.

686 **llaurar** *v tr*
es garrar v intr
es garrear v intr

Arrossegar-se l'àncora en el fons de la mar perquè no ha quedat ben aferrada.

687 **llaüt** *m*
sin. compl. llagut m
es laúd m

Embarcació de poc tonatge, de vegades ormejada de vela llatina, destinada a la pesca i al cabotatge.

688 **llaüt palangrer** *m*
sin. palangrer m
sin. compl. barca de palangre f
es palangrero m

Llaüt destinat a la pesca amb palangre.

689 **llebeig** *m*
sin. compl. garbí m
es ábrego m
es garbino m
es lebeche m

Vent del sud-oest.

690 **llegua marina** *f*
es legua de 20 al grado f
es legua marina f

Mesura de longitud emprada en marina, equivalent a 5.556 m.

691 **llença** *f*
es lienza f

Ormeig de pesca consistent en un fil de niló o d'un altre material amb un o diversos hams lligats a l'extrem, que es pot calar des de terra amarrat a un sortint de les roques, o bé des de la mar proveït d'un suro i un pedral.

Nota: Actualment els pescadors recreatius amb la llicència corresponent només poden pescar amb tres llences amarrades a terra.

- 692 **llengüeta** *f*
es lengüeta f
- Part de la punta d'un ham que forma un angle agut amb el seu cos i fa que l'instrument, un cop clavat, no pugui desclavar-se fàcilment.
- 693 **llevant** *m*
es levante m
- Vent de l'est.
- 694 **llevantejar** *v intr*
es navegar hacia levante v intr
- Navegar en direcció a llevant.
- 695 **llevar** *v tr*
sin. treure v tr
sin. compl. alçar v tr
sin. compl. salpar v tr
es levar v tr
es zarpar v tr
- Aixecar l'àncora o un ormeig de la mar i fer-los pujar a bord.
- 696 **llevar voltes** *v tr*
sin. treure voltes v tr
- Llevar vicis i torsions d'una corda i deixar-la en la forma original o recta.
- 697 **llibant** *m*
veg. calabrot m
- 698 **llibre de rumb** *m*
veg. derroter m
- 699 **llicència de navegació** *f*
es licencia de navegación f
- Document d'autorització que concedeix l'Administració perquè les embarcacions més petites de 20 tones de registre brut puguin navegar.
- 700 **llicència de pesca** *f*
es licencia de pesca f
- Document d'autorització que concedeix l'Administració per poder desenvolupar la pesca tant professional com recreativa.
- Nota:* Generalment recull les dades del titular, les característiques tècniques de l'embarcació, la zona de pesca, la modalitat de pesca i la vigència de l'autorització.
- 701 **lligar** *v tr*
es falcacear v tr
- Donar voltes de cordell a l'extrem d'un cap per evitar que es desfili.
- 702 **llibm** *m*
- Substància mucilaginosa d'origen orgànic, produïda per dife-

llim

rents organismes, que es deposita sobre les xarxes calades.

703 **llim** *m*

Conjunt d'algues filamentoses de diferents espècies de tacte mucós.

Nota: Aquesta accepció sol fer referència a algues que habiten en llocs molt somers de badies tancades i calmes i també al conjunt d'algues verdoses que es formen en aigües dolces corrents o embassades.

704 **llinya** *f*
sin. ginya *f*

705 **llisera** *f*
es lisera *f*

Nansa, generalment més llarga i de malla més atapeïda que la boguera, que serveix per pescar llises.

Nota: Actualment en desús.

706 **llissolera** *f*
sin. grissolera *f*

707 **llonja** *f*
sin. compl. llotja *f*
es lonja *f*

Edifici públic on es reuneixen comerciants i pescadors per fer els seus tractes.

708 **llotja** *f*
veg. llonja *f*

709 **llum de situació** *m*
es luces de posición *fpl*

Cadascun dels llums que han de portar obligatòriament les naus per assenyalar la seva presència durant la nit o en cas de visibilitat reduïda.

M

710 **magrana** *f*

Concreció calcària, de forma generalment rodona, mida variable i aspecte de pedra, formada per algues roges incrustants.

711 **malaltia de les taques blanques** *f*

es enfermedad de las manchas blancas f

Malaltia vírica molt contagiosa, que afecta principalment els llagostins de la família *Penaeidae*, caracteritzada per la presència de taques blanques sota la cutícula, descoloració, letargia i desplaçament dels moribunds cap a la superfície.

Nota: És una malaltia de declaració obligatòria segons l'Organització Mundial de la Sanitat Animal.

712 **malaltia del cap groc** *f*

es enfermedad de la cabeza amarilla f

Malaltia vírica que afecta els llagostins, especialment les espècies *Penaeus monodon* i *P. setiferus*, causada per un virus del gènere *Okavirus*, família *Roniviridae*, caracteritzada per un alt consum d'aliment seguit per una aturada sobtada de l'ali-

mentació, descoloració, letargia i acumulació d'exemplars a la superfície.

Nota 1: És una malaltia de declaració obligatòria segons l'Organització Mundial de la Sanitat Animal.

Nota 2: Aquestes espècies de llagostins no existeixen a les aigües mediterrànies.

713 **maldar** *v intr*

Moure's descompassadament una embarcació, tant de popa i proa com dels costats, a causa del mal temps.

714 **mallà** *f*
es malla f

Teixit de xarxa.

715 **mallà** *f*
es malla f

Cadascuna de les obertures quadrades o rombals que formen el teixit de la xarxa.

716 **mallanet** *m*

Peça de xarxa que va adherida al coll de mànega i forma part de cada banda d'alguns arts, com ara l'artet.

mallatge

717 **mallatge** *m*

Classificació de les xarxes segons les dimensions de les seves malles.

718 **malleta** *f*
es malleta f

Corda llarga que va fermada a certs arts de pesca, com ara el bou, el bolig o l'artet, i que serveix per estirar l'art des del llaut o des de terra.

Nota: Atès que quasi no s'usen ni l'art, ni l'artet, ni el bolig, aquest terme s'usa principalment per anomenar el cap que va de les portes del bou als calons de la xarxa.

719 **mànega** *f*
sin. compl. màniga f
es manga f

Amplària d'una embarcació.

720 **mànega** *f*
sin. compl. cap de fibló m
sin. compl. màniga f
sin. compl. tromba f
es manga f
es tromba f
es trompa f

Núvol en forma d'embut que s'estén des de la part inferior d'un cúmulus fins a la super-

fície de la mar o de la terra, animat d'un ràpid moviment giratori.

721 **màniga** *f*
veg. mànega f

722 **màniga** *f*
veg. mànega f

723 **maniobra** *f*
es maniobra f

Tècnica de governar i fer navegar adientment una embarcació.

724 **maniobra** *f*
es maniobra f

Cadascuna de les operacions que es fan a bord per adaptar la navegació, la posició o la situació de l'embarcació segons les circumstàncies del vent, la mar o les purament nàutiques.

725 **maniobra** *f*
es maniobra f

Conjunt dels caps i els aparells d'una embarcació.

726 **màquines** *fpl*
es máquinas fpl

Conjunt de motors o d'altres mecanismes que constitueixen la planta propulsora d'una embarcació.

- 727 **mar** *m o f*
es mar m o f
- Massa d'aigua salada que cobreix una gran part de la superfície de la Terra.
- 728 **mar endins** *loc*
es mar adentro loc
- Direcció des de la costa cap a la mar.
- 729 **mar gran** *f*
veg. alta mar f
- 730 **mar territorial** *f*
sin. compl. aigües territorials fpl
es aguas territoriales fpl
es mar territorial m o f
- Espai marítim de domini públic sotmès a la sobirania d'un estat i determinat per la zona de mar més pròxima a les costes, que s'estén fins a una distància acordada segons els tractats internacionals.
- 731 **mare de palangre** *f*
- Corda llarga del palangre, d'una certa gruixa i resistència, que pot ser de fibra natural com el cànem o sintètica com el niló, a la qual van fermats els braços amb els hams.
- 732 **marea** *f*
es marea f
- Moviment regular i periòdic d'ascens i descens del nivell de l'aigua de la mar degut a l'atracció gravitatòria del Sol i de la Lluna.
- 733 **marea alta** *f*
veg. plenamar f
- 734 **marea baixa** *f*
veg. baixamar f
- 735 **maricultura** *f*
es maricultura f
- Cria d'animals i cultiu de plantes marins per menjar o per a altres finalitats.
- 736 **marina** *f*
es marina f
- Extensió de terra contigua a la mar.
- 737 **mariner –a** *m i f*
es marinero –ra m y f
- Persona que es dedica professionalment a prestar serveis en una embarcació.
- 738 **mariner –a** *adj*
es marinero –ra adj
- Relatiu o pertanyent a la marina o a la gent de la mar.
- 739 **mariner –a** *adj*
es marinero –ra adj

mariscador –a

Dit de l'embarcació amb bones condicions per navegar amb facilitat i seguretat en totes les circumstàncies.

740 **mariscador** –a *m i f*
es mariscador –ra m y f

Persona que es dedica a recollir marisc o a cultivar-ne.

741 **marisqueig** *m*
es marisqueo m

Activitat consistent en la recollida o la cria de marisc.

742 **marteliosi** *f*
es marteliosis f

Malaltia que afecta diverses espècies d'ostres, principalment dels gèneres *Ostrea* i *Mytilus*, causada per *Marteilia refringens* i *Marteilia sydneyi*, que es caracteritza per pèrdua de la condició corporal, en casos extrems amb la massa visceral arruada i viscosa, coloració groguenca de la glàndula digestiva i mantell translúcid.

Nota: A la llista de malalties de declaració obligatòria a la Unió Europea i a l'Organització Mundial de la Salut, publicada al BOE, aquesta malaltia apareix amb el nom d'*infecció per Marteilia refringens* i *infecció per Marteilia sydneyi*.

743 **masteler** *m*
es mastelero m

Cadascuna de les perxes o dels arbres més prims que s'afegeixen verticalment a l'arbre mestre per sostenir les veles altes de les embarcacions.

744 **mèlvera** *f*

Aparell de pesca consistent en una llinya llarga proveïda d'un ham a l'extrem que es deixa anar al corrent des d'una embarcació aturada, originàriament utilitzat per pescar melves.

Nota: A les illes Balears s'empra en la pesca de grumeig des d'una embarcació per capturar peix d'escata o de dent, com ara oblades, sargs, orades, cànteres, etc.

745 **meroplàncton** *m*
es meroplancton m

Conjunt d'organismes que duen una vida planctònica durant una part del seu cicle vital i que, en ser adults, s'incorporen a la vida d'altres comunitats com la nectònica o la bentònica.

746 **mestra** *f*

Suro gran, de contorn variable, inserit dins la línia dels

- rodells i en el començament de la bossa d'art, al qual serveix de flotador i marca el centre de la peça quan aquesta està calada.
- 747 **mestral** *m*
es mistral *m*
- Vent del nord-oest.
- 748 **mestre –a d'aixa** *m i f*
es carpintero de ribera *m*
- Persona especialitzada en la construcció i la reparació d'embarcacions de fusta.
- 749 **microcitosi** *f*
es microcitosi *f*
- Malaltia parasitària de les ostres *Ostrea edulis*, *Crassostrea gigas* i *Ostrea conchafila*, causada per *Mikrocytos mackini* i per *M. roughleyi*, que pot originar pústules, abscessos i úlceres principalment al mantell, que deixen cicatrius marrons a la closca.
- Nota:* A la llista de malalties de declaració obligatòria a la Unió Europea i a l'Organització Mundial de la Salut, publicada al BOE, aquesta malaltia apareix amb el nom d'*infecció per Mikrocytos mackini* i *infecció per Mikrocytos roughleyi*.
- 750 **migjorn** *m*
es viento del sur *m*
- Vent del sud.
- 751 **milla marina** *f*
sin. compl. **milla nàutica** *f*
es milla marina *f*
es milla náutica *f*
- Unitat de longitud utilitzada en navegació equivalent a 1.852 m.
- 752 **milla nàutica** *f*
veg. **milla marina** *f*
- 753 **mina** *f*
- Vorada d'una xarxa de pesca, on es claven o es cusen els ploms.
- 754 **minvar** *v tr*
sin. **perdre** *v tr*
- Ajuntar dues teles de xarxa i reduir malles, una d'elles, respecte de l'altra, de manera que una tela quedi més tibant i l'altra més solta.
- Nota:* La minva s'utilitza per donar forma als arts o per facilitar que el peix s'enganxi a la xarxa.
- 755 **mitilicultor –a** *m i f*
es mitilicultor –ra *m y f*

mitilicultura

- Persona que es dedica a la cria i el cultiu de musclos i espècies afins.
- 756 **mitilicultura** *f*
es mitilicultura f
- Conjunt de tècniques per reproduir i criar musclos i espècies afins amb finalitats comercials o de reproducció.
- 757 **modalitat** *f*
es modalidad f
- Tipus de pesca.
- 758 **mola de peix** *f*
es banco m
es cardume m
es cardumen m
es majal m
- Conjunt d'animals marins que neden junts amb un comportament gairebé sincrònic.
- Nota:* La reunió de diverses moles constitueix un banc.
- 759 **moll** *m*
es muelle m
- Obra construïda a la vorera de la mar condicionada per facilitar l'embarcament i desembarcament de persones i mercaderies.
- 760 **moll pesquer** *m*
es muelle pesquero m
- Moll destinat a amarrar-hi les embarcacions de pesca, amb les instal·lacions necessàries per a aquesta activitat.
- 761 **mol·luscs** *m pl*
es moluscos m pl
- Grup d'animals invertebrats que tenen un cos tou insegmentat, protegit en molts d'ells per una closca calcària.
- Nota:* Són mol·luscs les ostres, els musclos, els pops, els calamars, els caragols, etc.
- 762 **morenell** *m*
es buitrón m
es carriego m
- Nansa de forma cilíndrica que es cala en posició horitzontal i que s'empra per pescar, principalment, morenes, anguiles i congres.
- 763 **moridor** *m*
es matador m
es paranza f
- Gàbia quadrangular de xarxa de la moruna amb un o dos afaços consecutius on van a parar els peixos que han entrat als rotllos.

764 **morralla** *f*

sin. compl. raballa f
es morralla f

Conjunt de peix menut de diferents classes, generalment amb poc valor comercial.

765 **mort** *m*

es muerto m

Element pesant fondejat i sòlidament subjecte a una boia per amarrar-hi embarcacions.

766 **moruna** *f*

Art de parada de xarxa, semblant a l'almadravilla de fons de dos rotllos, que consta d'una coa que barra el pas al peix i el condueix cap a dins l'ormeig, dos rotllos que delimiten dos espais circulars que actuen com a laberint i impedeixen que el peix torni enrere, i un moridor o cóp on, finalment, entra i queda el peix.

Nota: Tant la coa, que es cala perpendicularment des de terra cap a la mar oberta, com els rotllos que es calen a l'extrem de la coa més o menys en paral·lel a la costa, fan alt i baix. El moridor va cosit a la part central dels rotllos de manera que queda tot unit en una sola peça.

767 **musclaire** *m i f*

es mejillonero -ra m y f

Persona que es dedica a pescar, criar o vendre musclos.

768 **musclera** *f*

es batea f

Instal·lació generalment flotant construïda per al cultiu extensiu de musclos.

N

769 **nansa** *f*
es nansa *f*
es nasa *f*

Art de pesca consistent en un cilindre fet generalment de malla de jonc o de vímet, amb una peça en forma d'embut dirigit cap a dins en una de les bases, per on entra el peix, i tancat amb una tapadora a l'altra base per poder buidar-lo.

770 **nansa de doble afàs** *f*
sin. nansa de dos alassos *f*

Nansa de forma el·lipsoïdal, amb dues obertures còniques o alassos a cada costat i una a la part de dalt per treure el peix.

Nota: Actualment en desús.

771 **nansa de dos alassos** *f*
sin. nansa de doble afàs *f*

772 **nansa llagostera** *f*

Nansa troncocònica, de malla gran, feta de canya i jonc, destinada a la pesca de la llagosta.

Nota: La pesca de la llagosta amb nansa és una activitat en regressió, a punt de desaparèixer.

773 **nansa peixatera** *f*

Nansa gran, troncocònica, de malla petita feta de jonc, destinada a la captura de diferents espècies de peix com cànteres, variades, pàgueres, mòlles, etc.

Nota: Usada molt ocasionalment per algun pescador d'ofici que encara en té alguna.

774 **nansa sepiera** *f*
sin. nansa sipiera *f*
sin. compl. sepiera *f*
sin. compl. sipiera *f*
es nasa sepiera *f*

Nansa estreta, de malla ampla i afàs petit, que serveix per pescar sípies.

Nota 1: Actualment en desús.

Nota 2: Per fer-hi entrar les sípies, es posava rama de mata dins la nansa, ja que a les femelles els agrada molt per aferrar-hi els ous, i darrere elles entraven també els mascles.

775 **nansa sipiera** *f*
sin. nansa sepiera *f*

- 776 **nanser** –a *m i f*
es fabricante de nasas m y f
- Persona que fa nanses.
- 777 **nanser** –a *m i f*
es pescador –ra [con nasa] m y f
- Persona que pesca amb nanses.
- 778 **nanses de pop** *f pl*
- Conjunt de nanses petites, cilíndriques, d'afàs situat enmig del costat superior del cos cilíndric.
- Nota:* Alguns pescadors locals les han importades recentment de la Península per estudiar la rendibilitat d'aquesta pesca a les illes Balears.
- 779 **nanset** *m*
es agujero [de las nasas] m
- Forat de la nansa per on es treu el peix.
- 780 **nata** *f*
veg. ralinga f
- 781 **nau** *f*
es barca f
es nave f
- Embarcació amb coberta i sense remos.
- 782 **nàutic** –a *adj*
es náutico –ca adj
- Relatiu o pertanyent a la navegació.
- 783 **navegació** *f*
es navegación f
- Acció de navegar.
- 784 **navegació costanera** *f*
sin. navegació de cabotatge f
sin. compl. cabotatge m
es cabotaje m
es navegación de cabotaje f
- Navegació que fa una embarcació de port a port seguint la costa i orientant-s'hi.
- 785 **navegació d'altura** *f*
es navegación de altura f
- Navegació que es fa per alta mar.
- 786 **navegació d'estima** *f*
es navegación por estima f
- Navegació que es fa tenint en compte l'estima.
- 787 **navegació de cabotatge** *f*
sin. navegació costanera f

navegar

788 **navegar** *v intr*

es navegar v intr

Anar amb una embarcació per la mar.

789 **navegar a fil de roda** *v intr*

Navegar contra la direcció del vent.

790 **navegar a pal sec** *v intr*

sin. córrer a arbre sec v intr

791 **necrosi hematopoètica epizòtica** *f*

es necrosis hematopoyética epizoótica f

Malaltia vírica molt contagiosa principalment de la perca (*Perca fluviatilis*), causada per un virus del gènere *Ranavirus*, família *Iridoviridae*, que es caracteritza per erosió de les aletes, descoloració de la pell i baixa capacitat natatòria.

Nota 1: És una malaltia de declaració obligatòria segons l'Organització Mundial de la Sanitat Animal.

Nota 2: La perca és una espècie d'aigua dolça.

792 **necrosi hematopoètica infecciosa** *f*

es necrosis hematopoyética infecciosa f

Malaltia vírica de diverses espècies de salmònids, causada per un rhabdovirus, família *Rhabdoviridae*, gènere *Lisavirus*, que es caracteritza per letargia, desorientació, enfosquiment de la superfície corporal, distensió abdominal i exoftàlmies.

Nota 1: És una malaltia de declaració obligatòria segons l'Organització Mundial de la Sanitat Animal.

Nota 2: Afecta, entre d'altres, les espècies següents: *Oncorhynchus mykiss*, *O. nerka*, *O. tshawytscha*, *O. keta*, *O. rhodurus*, *O. masou* i *Salmo trutta*. Són espècies inexistents a les aigües mediterrànies.

793 **necrosi hipodèrmica i hematopoètica infecciosa** *f*

es necrosis hipodérmica y hematopoyética infecciosa f

Malaltia que afecta la majoria d'espècies de peneïds, causada per un virus de la família *Parvoviridae*, que es caracteritza principalment per un creixement reduït i irregular i deformitats cuticulars.

Nota 1: És una malaltia de declaració obligatòria segons l'Organització Mundial de la Sanitat Animal.

Nota 2: A les illes Balears no hi ha cria de peneïds.

correspon al nivell de les aigües continentals.

794 **nècton** *m*
es nécton m

798 **nivell de la mar** *m*
es nivel del mar m

Conjunt d'organismes aquàtics amb prou capacitat nata-tòria per superar la força dels corrents marins.

Superfície de la mar que es pren com a referència per calcular les profunditats i les altures de les mareas.

795 **nectònic -a** *adj*
es nectónico -ca adj

799 **norai** *m*
es noray m

Relatiu o pertanyent al nècton.

Piló de pedra, ciment, ferro de fosa, acer, etc., de forma cilíndrica regular o lleugerament troncocònica, situat a la vorera del moll, on s'afermen les amarres de les embarcacions.

796 **negre** *m*

Fons que es veu negre des de la superfície i que sol ser d'alga o de posidònia.

800 **nus** *m*
es nudo m

Nota 1: Es diu *negre clos* quan l'alga no presenta cap tipus de variació tonal perquè només hi ha posidònia.

Unitat marina de velocitat que equival a una milla marina per hora (1.852 m per hora).

Nota 2: És d'ús freqüent a bord quan es pesca prop de la costa en aigües de menys de 35-40 m de profunditat. S'usa per oposició a *blanc*.

801 **nus de mariner** *m*
es ballestrinque m

797 **nerfític -a** *adj*
es nerfítico -ca adj

Nus consistent a donar una cota sobre l'altra a l'entorn d'una bita o de qualsevol altre enganxall adient.

Dit de la zona de les aigües marines pelàgiques, entre 0 i 200 m de profunditat, que

O

- 802 **oberta** *f*
 Obertura d'un llaüt limitada lateralment pels corredors i travessada pels bancs on s'asseuen els pescadors.
- 803 **obladera** *f*
 Solta que se sol calar en llocs soms com les cales, en fons sorrencs, dibuixant la figura d'un gaiato amb el mànec a la part de fora de la costa i la base amarrada en terra.
Nota 1: Pròpia de les illes Balears i actualment en desús.
Nota 2: Feia uns 70 m de llargària, calava uns 8-10 m, i les malles eren de set passades per pam o, dit d'una altra manera, 30 mm de costat de la malla.
- 804 **obra morta** *f*
es obra muerta *f*
 Part del buc d'un vaixell compresa des de la línia de flotació fins a la borda, i tot el que hi ha a sobre d'aquesta.
- 805 **obra viva** *f*
sin. compl. carena *f*
es carena *f*
es obra viva *f*
- Part del buc d'un vaixell compresa entre la quilla i la línia de flotació.
- 806 **obrir** *v intr*
es abrir *v intr*
- Començar a desatracar una embarcació.
- 807 **oceànic** *-a adj*
es oceánico *-ca adj*
- Dit del conjunt dels fons i de les aigües situades més enllà del límit dels marges continentals.
- 808 **oceanògraf** *-a m i f*
sin. oceanòleg *-a m i f*
es oceanógrafo *-fa m y f*
es oceanólogo *-ga m y f*
- Persona versada en l'estudi científic de les mars i els oceans i en les tècniques de protecció i d'explotació dels recursos marins.
- 809 **oceanografia** *f*
sin. oceanologia *f*
es oceanografía *f*
es oceanología *f*
- Ciència que descriu les mars i els oceans a partir dels fenòmens físics, químics, mecànics i biològics que tenen lloc en aigües marines i a les costes que les limiten.

Nota: Hi ha científics que no consideren *oceanologia* sinònim d'*oceanografia* i consideren que l'*oceanografia* és la ciència que estudia els oceans des d'un vessant descriptiu.

810 **oceanòleg** -a *m i f*
sin. oceanògraf -a *m i f*

811 **oceanologia** *f*
sin. oceanografia *f*

812 **oligotròfic** -a *adj*
es oligotrófico -ca *adj*

Dit del medi amb escassetesa de nutrients orgànics i inorgànics, fet que limita el creixement del plàncton i determina zones pobres en producció i aigües clares.

813 **omplir l'agulla** *v tr*

Carregar l'agulla de fil per armar o adobar.

814 **onatge** *m*
sin. compl. oneig *m*
es oleaje *m*

Successió d'onades que es formen a la mar, produïdes per l'acció del vent sobre la seva superfície.

815 **oneig** *m*
veg. onatge *m*

816 **orientació** *f*
es orientación *f*

Disposició de les veles del vaixell perquè rebin el vent de la manera més favorable per navegar.

817 **orientar** *v tr*
es orientar *v tr*

Disposar les veles del vaixell perquè rebin el vent de la manera més favorable per navegar.

818 **orinc** *m*
es orinque *m*

Cap que s'amarra a la creu de l'àncora i a una boia per abalisar-la.

Nota: El cap de l'àncora serveix per treure-la en condicions normals, però, si s'enroca, l'orinc serveix per desenrocar-la tot tibant-lo, atès que es fa força a l'inrevés del sentit en què l'àncora està enganxada.

819 **orla** *f*
es antepecho *m*
es regala *f*

Part del costat del vaixell que es perllonga més amunt de la coberta i forma una mena de barana.

ormeig

820 **ormeig** *m*

sin. compl. arreu m

es apero m

es trebejo m

Estri emprat per pescar.

Nota 1: Per exemple, les canyes i els palangres.

Nota 2: El plural d'*ormeig* és *ormeigs* o *ormetjos*.

821 **orsa** *f*

es orza f

Peça de ferro grossa que, en les embarcacions grans de pesca, es col·loca al fons de la carena per millorar-ne l'estabilitat.

822 **orsada** *f*

es orzada f

Maniobra d'inclinar la proa cap a la part d'on ve el vent.

823 **orsar** *v intr*

es orzar v intr

Inclinar la proa cap a la part d'on ve el vent.

824 **ostiera** *f*

Estri consistent en una mena de tenalles que els mariscadors poden tancar ajudant-se

d'un cordill des de la superfície i que serveix per agafar del fons mol·luscs bivalves com l'ostra o l'escopinya gravada.

Nota: És típica del port de Maó, on abunden aquests mariscs.

825 **ostraire** *m i f*

veg. ostrer -a m i f

826 **ostreïcultor** *-a m i f*

es ostricultor -ra m y f

Persona que es dedica a la cria d'ostres.

827 **ostreïcultura** *f*

es ostricultura f

Conjunt de tècniques per reproduir i criar ostres amb finalitats comercials o de reproducció.

828 **ostrer** *-a m i f*

sin. compl. ostraire m i f

es ostrero -ra m y f

Persona que pesca, cria o ven ostres.

P

829 **pada** *f*

Crustaci decàpode abans molt utilitzat en la pesca de peix roquer amb canya.

Nota: La pada és una espècie de cranc ermità de mida petita que habita les àrees rocoses somes de la costa i que sol formar part, molt sovint fora de l'aigua, d'agregacions nombroses.

830 **pagellera** *f*

Tremall de malla interior d'unes sis passades per pam utilitzada en la pesca de pagells i altres peixos de fons.

Nota: Actualment en desús.

831 **pal** *m*
veg. arbre *m*

832 **palangrada** *f*

Pescada grossa de palangre.

833 **palangre** *m*
es arte real *m*
es palangre *m*

Ormeig de pesca consistent en una mare llarga i forta feta de cànem, niló o d'altres materials sintètics, que duu penja-des, a intervals regulars, unes

llences curtes i primes de pèl de niló anomenades *braçols* amb un ham als seus extrems.

834 **palangre** *m*
es palangre *m*

Corda de lli o de cànem composta de tres cordons de tres caps cadascun, que s'empra especialment en l'ormeig de pesca del mateix nom.

Nota: Actualment en desús.

835 **palangre d'anfós** *m*

Palangre de llença i braçolada molt gruixudes d'hams grossos i reforçats, amb què es pesca preferentment anfós.

836 **palangre de fons** *m*
es palangre de fondo *m*
es pincho *m*

Palangre que pesca reposant al fons marí.

837 **palangre de marraixer** *m*

Palangre de superfície calat a la deriva, destinat principalment a la pesca de grans pel·làgics com el peix espasa i el tauró.

Nota: És un palangre importat per pescadors peninsulars fa unes desenes d'anys.

palangre de mig anfós

838 **palangre de mig anfós** *m*
sin. palangre de mitja bordera m

Palangre amb els hams de mida mitjana amb què es pesquen pàgueres, dèntols, cànteres, congres, cap-roigs i, en general, tot tipus de peix de fons.

839 **palangre de mitja bordera** *m*
sin. palangre de mig anfós m

840 **palangre de superfície** *m*
es palangre de superfície m

Palangre que es cala a la superfície o prop de la superfície.

841 **palangre de suret** *m*

Palangre en què la mare va enlaire, ajudada per una combinació de petites surades i petits pedrals, de manera que els hams van suspesos prop del fons.

Nota: És un ormeig destinat a la captura d'espàrids, com ara sargs, orades, cànteres, variades, pàgueres, etc.

842 **palangrer** *m*
es palangrero m

Embarcació preparada per pescar amb palangre.

843 **palangrer** *m*
sin. llaüt palangrer m

844 **palangrer** *-a m i f*
es palangrero -ra m y f

Persona que es dedica a la pesca amb palangre.

845 **palangró** *m*
es palangrillo m

Palangre petit que s'utilitza per pescar peix roquer o menut.

Nota: La normativa autonòmica de les Illes Balears fa una distinció administrativa que no té a veure amb la mida del palangre, sinó amb la modalitat de despatx de l'embarcació. Així, el *palangre* és l'ormeig que poden usar les embarcacions despatxades per aquesta modalitat i que no poden fer una altra pesca. El *palangró* és l'ormeig amb què poden pescar les embarcacions despatxades per la modalitat d'arts menors. Només canvia la llargària de l'ormeig i la quantitat d'hams que es poden calar, que és major en el palangre que en el palangró.

846 **palangró de braçolí** *m*

Palangró amb els braços molt petits i els hams de 2 a 3 cm de llargària.

847 **palangró de pèl** *m*

Palangró que, en lloc de braçolí, té cerres de cavall, un pèl de cuca i els hams molt petits, de devers 1 cm de llargària.

Nota: Actualment no s'usa la cua de cavall ni el pèl de cuca, sinó materials sintètics com el niló, el perló, etc.

848 **paleta** *f*
es paleta *f*

Extrem superior de l'ham, eixamplat perquè el cordill que hi va lligat no s'escorri.

849 **pana** *f*
sin. capcer de llampuga *m*

850 **panna** *f*
es bourel *m*

Boia formada per trossos de suro, que s'empra en diversos arts de pesca.

851 **pantalà** *m*
es pantalán *m*

Moll bastit sobre pilons, que poden ser fixos o flotants.

852 **panyol** *m*
es pañol *m*

Compartiment situat a proa o a popa d'un vaixell, general-

ment sota la coberta alta, que serveix per tenir estojats diversos objectes d'ús en la navegació, com les veles, les cordes, les provisions, etc.

853 **pardal de moro** *m*

Organisme les vísceres del qual s'utilitzen com a esca dels palangres de suret i les llences destinades a la captura de peix d'escata.

854 **parella** *f*
es pareja *f*

Conjunt format per dues barques de pesca que treballen amb el mateix ormeig.

Nota: La parella s'utilitzava per pescar amb borrarxina i bou, entre altres ormeigs.

855 **parella del bou** *f*

Conjunt de les dues embarcacions que pesquen al bou.

Nota: Fa molts d'anys que no es pesca al bou en parella.

856 **passada** *f*
es pasada *f*

Quantitat de trama inserida en una xarxa i que va d'un voraviu a un altre.

passar el palangre

Nota: Per definir o quantificar l'amplada de la malla d'una xarxa es fan servir les passades per pam. El nombre de passades per pam ve a ser el nombre de nusos que hi ha en 20 cm de xarxa, estirada totalment i a la bona, menys un. És a dir, si en 20 cm contam sis nusos vol dir que la xarxa és de cinc passades per pam.

857 **passar el palangre** *v tr*

Passar el palangre d'una cofa a una altra per aclarir-lo després d'haver estat calat.

858 **passar les xarxes** *v tr*

Passar les xarxes d'un lloc a un altre, generalment a coberta de la barca, per aclarir-les, llevar-ne la brutor que hagin pogut enganxar i deixar-les llestes per calar-les.

859 **pastell** *m*

Peça inferior del timó d'una barca de pesca.

860 **pastera** *f* *es patera* *f*

Embarcació petita de fusta, propulsada a rem, de fons pla, sense quilla.

861 **patró –ona de pesca** *m i f* *es patrón –ona de pesca* *m y f*

Persona que comanda els pescadors d'una embarcació.

862 **patrona** *f*

Dona que venia el peix regatejant amb els compradors a la llonja de Palma.

Nota: Aquesta denominació és deguda, probablement, al fet que antigament la venda la feia la dona del patró de la barca que havia agafat el peix.

863 **pedral** *m* *es bigorrella* *f*

Pedra grossa que, lligada a l'extrem d'una corda, serveix per fondejar una barca, una boia, un capcer o un ormeig de pesca.

864 **peix** *m* *es pescado* *m*

Animal vertebrat aquàtic, de respiració branquial, dotat d'aletes natatòries i el cos cobert d'escates.

865 **peix** *m* *es pescado* *m*

Conjunt de peixos.

866 **peix bastinal** *m*
sin. bastina *f*

867 **peix blanc** *m*
sin. compl. peix magre *m*
es pescado blanco *m*

Peix que té una petita proporció de greix, entre el 0,5 i el 2%.

Nota: És peix blanc el lluç, el moll, el bacallà, la pelaia, el pagell, la truita, etc.

868 **peix blau** *m*
sin. compl. peix gras *m*
es pescado azul *m*

Peix que té una elevada proporció de greix, entre el 8 i el 20%.

Nota: És peix blau la sardina, l'aladroc, el salmó, la tonyina, etc.

869 **peix d'escata** *m*
sin. peix pla *m*

Peix de cos aplanat lateralment, generalment espàrids i esciènids, en què les escates són molt evidents.

870 **peix de bou** *m*

Peix que es pesca amb l'art del bou.

871 **peix de brou** *m*

Peix de característiques organolèptiques adequades per fer brou.

872 **peix de dent** *m*

Peix que pertany a algunes espècies d'espàrids d'incisius ben desenvolupats.

Nota: Terme utilitzat pels pescadors de grumeig amb canya per designar els sargs, les variades, les orades, etc.

873 **peix de prémer** *m*

Morralla de mida petita que, després de bullida, es prem per obtenir més substància i gust del brou resultant.

874 **peix de roca** *m*
sin. peix roquer *m*
es pescado de roca *m*

Peix que es cria entre les roques.

875 **peix de sopa** *m*

Peix de bona mida, que es pot menjar bullit i es pot aprofitar el brou per fer-ne sopa i altres plats.

Nota: *Peix de sopa* és una categoria comercial amb denomi-

peix de vol

- nació oficial a les Illes Balears definida com el conjunt de diverses espècies de peix de qualitat comercialitzades conjuntament.
- 876 **peix de vol** *m*
veg. **peix pelàgic** *m*
- 877 **peix gras** *m*
veg. **peix blau** *m*
- 878 **peix immadur** *m*
es pescado inmaduro *m*
- Peix que no ha arribat al desenvolupament sexual.
- 879 **peix madur** *m*
es pescado maduro *m*
- Peix amb els ovaris ben desenvolupats, preparats per a la fresa.
- 880 **peix magre** *m*
veg. **peix blanc** *m*
- 881 **peix pelàgic** *m*
sin. compl. **peix de vol** *m*
es pez pelágico *m*
- Peix que habita en el domini pelàgic o que es mou sense lligam al fons de la mar.
- 882 **peix pla** *m*
sin. **peix d'escata** *m*
- 883 **peix roquer** *m*
sin. **peix de roca** *m*
- 884 **peixater** *-a m i f*
sin. compl. **pescater** *-a m i f*
es pescadero *-ra m y f*
- Persona que comercialitza el peix i altres productes de pesca.
- 885 **peixateria** *f*
sin. compl. **pescateria** *f*
es pescadería *f*
- Lloc on es ven peix públicament.
- 886 **peixet** *m*
sin. **fluixa** *f*
- 887 **pèl** *m*
veg. **pèl de cuca** *m*
- 888 **pèl de cuca** *m*
sin. compl. **pèl** *m*
- Fibra monofilament molt resistent, brillant i amb una certa elasticitat, que actualment es fabrica amb diferents materials sintètics i que s'usa, principalment, en tots els ormeigs destinats a la pesca amb ham.
- 889 **pelàgic** *-a adj*
es pelágico *-ca adj*
- Dit de l'organisme que habita en el domini pelàgic i que neda o que sura.

Nota: Són organismes pelàgics els planctònics i els nectònics.

890 **pena** *f*
es pena *f*

Peça superior de l'antena d'una embarcació, situada a la part de popa.

891 **penell** *m*
es cataviento *m*
es veleta *f*

Aparell per assenyalar la direcció del vent.

892 **penol** *m*
es penol *m*

Extrem de l'antena o de la verga d'una embarcació.

893 **perdre** *v tr*
sin. **minvar** *v tr*

894 **perkinsosi** *f*
es perkinsosis *f*

Malaltia de les ostres, principalment de l'espècie *Crassostrea virginica*, i de les orelles de mar del gènere *Haliotis*, causada per *Perkinsosis marinus* en les ostres, i per *Perkinsosis olseni* en les orelles de mar, que es caracteritza, en les ostres, per un retard en el creixement, obertura de les valves de la closca,

pal·lidesa de la glàndula digestiva i lesions dels teixits en forma d'abscessos, i per pústules groguenques a la superfície del peu, la musculatura o el mantell, en les orelles de mar.

Nota: A la llista de malalties de declaració obligatòria a la Unió Europea i a l'Organització Mundial de la Salut, publicada al BOE, aquesta malaltia apareix amb els noms d'*infecció per Perkinsosis marinus* i *infecció per Perkinsosis olseni*.

895 **perxa** *f*
es percha *f*

Cadascuna de les barres de fusta, ferro o acer accessòries que formen l'arboradura d'una embarcació, exceptuant-ne l'arbre mestre.

896 **pesca** *f*
es pesca *f*

Conjunt de tècniques i activitats que tenen per objecte capturar peix i altres espècies aquàtiques.

897 **pesca** *f*
es pesca *f*

Conjunt del peix capturat en una acció de pesca.

pesca a la justa

898 **pesca a la justa** *f*

Pesca amb canya des de terra en què la ginya sol ser igual o inferior en longitud a la llargària de la canya.

Nota: En la pesca de grumeig amb canya des de la costa, se sol pescar a la justa i sense suret.

899 **pesca al llançat** *f*

es lance m

es pesca al lanzado f

Pesca que es practica amb una canya de llançament proveïda d'un rodet amb què es projecten un plom i l'esca enlaire.

900 **pesca amb balança** *f*

es pesca con balanza f

Pesca que es practica amb fortes canyes proveïdes d'una balança que és submergida a l'aigua per capturar els peixos en moviment.

901 **pesca amb canya** *f*

es pesca con caña f

Pesca amb ginya i ham en què s'utilitza una canya per facilitar-ne el maneig.

902 **pesca bentònica** *f*

veg. pesca de fons f

903 **pesca costanera** *f*

sin. pesca litoral f

es pesca costera f

es pesca litoral f

Pesca marítima que es practica prop de la costa amb embarcacions de poc tonatge.

904 **pesca d'altura** *f*

es pesca de altura f

es pesca en alta mar f

Pesca que es practica en alta mar, lluny de la costa.

905 **pesca d'esbarjo** *f*

sin. pesca recreativa f

es pesca de recreo f

Pesca no professional, amb finalitat lúdica però no lucrativa ni de competició.

Nota: Actualment els termes *pesca recreativa* i *pesca esportiva* no es consideren sinònims, ja que es reglamenten de manera diferent.

906 **pesca de fons** *f*

sin. compl. pesca bentònica f

es pesca bentónica f

es pesca de fondo f

Pesca que es duu a terme al fons o prop del fons.

- 907 **pesca de l'alba** *f*
Tirada d'arrossegament que es fa al crepuscle matutí.
- 908 **pesca demersal** *f*
es pesca demersal *f*

Pesca que es duu a terme al fons o prop del fons de la zona litoral.
- 909 **pesca esportiva** *f*
es pesca deportiva *f*

Pesca de competició de caràcter esportiu i sense finalitats comercials.

Nota: En competició, les diferents federacions esportives poden incloure normes més o menys restrictives que les que afecten el sector recreatiu, d'acord amb la normativa vigent.
- 910 **pesca experimental** *f*
es pesca experimental *f*

Pesca amb una finalitat científica o comercial duta a terme en una zona marítima concreta o sobre unes espècies determinades per avaluar la rendibilitat d'una explotació regular o l'estat dels recursos pesquers.
- 911 **pesca litoral** *f*
sin. **pesca costanera** *f*
- 912 **pesca marítima** *f*
es pesca marítima *f*

Pesca que es practica a la mar.
- 913 **pesca pelàgica** *f*
es pesca pelágica *f*

Pesca que es realitza en aigües superficials.

Nota: S'usa per oposició a *pesca de fons*.
- 914 **pesca professional** *f*
es pesca profesional *f*

Pesca en aigües marítimes i continentals amb finalitat comercial.
- 915 **pesca recreativa** *f*
sin. **pesca d'esbarjo** *f*
- 916 **pesca subaquàtica** *f*
veg. **pesca submarina** *f*
- 917 **pesca submarina** *f*
sin. compl. **pesca subaquàtica** *f*
es pesca subacuática *f*
es pesca submarina *f*

Pesca esportiva en què el peix és capturat generalment amb un arpó per persones submergides dins l'aigua.

pescada

- 918 **pescada** *f*
es pesca f
- Conjunt del peix capturat en una jornada de pesca.
- 919 **pescador** –*a m i f*
es pescador –ra m y f
- Persona que es dedica a pescar per ofici o per entreteniment.
- 920 **pescador** –*a adj*
es pescador –ra adj
- Relatiu o pertanyent a la pesca.
- 921 **pescador** –*a professional m i f*
es pescador –ra profesional m y f
- Persona amb la titulació i la capacitació necessàries per exercir la pesca professional, de la qual obté un benefici econòmic.
- 922 **pescar** *v tr*
es pescar v tr
- Agafar peixos o altres animals aquàtics.
- 923 **pescar a l'encesa** *v tr*
es pescar al candil v tr
- Pescar a la nit, amb un llum per veure el peix i enlluernar-lo, facilitant la captura amb un arpó o una fitora.
- 924 **pescar a la fluixa** *v tr*
sin. anar a la fluixa v intr
- 925 **pescar a la prima** *v intr*
veg. fer la prima v intr
- 926 **pescar a la vaca** *v tr*
- Pescar amb l'art de la vaca.
- 927 **pescar al bou** *v tr*
sin. anar al bou v intr
- 928 **pescar de prima** *v intr*
veg. fer la prima v intr
- 929 **pescater** –*a m i f*
veg. peixater –a m i f
- 930 **pescateria** *f*
veg. peixateria f
- 931 **pesquer** *m*
veg. vaixell de pesca m
- 932 **pesquer** –*a adj*
es pesquero –ra adj
- Relatiu o pertanyent a la pesca.
- 933 **pesquera** *f*
sin. compl. pesqueria f
es pesquera f
es pesquería f
- Lloc destinat a la pesca i on abunda el peix.
- 934 **pesqueria** *f*
veg. pesquera f

935 **peu de porc** *m*

Nus mal fet a la malla d'una xarxa en apedaçar-la.

936 **picada** *f*
es picada *f*

Acció i efecte de mossegar, un peix, l'ham.

937 **picar** *v tr i intr*
es picar *v tr i intr*

Mossegar, un peix, l'esca fixada a l'ham.

938 **piscicultor**-a *m i f*
es piscicultor -a *m y f*

Persona que es dedica a la cria de peixos.

939 **piscicultura** *f*
es piscicultura *f*

Conjunt de tècniques per criar, reproduir o engreixar peixos amb finalitats comercials, científiques o de repoblació.

940 **piscifactoria** *f*
es piscifactoría *f*

Instal·lació destinada a la reproducció i cria de peixos en captivitat amb finalitats comercials, científiques o de repoblació.

941 **pita** *f*
es pita *f*

Planta carnosa d'origen americà i cultivada en l'àrea mediterrània, de la qual s'extreuen fibres destinades a la confecció de cordes.

942 **plaga del cranc de riu** *f*
es plaga del cangrejo de río *f*

Malaltia altament infecciosa que afecta els crancs d'aigua dolça, causada pel fong *Aphanomyces astaci*, que es caracteritza per descoordinació dels moviments, caiguda fàcil sobre el dors i impossibilitat de tornar per ells mateixos a la posició normal i lesions externes visibles.

Nota: És una malaltia de declaració obligatòria segons l'Organització Mundial de la Sanitat Animal.

943 **planctòfag** -a *adj*
es planctófago -ga *adj*

Dit de l'animal que s'alimenta de plàncton.

944 **plàncton** *m*
es plancton *m*

Conjunt d'organismes animals i vegetals, generalment diminuïts, que viuen suspesos en

plàncton animal

aigües marines o dolces i que es desplacen per l'acció dels corrents.

- 945 **plàncton animal** *m*
sin. **zooplàncton** *m*
es plancton animal *m*
es zooplancton *m*

Conjunt dels organismes animals que formen part del plàncton.

- 946 **plàncton vegetal** *m*
sin. **fitoplàncton** *m*

- 947 **planter** *m*
es plantel *m*

Lloc especialment disposat on les cries obtingudes en els criadors s'aclimaten al medi natural.

- 948 **plataforma continental** *f*
es plataforma continental *f*

Zona d'escàs relleu que s'estén entre la línia de costa i el començament del talús continental.

Nota: Els 200 m que se solen assenyalar com a límit de la plataforma continental són purament convencionals, atès que aquest marge es molt variable en fondària.

- 949 **plataforma costanera** *f*
es plataforma costera *f*

Plataforma que comprèn el sòl i el subsòl de l'avantplatja i la platja, de 0 a 50 m de fondària.

- 950 **plenamar** *f*
sin. compl. **marea alta** *f*
es aguas llenas *fpl*
es marea alta *f*
es pleamar *f*
es plenamar *f*

Moment del cicle de la marea en què, en el flux o marea entrant, el nivell de la mar és màxim.

- 951 **plom** *m*
es plomo *m*

Tros de plom que es lliga a una ginya o a una xarxa per fer-la enfonsar.

- 952 **ploma de gall** *f*
es pluma de gallo *f*

Ploma que serveix per muntar una esca artificial en un ham.

Nota: Habitualment se solen ajuntar diverses plomes del coll dels galls per imitar un peixet o calamar i fer-ne una fluixa.

- 953 **plomada** *f*
es plomada f
- Conjunt dels ploms que van adherits a un art de pesca per mantenir-lo enfonsat.
- 954 **plòter** *m*
veg. traçador m
- 955 **ponent** *m*
es poniente m
- Vent de l'oest.
- 956 **pont** *m*
es puente m
- Cadascuna de les cobertes d'una embarcació.
- 957 **pont** *m*
sin. compl. pont de comandament m
es puente m
es puente de mando m
- Cabina situada a la part més alta de l'embarcació on hi ha els aparells de navegació i des d'on es donen les ordres.
- 958 **pont de comandament** *m*
veg. pont m
- 959 **popa** *f*
es popa f
- Part de darrere del buc d'una embarcació.
- 960 **popper -a** *adj*
es popel adj
- Relatiu o pertanyent a la popa.
- 961 **popera** *f*
es garabeta f
- Ham de quatre punxes que s'usa per pescar pops.
- 962 **port** *m*
es puerto m
- Superfície terrestre amb una zona d'aigua arrecerada, on es poden resguardar les embarcacions i fer totes les operacions relacionades amb la pesca i la navegació en general.
- 963 **port base** *m*
es puerto base m
- Port des d'on una embarcació fa la major part de les activitats de sortida al calador, de despatx i de comercialització de les captures.
- 964 **port de desembarcament** *m*
es puerto de desembarque m
- Port on es desembarquen els productes procedents de la pesca, el marisqueig i l'aqüicultura.
- 965 **port pesquer** *m*
es puerto pesquero m

porta

Port que serveix de base a flotes pesqueres, amb el conjunt d'obres, instal·lacions i serveis que necessiten.

966 **porta** *f*
es puerta f

Part de l'almadrava que dóna accés al cóp i que, quan els peixos són dins, es tapa amb una xarxa.

967 **porta** *f*

Planxa d'acer que es col·loca abans de les bandes de l'art d'arrossegament, entre els cables i les malletes, que, per com fa resistència a l'aigua, provoca que l'art del bou s'obri.

Nota: Actualment les portes són d'acer, però abans es feien de llenya forta amb reforços de metall.

968 **posar en banda** *v tr/prep*

Deixar el peix o qualsevol estri a la banda de l'embarcació.

Nota: En la pesca artesanal, el peix se sol posar en banda perquè no faci nosa.

969 **posar proa** *v intr*
sin. fer proa v intr

970 **posició** *f*
sin. situació f
es posición f
es situación f

Punt on es troba l'embarcació en un moment donat durant la navegació.

971 **potera** *f*
sin. compl. botera f
sin. compl. calamarera f
es potera f

Ormeig de pesca de cefalòpodes consistent en una peça afusada de plom, recoberta de fil o de tela, que imita la forma d'un peix petit i que té, en un extrem, un foradí per amarrar-hi un fil de pèl i, a l'altre, un conjunt nombrós d'agulles en forma de ganxo girades cap amunt a la manera d'una corona.

Nota: La potera es fa servir des de la barca movent-la cap amunt i cap avall en la columna d'aigua amb l'ajuda del fil o del cordill que duu amarrat.

972 **pou** *m*
veg. viver m

973 **prima** *f*

Pescada que es fa a darrera hora de l'horabaixa fins a entrada de fosca.

- 974 **primera venda** *f*
es primera venta f
- Transacció comercial que es fa per primera vegada dins el territori de la Unió Europea i en la qual s'acredita el preu del producte, d'acord amb la normativa sobre comercialització i identificació.
- 975 **proa** *f*
es proa f
- Part davantera del buc d'una embarcació.
- 976 **producte pesquer** *m*
es producto pesquero m
- Producte procedent de la pesca extractiva, del marisqueig i de l'aqüicultura, viu, fresc, refrigerat, congelat o ultracongelat, sense transformar o transformat a bord o en instal·lacions d'aqüicultura, envasat o sense envasar.
- 977 **proís** *m*
veg. amarra f
- 978 **punt d'ancoratge** *m*
veg. ancoratge m
- 979 **punt d'atracada** *m*
veg. atracador m
- 980 **punt d'estima** *m*
es punto de estima m
- Punt corresponent a la posició de l'embarcació obtingut en funció del rumb i la distància.
- 981 **punt de posició** *m*
es punto de posición m
- Punt que, durant la navegació, defineix la posició de l'embarcació en un moment donat.
- 982 **punta** *f*
es chicote m
- Extrem d'un cap o d'una cadena.
- 983 **punta** *f*
es punta f
- Colze de terra, generalment baix i de poca extensió, que penetra dins la mar.
- 984 **puu** *m*
es pulga de mar f
- Conjunt d'organismes marins molt petits, sobretot crustacis isòpodes i amfípodes, que viuen entre l'alga morta, utilitzats pels pescadors per grumejar o per fer d'esca.

Q

985 **quadern de bitàcola** *m*
es cuaderno de bitàcora m

Llibre de bord on s'anoten les principals incidències de la navegació d'una embarcació.

986 **quaderna** *f*
sin. compl. costella f
es costilla f
es cuaderna f

Cadascuna de les peces corbades i fixades transversalment a la quilla, que constitueixen la carcassa del buc i suporten el folre.

987 **quilla** *f*
es quilla f

Peça longitudinal de fusta o metàl·lica que, en la part inferior de la nau, va de proa a popa i sobre la qual es munta la carcassa del buc.

988 **quissonera armallada** *f*

Xarxa armallada d'unes quatre passades utilitzada per capturar peix de fons com la quissona.

Nota: Actualment en desús.

R

- 989 **raballa** *f*
veg. morralla f
- 990 **radar anticollisió** *m*
es radar anticolisión m
- Radar que duen els vaixells per avisar de la proximitat d'altres embarcacions i evitar una col·lisió.
- 991 **radiobalisa** *f*
es radiobaliza f
- Balisa que emet senyals elèctrics i que serveix per indicar direcció o posició.
- 992 **radiobalisament** *m*
es radiobalizamiento m
- Senyalització d'una ruta marítima per mitjà de radiobalises que emeten senyals elèctrics identificables fàcilment.
- 993 **radiogoniòmetre** *m*
es radiogoniómetro m
- Aparell de ràdio que indica la direcció d'on vénen les ones radioelèctriques que reb, amb una antena giratòria associada a un receptor radioelèctric.
- 994 **radionavegació** *f*
es radionavegación f
- Navegació marítima basada en la utilització de dispositius radioelèctrics, emissors o receptors, instal·lats a terra o a bord de l'embarcació.
- 995 **ralinga** *f*
sin. compl. armatge m
sin. compl. nata f
es relinga f
- Corda a la qual són fixats els ploms i els suros d'un art de pesca.
- 996 **ralinga** *f*
es relinga f
- Corda cosida a la vorera de les veles que serveix per reforçar-la.
- 997 **ralingar** *v tr*
es relingar v tr
- Cosir la ralinga a la part superior o inferior d'una xarxa o art de pesca o al voltant d'una vela.
- 998 **ralingar** *v tr*
es relingar v tr
- Hissar una vela fins que les ralingues quedin ben tibants.
- 999 **rall** *m*
es esparavel m
es manga f
- Ormeig de pesca consistent en una xarxa de forma circular

rall de cigales

plena de ploms en tot el seu perímetre i, al centre, una corda per sostenir-la, emprat en llocs de poc fons on és llançada ben estesa a mà i, sostinguda per la corda, atrapa els peixos en anar els ploms al fons.

- 1000 **rall de cigales** *m*
sin. compl. Cabrera *f*
es aparejo para pescar centollos *m*

Ormeig de pesca que s'amolla sobre cranques i cigales fermat amb una corda des d'una embarcació, consistent en un cercol de metall recobert de xarxa llastrada de plom a les vores, que penja com una faldilla i es tanca com el rall.

- 1001 **rampa** *f*
sin. rampa de popa *f*
es rampa *f*
es rampa de popa *f*

Coberta inclinada que duen alguns pesquers d'arrosseigament a la part de popa i que serveix per calar i treure l'art de pesca més fàcilment.

- 1002 **rampa de popa** *f*
sin. rampa *f*

- 1003 **rampins** *m pl*
es rebañadera *f*

Estri amb ganxos per recuperar palangres, xarxes o altres ormeigs de pesca perduts a la mar.

Nota: De vegades es fa servir de rampins un tros de tronc de la part del capcurucull d'un arbre, com ara el pi, amb les rames tallades a un pam, amarat amb una corda de manera que els trossos de rama quedin a l'inrevés i actuen de ganxo.

- 1004 **rastrell** *m*

Aparell per a la pesca de bivalves consistent en un marc de ferro que porta al darrere una bossa de xarxa o de malla metàl·lica amb una pinta de punxes de ferro a la base per rastrejar el fons i extreure el marisc enterrat.

Nota 1: Actualment en desús, perquè ha desaparegut l'escopinia maltesa (*Chamelea gallina*), que es capturava amb aquest aparell.

Nota 2: A Menorca, sembla que s'anomenaven així uns rampins fets amb un tronc de savina.

- 1005 **ratera** *f*

Estri consistent en una boia de contorn quadrat, fondejada

amb el pedral corresponent, de cada cantó de la qual penja una llença.

Nota: Actualment en desús.

1006 **rebol** *m*

Estri semblant al garbell, utilitzat per pescar caragols, consistent en un cercol de ferro o de fusta, sostingut per tres o quatre vents que s'ajunten a la part superior amb una corda acabada en un suret de senyalització i que duu una petita bossa de xarxa cega cosida al perímetre.

Nota 1: Actualment en desús.

Nota 2: També s'utilitzava per agafar gamba d'esca a la manera del garbell.

1007 **recalar** *v tr*

es calar de nuevo [un arte de pesca] *v tr*

es echar de nuevo [un arte de pesca] *v tr*

Tornar a calar un ormeig, especialment després d'haver-ne tret el peix.

1008 **recalar** *v intr*

es recalar v intr

Arribar a la vista d'un lloc determinat de la costa una

embarcació procedent d'alta mar.

1009 **recalçar** *v tr*

es reforzar las mallas con hilo v tr

Reforçar amb fil les malles del marge de la xarxa.

1010 **recer** *m*

sin. redós m

sin. compl. refugi m

es abrigadero m

es abrigo m

es refugio m

Lloc de la costa on no arriba el temporal marítim i que serveix de refugi a les embarcacions.

1011 **recursos marins** *m pl*

es recursos marinos m pl

Conjunt dels organismes vius, animals i vegetals, que poblen una àrea marina o salobre, de manera temporal o permanent, en qualsevol de les fases del seu cicle biològic, i que són autorenovables en funció de l'existència del mateix recurs.

1012 **redós** *m*

sin. recer m

1013 **redossar-se** *v pron*

sin. arrecerar-se v pron

refugi

1014 **refugi** *m*
veg. recer m

1015 **regal** *m*

Peça de xarxa que forma part de cada banda de l'artet i que és la peça més ampla de malla de les que componen aquest art.

1016 **regir** *v intr*
es regir v intr

Respondre una embarcació a l'acció del timó.

1017 **rellotge marí** *m*
veg. cronòmetre m

1018 **rem** *m*
es remo m

Instrument de fusta, en forma de pala llarga i estreta, que serveix per moure les embarcacions manualment fent força dins l'aigua.

1019 **remador** *-a m i f*
sin. compl. remer -a m i f
sin. compl. vogador -a m i f
es bogador -ra m y f
es remador -ra m y f
es remero -ra m y f

Persona que rema.

1020 **remallar** *v tr*
es remallar v tr

Reforçar les malles.

1021 **remar** *v intr*
sin. compl. vogar v intr
es bogar v intr
es remar v intr

Moure una embarcació en l'aigua servint-se dels remes.

1022 **remer** *-a m i f*
veg. remador -a m i f

1023 **remolc** *m*
es remolque m

Acció i efecte de remolcar.

1024 **remolc** *m*
es remolque m

Cap, cable o cadena que s'empra per remolcar una embarcació.

1025 **remolcador** *m*
es remolcador m

Embarcació construïda especialment per remolcar embarcacions.

1026 **remolcar** *v tr*
es remolcar v tr

Arrossegar una embarcació dins l'aigua mitjançant la força d'un remolcador que l'estira o l'empeny.

- 1027 **rendiment màxim sostenible** *m*
sgl **RMS** *m*
es rendimiento máximo sostenible *m*
sgl RMS *m*

Punt màxim de captures de peix que una població pot suportar sense que en perilli la pervivència.

- 1028 **repassar** *v tr*

Mirar la xarxa acuradament per trobar petits forats mals de veure i adobar-los.

- 1029 **repès** *m*

Peça de xarxa de malla en forma de tub, situada entre la mànega i la corona de la xàvega i de l'artet.

- 1030 **repeu** *m*

Peça de xarxa lleugerament plomada que s'afegeix a la ralinga del plom d'arts com la moruna per evitar que, en aixecar-se la xarxa a causa d'un corrent fort, el peix fugi per davall.

Nota: També serveix per cobrir amb xarxa els ponts que poden quedar sota la ralinga del plom dels arts de parada a causa dels desnivells o les enclotxes del fons.

- 1031 **repeu** *m*

Reforç de xarxa de l'art del bou disposat des de la gola al caló per evitar que la malla dels tels del plom fregui pel fons.

- 1032 **re població artificial** *f*
es repoblación artificial *f*

Alliberament d'espècies animals o vegetals, en qualsevol fase del seu cicle vital, en el medi natural que els havia estat propi.

- 1033 **re població natural** *f*
es repoblación natural *f*

Establiment de recursos o de mesures favorables per al desenvolupament d'espècies animals o vegetals en el medi natural que els és propi.

Nota: Els esculls artificials, que ofereixen refugi a determinades espècies per a la seva reproducció i colonització, en són un exemple.

reserva marina

1034 **reserva marina** *f*
es reserva marina *f*

Àrea del medi marí on queda restringida o prohibida la pesca o altres activitats humanes.

1035 **ressaca** *f*
veg. **rissaga** *f*

1036 **rissaga** *f*
sin. compl. **ressaca** *f*
es resaca *f*

Moviment de retrocés de l'aigua en direcció a la mar després de desfer-se l'onada.

1037 **RMS** *m*
veg. **rendiment màxim sostenible** *m*

1038 **robadora** *f*
sin. **ham triple** *m*

1039 **rocós -osa** *adj*
es rocoso -sa *adj*

Dit del lloc on abunden les roques.

1040 **roda** *f*
es roda *f*

Peça de fusta o metàl·lica lleugerament inclinada que sobresurt de la proa d'una embarcació i li dóna forma.

1041 **roda de governall** *f*
veg. **roda de timó** *f*

1042 **roda de popa** *f*
veg. **codast** *m*

1043 **roda de timó** *f*
sin. compl. **roda de governall** *f*
es rueda del timón *f*

Roda proveïda de mànecs a la perifèria i fixada pel seu centre a un eix, que permet, en fer-la girar, maniobrar el timó.

1044 **rodador** *m*

Peça de suro o boia que duu un cordill llarg enrodillat i llas-trat al seu extrem, utilitzat per marcar pesqueres o roques i, també, col·locant-lo a intervals en la mare dels palangres, perquè, si s'enroca i s'espenya la mare, es pugui continuar lleuant-lo des d'aquest punt.

1045 **rol** *m*
es rol *m*

Llista de persones que formen part d'una embarcació.

1046 **rolar** *v intr*
es rolar *v intr*

Canviar, el vent, de direcció.

- 1047 **rompent** *m*
es rompiente m
- L'ona quan romp.
- 1048 **rompent** *m*
es rompiente m
- Lloc on rompen les onades.
- 1049 **rompre** *v intr*
es romper v intr
- Topar, les ones, contra la costa, un escull, etc., i desfer-s'hi de manera violenta en escuma.
- 1050 **roquer** *m*
- Modalitat de pesca al volantí d'espècies de fons de posidònia, vaires o roques litorals.
- 1051 **roquer** *m*
es fondo rocoso m
- Fons de roques.
- 1052 **roquer -ra** *adj*
es de roca loc
- Dit del peix que es cria entre les roques.
- 1053 **ruixó** *m*
es rezón m
- Àncora petita, de tres o quatre grapes i sense cep, usada en les barques de poca grandària per fondejar, per enganxar i treure coses del fons de la mar, etc.
- 1054 **rumb** *m*
es rumbo m
- Forat que travessa de banda a banda la part inferior de la roda d'una embarcació i que serveix per enfilat un anell de cap o de cable que es lliga al palanquí en l'operació de varar-la o de treure-la a terra.
- 1055 **rumb** *m*
es rumbo m
- Direcció que segueix una embarcació, la marea, un corrent, etc.
- 1056 **ruta** *f*
es ruta f
- Línia traçada a la carta nàutica que assenyala el camí per anar d'un punt a un altre.

S

- 1057 **sàgola** *f*
es jareta f
- Cap que corr per les anelles penjades a la ralinga de ploms de la teranyina i altres arts d'encerclament, que permet tancar la xarxa per sota i fer una bossa amb el peix atrapat a dins.
- 1058 **salabre** *m*
es salabre m
- Estri de pesca utilitzat per treure objectes surants de l'aigua o peixos grossos enganxats a un ham, consistent en una bossa de xarxa clara cosida a un cercol o a una altra estructura rígida, com ara un triangle, un quadrat o una el·lipse, generalment de metall, fixat a l'extrem d'una canya, d'un pal o d'un tub metàl·lic.
- Nota:* De vegades s'utilitza *salabre* i *gambaner* indistintament, tot i que originàriament no tenien la mateixa funció.
- 1059 **salpar** *v tr*
veg. llevar v tr
- 1060 **salpar** *v intr*
es zarpar v intr
- Sortir, una embarcació, d'un port.
- 1061 **saltada** *f*
sin. borratxina f
- 1062 **salvavides** *m*
sin. compl. cercol salvavides m
es aro salvavidas m
es guindola salvavidas f
es salvavidas m
- Flotador de suro o d'una altra matèria lleugera que sura a l'aigua i que permet que un naufrag o algú que ha caigut a l'aigua pugui salvar-se de morir ofegat.
- 1063 **sardinal** *m*
es sardinal m
- Art de pesca sense armalls, consistent en unes xarxes rectangulars llargues, les malles de les quals són de la mida justa per emmallar les sardines i altres peixos de mida semblant i que, amb l'ajuda dels borinois, es cala a la deriva a mitjana aigua i a la profunditat on es pensa que hi ha el peix.
- 1064 **sardinaler** *m*
sin. sardinalera f
es sardinero m
- Embarcació que es dedica a la pesca amb sardinals.
- 1065 **sardinaler** *-a m i f*
es pescador -a de sardinas m y f

- Persona que es dedica a la pesca de sardines.
- 1066 **sardinalera** *f*
sin. sardinaler m
- 1067 **sardiner -a** *adj*
es sardinero -ra adj
- Relatiu o pertanyent a la sardina.
- 1068 **sector pesquer** *m*
es sector pesquero m
- Zona del port amb les instal·lacions necessàries per dur a terme les tasques relacionades amb la pesca.
- 1069 **sector pesquer professional** *m*
es sector pesquero profesional m
- Sector econòmic que inclou totes les activitats de producció, comercialització i transformació dels productes de la pesca i de l'aqüicultura i les de diversificació econòmica.
- 1070 **sector pesquer recreatiu** *m*
es sector pesquero recreativo m
- Sector econòmic que inclou totes les activitats relacionades directament o indirectament amb la pesca marítima recreativa.
- 1071 **senó** *m*
es talamete m
es tilla f
- Petita coberta que tapa una part de la proa o de la popa d'una barca i serveix per cobrir objectes i resguardar-los de la pluja.
- 1072 **sentina** *f*
es sentina f
- Fons del buc d'una embarcació on s'acumula l'aigua que es filtra pels costats del buc per la coberta, o la de la neteja, i d'on s'extreu amb bombes.
- 1073 **senyal** *m*
es señal f
- Qualsevol dels elements que s'utilitzen en terra, en mar o a bord d'una embarcació per facilitar la navegació o per comunicar-se entre les embarcacions o entre les embarcacions i terra.
- 1074 **senyal marítim** *m*
es señal marítima f
- Qualsevol senyal que s'utilitza en la navegació per orientar les embarcacions, advertir-los dels perills que poden trobar en la seva ruta i també per facilitar-los la recalada fins al port de destinació.

sepiera

Nota: N'hi ha d'acústics, de centelleig, de recalada, etc.

1075 **sepiera** *f*

veg. **nansa sepiera** *f*

1076 **septicèmia hemorràgica viral** *f*

es septicèmia hemorràgica viral *f*

Malaltia infecciosa contagiosa principalment dels salmònids, causada per un virus de la família *Rhabdoviridae*, que es caracteritza per letargia, edemes i hemorràgies en òrgans i teixit muscular, natació anormal, enfosquiment de la pell i mortalitat molt elevada.

Nota: És una malaltia de declaració obligatòria segons l'Organització Mundial de la Sanitat Animal.

1077 **servar** *v intr*

veg. **governar** *v intr*

1078 **síndrome de marciment de les orelles de mar** *f*

es síndrome de marchitamiento de las orejas de mar *m*

Malaltia bacteriana de les orelles de mar, que afecta principalment les espècies *Haliotis cracherodii*, *H. sorenseni*, *H. rufescens*, *H. corrugata*, *H. fulgens*, *H. wallalensis* i *H. discus-hannai*,

causada per *Xenohaliotis californiensis*, família *Richettsiaceae*, i caracteritzada per marciment, anorèxia, presència anormal de closques noves i canvis metaplàsics.

Nota 1: A la llista de malalties de declaració obligatòria a la Unió Europea i a l'Organització Mundial de la Salut, publicada al BOE, aquesta malaltia apareix amb el nom d'*infecció per Candidatus xenohaliotis californiensis*.

Nota 2: A les illes Balears no es crien orelles de mar.

1079 **síndrome de Taura** *f*

es síndrome de Taura *m*

Malaltia infecciosa que afecta especialment el llagostí *Penaeus vannamei*, causada per un virus, classificat provisionalment, de la família *Picornaviridae*, caracteritzada per anorèxia, letargia, natació erràtica, opacitat de la musculatura caudal, cutícules suaus i expansió cromatòfora.

Nota 1: És una malaltia de declaració obligatòria segons l'Organització Mundial de la Sanitat Animal.

- Nota 2:* A les illes Balears no es cria aquesta espècie de llagostí.
- 1080 **síndrome ulcerosa epizoòtica** *f*
es síndrome ulcerante epizoótico *m*
- Malaltia general dels peixos, causada pel fong *Aphanomyces invadans*, família *Saprolegniaceae*, que es caracteritza principalment per grans úlceres.
- Nota 1:* És una malaltia de declaració obligatòria segons l'Organització Mundial de la Sanitat Animal.
- Nota 2:* S'ha diagnosticat en més de 50 espècies de peixos.
- 1081 **singladura** *f*
es singladura *f*
- Camí que fa una embarcació en vint-i-quatre hores, comptades de mitjanit a mitjanit.
- 1082 **sipiera** *f*
veg. nansa sepiera *f*
- 1083 **sirga** *f*
es sirga *f*
- Corda que serveix per estirar una xarxa, una embarcació, etc., des de terra.
- 1084 **sirgar** *v tr*
es sirgar *v tr*
- Estirar una xarxa, una embarcació, etc., des de terra.
- 1085 **situació** *f*
sin. posició *f*
- 1086 **sobrepesca** *f*
es sobrepesca *f*
- Excés de pesca d'una determinada espècie provocat quan el nombre de captures és superior a l'índex de renovació o al rendiment màxim sostenible, RMS.
- 1087 **sobrevent** *m*
es barlovento *m*
- Costat d'on ve el vent.
- Nota:* S'oposa a *sotavent*.
- 1088 **solta** *f*
- Art de pesca constituït per una xarxa llarga similar a la tonaira, però de malla més cega i no tan reforçada, utilitzada per a la pesca de peix de vol o pelàgic de mida mitjana, com bonítols, melves, cirvioles, etc.
- Nota:* Hi ha soltes de malla més cega i més adequada a la captura d'altres espècies

solta bonitolera

de mida més petita, com els orenols, les oblades, etc., i se solen anomenar en funció de l'espècie que tenen com a objectiu: *orenolera*, *obladera*, etc.

1089 **solta bonitolera** *f*
sin. **bonitolera** *f*

1090 **solta grossa** *f*
veg. **tonaira** *f*

1091 **sonar** *m*
es sonar *m*

Aparell que permet localitzar i identificar objectes mitjançant ones de so.

1092 **sonda** *f*
es sonda *f*

Aparell mecànic o radioelèctric que s'utilitza per mesurar la fondària de les aigües en un lloc determinat.

1093 **sonda acústica** *f*
sin. compl. **ecòmetre** *m*
es ecosonda *m*

Sonda electrònica que determina la fondària de les aigües segons el temps que es torba a rebre del fons l'eco de les ones que emet.

1094 **sorra** *f*
veg. **arena** *f*

1095 **sorral** *m*
veg. **arenal** *m*

1096 **sotavent** *m*
es sotavento *m*

Costat contrari d'on ve el vent.

Nota: S'oposa a *sobrevent*.

1097 **sotsobrar** *v intr*
es zozobrar *v intr*

Tombar-se una embarcació sobre un costat fent mitja volta.

1098 **subhasta del peix** *f*
es subasta del pescado *f*

Venda del peix al millor postor a la llonja de peix.

Nota 1: A les illes Balears, només es fa la subhasta a la llonja de Palma i es duu a terme per mitjans electrònics.

Nota 2: Fins fa pocs anys, la manera de vendre el peix a la llonja de Palma era molt singular, ja que no es feia subhasta a la baixa, com se sol fer a totes les llonges, sinó que el peix el venien les anomenades patrones per mitjà del regateig directe amb els compradors.

1099 **sublitoral** *m*
es sublitoral *m*

- Zona del litoral que es troba per sota del nivell de l'aigua i que va des del límit de la marea baixa fins al caire de la plataforma continental, habitualment submergida i només descoberta durant les marees excepcionalment baixes, on habitualment es pesca per presentar una fauna molt abundant i diversificada.
- 1100 **superestructura** *f*
es superestructura *f*
- Part construïda d'una embarcació per damunt de la coberta principal.
- 1101 **surada** *f*
sin. **suro** *m*
es boya *f*
- Tros de suro o d'un altre material surant en forma d'anell, esfèrica o el·lipsoide, que té un forat a la part central que el travessa i que s'usa passat a les ralingues de diferents arts i ormeigs per mantenir-los en la disposició desitjada a l'aigua.
- 1102 **surada** *f*
es encorchadura *f*
- Conjunt dels suros d'una ralinga que serveix per mantenir a la superfície un art de pesca.
- 1103 **surant** *adj*
sin. compl. **flotant** *adj*
es flotante *adj*
- Dit de l'element que se sosté a la superfície de l'aigua.
- 1104 **suret** *m*
sin. compl. **flotador** *m*
es corcho *m*
- Peça petita en forma de baldufa o esfera, de suro o d'un altre material surant i lleuger, que es fixa a la ginya de la canya de pescar per mantenir l'ham a la fondària desitjada i, al mateix temps, servir d'indicador si pica algun peix.
- 1105 **suro** *m*
sin. **surada** *f*

T

- 1106 **tàlem** *m*
 Xarxa supletòria que serveix per reforçar la mànega del bolig en un dia de pescada grossa.
- 1107 **tàlem** *m*
 Taula transversal d'algunes embarcacions menors.
- 1108 **tall** *m*
 Àrea de transició entre dos tipus de fons que sol ser paral·lela a la línia de la costa.
Nota: El tall sol ser una zona d'intercanvi rica en peix, atès que hi conflueix fauna de les dues comunitats que separa.
- 1109 **talla mínima** *f*
es talla mínima *f*
 Talla dels individus d'una espècie o d'un grup d'espècies per sota la qual és prohibit pescar-los.
- 1110 **talús continental** *m*
sin. compl. fonera *f*
es talud continental *m*
 Zona de pendent del fons compresa entre el límit de la plataforma continental i els fons oceànics.
- Nota:* Se solen donar uns límits convencionals, però no exactes, per definir aquest pendent: els fons compresos entre els 200 m i els 2.000 m de profunditat.
- 1111 **teiera** *f*
sin. fester *m*
- 1112 **tempesta** *f*
sin. compl. tempestat *f*
es tempestad *f*
es tormenta *f*
 Forta pertorbació atmosfèrica amb corrents ascendents d'aire molt forts, acompanyada normalment de llamps i trons i pluja intensa, generalment en un espai curt de temps.
- 1113 **tempestat** *f*
veg. tempesta *f*
- 1114 **temporal** *m*
es temporal *m*
 Situació atmosfèrica que es caracteritza per precipitacions i vents intensos.
- 1115 **temporal de llevant** *m*
es temporal de levante *m*
 Temporal característic dels Països Catalans, en què es produeixen precipitacions i vents persistents.

1116 **tenassa** *f*

Àrea de roca planera situada a flor d'aigua, generalment en el rompent de la costa.

1117 **tenyir** *v tr*

es entintar v tr

es teñir v tr

Donar coloració i aprest als materials de fibres naturals dels arts i ormeigs, com el cotó, el cànem, etc., per conservar-los i fer-los més mals de veure als peixos sota l'aigua.

Nota: Antigament era molt necessari tenyir, ja que les fibres naturals amb què estaven fets els arts es feien malbé per estar exposades contínuament a la humitat i la sal. La matèria primera del tenyit era l'escorça de pi i d'alzina per la seva concentració en tanins, els vertaders agents colorants i conservants. Actualment, amb alguna excepció, ja no es tenyeix, perquè les teles de xarxa sintètica vénen tenyides.

1118 **teranyina** *f*

sin. compl. traïnya f

es cerco de jareta m

es traína f

es traíña f

Ormeig de pesca d'encerclament, constituït per una gran xarxa de forma més o menys rectangular i malla, en general, bastant cega, amb surada abundant a la ralinga superior perquè l'ormeig s'aguanti en superfície i, a l'inferior, ploms i anelles per les quals passa la sàgola que, en estirar-la, tanca la xarxa en forma de bossa i el peix hi queda atrapat.

1119 **terral** *m*

sin. vent terral m

es terral m

es viento terral m

Vent fluix que bufa des de terra en direcció a la mar i que sol aparèixer de nit i d'alba pel diferencial de temperatura entre els dos medis.

1120 **tibants** *m pl*

Defecte produït en les xarxes per diferències en l'estrenyiment dels nusos, que impedeix que les malles presentin una forma adequada per pescar.

1121 **timó** *m*

sin. compl. governall m

es gobernalle m

es timón m

Peça plana de fusta o de metall, articulada en un eix vertical

timonejar

al codast d'una embarcació, que serveix per governar-la i fer que segueixi el rumb desitjat.

1122 **timonejar** *v tr*

es governar [amb el timó] *v tr*

Dirigir una embarcació mitjançant el timó.

1123 **tirada** *f*

Acció d'amollar, arrossegar i llevar la xarxa del bou en una jornada de pesca.

Nota: Habitualment els bous fan diverses tirades per jornada de pesca.

1124 **tirar** *v tr*

sin. **arrossegar** *v tr*

1125 **tirar a la mar** *v tr*

veg. **avarar** *v tr*

1126 **tirar l'àncora** *v tr*

sin. **amollar l'àncora** *v tr*

1127 **tiravira** *f*

es tiravira *f*

Corda que serveix per ajudar a fer força quan el cóp d'un ormeig de pesca és molt feixuc i no es pot acabar de voltar per excés de pes quan ja és a l'orla de la barca.

1128 **tom** *m*

Tira de xarxes calades l'una rere l'altra i ajuntades pels extrems.

Nota: Es diu, per exemple, «he calat dos toms de vint xarxes» o «he calat un tom de deu xarxes».

1129 **tonaira** *f*

sin. compl. **almadrava** *f*

sin. compl. **almadravilla de fons** *f*

sin. compl. **solta grossa** *f*

Art de pesca constituït per una gran xarxa de fil gruixat i resistent, generalment d'una passada per pam, que fa alt i baix i té forma rectangular, utilitzada per pescar peixos grossos, principalment tonyines a l'hivern i cirvioles i tonyines a l'estiu.

Nota: Es diferencia de la solta perquè té les malles més grans i el fil més gruixat. Es cala com la solta i n'hi ha d'un rotllo i de dos. Cada vegada es menys calada a causa de l'absència quasi total de tonyines i la reducció d'exemplars de cirvies grosses.

1130 **tonatge** *m*

veg. **arqueig** *m*

- 1131 **tonatge** *m*
veg. **arqeig** *m*
- 1132 **tonatge brut** *m*
veg. **arqeig total** *m*
- 1133 **tonatge de registre brut** *m*
veg. **arqeig total** *m*
- 1134 **tonatge de registre net** *m*
veg. **arqeig net** *m*
- 1135 **tonatge net** *m*
veg. **arqeig net** *m*
- 1136 **tonyinaire** *m*
es atunero m
- Embarcació destinada a la pesca de tonyina.
- 1137 **tonyinaire** *m i f*
es atunero -ra m y f
- Persona que pesca tonyina o en ven.
- 1138 **torçal** *m*
es torzal m
- Cordonet de seda, cotó, llana, niló o d'altres materials sintètics, retort en dues vegades, primer a dos o més caps i després reunint en un de sol dos o més d'aquests caps ja retorts, i retorcent-los de nou, però en sentit contrari.
- 1139 **traçador** *m*
sin. compl. plòter m
es plòter m
es trazadora f
- Dispositiu que serveix per dibuixar rums, informatitzat i connectat a qualsevol sistema de navegació.
- Nota:* És molt útil en la pesca d'arrossegament, especialment en zones difícils i de nova explotació, ja que grava en memòria els rums d'arrossegament.
- 1140 **traïnya** *f*
veg. **teranyina** *f*
- 1141 **tramuntana** *f*
es norte m
es tramontana m
- Vent del nord.
- 1142 **trapezi** *m*
veg. **balança** *f*
- 1143 **TRB** *m*
veg. **arqeig total** *m*
- 1144 **tremall** *m*
sin. tresmall m
es trasmallo m
- Ormeig de pesca format per tres xarxes superposades, una

tremolitja

de malla més cega al mig i les altres dues de malla molt ampla, anomenades *armalls*, unides per les vores entre elles i a les ralingues del suro i del plom, que es cala en contacte amb el fons.

1145 **tremolitja** *f*
es lombriz de mar f

Cuc vermellós de l'ordre dels poliquets que es cria a l'arena humida de la vorera de la mar i que s'empra com a esca.

1146 **tresmall** *m*
sin. tremall m

1147 **tresmall del bolero** *m*
sin. bolero de baix m

1148 **tressa** *f*
es treza f

Corda de les cames de l'art del bou, de la vaca, etc., a la qual van enfilats els ploms i els suros.

1149 **treta** *f*
es varadura f

Acció i efecte de treure una embarcació de la mar.

1150 **treure** *v tr*
sin. llevar tr

1151 **treure** *v tr i intr*
es varar v tr i intr

Fer passar una embarcació a terra des de la mar.

1152 **treure voltes** *v tr*
sin. llevar voltes v tr

1153 **trident** *m*
veg. fitora f

1154 **trinca** *f*
es trinca f

Lligam de cap o cadena que serveix per subjectar un pal d'una nau, per amarrar una perxa o una àncora.

1155 **trincar** *v tr*
es trincar v tr

Subjectar fortament amb trinquets els efectes de bord.

1156 **trinet** *m*
es trinquete m

Pal més pròxim a la proa, en una embarcació de més d'un pal.

1157 **tripulació** *f*
es tripulación f

Gent de mar que duu una embarcació per a la seva manobra i servei.

1158 **TRN** *m*
veg. arqueig net m

1159 **trol** *m*

Art del bou de bandes llargues,
d'ús freqüent, procedent d'An-
glaterra.

Nota: El terme *trol* procedeix de
l'anglès *trawler*.

1160 **tromba** *f*
veg. mànega f

V

1161 **vaca** *f*
es vaca f

Ormeig antic, mescla d'art d'encerclament i d'arrosseigament, que es cala i es cobra des d'una embarcació a vela, semblant a l'artet però més gran i més curt de bandes.

Nota 1: Actualment en desús.

Nota 2: S'assemblava al bou, del qual sembla que és el predecessor.

1162 **vaires** *m pl*

Fons clapat que alterna taques de posidònia i d'arena.

1163 **vaixell** *m*
es bajel m
es barco m
es buque m
es navío m

Embarcació gran que, per les dimensions i la solidesa, és apta per navegar en alta mar i en aigües profundes.

1164 **vaixell de pesca** *m*
sin. compl. pesquer m
es barco pesquero m
es pesquero m

Vaixell aparellat per capturar peix i destinat al transport de la pesca.

1165 **vaquer -a** *m i f*
es pescador -ra [que pesca con vaca] m y f

Persona que es dedica a la pesca a la vaca.

1166 **vaquera** *f*
es barca [para pescar a la vaca] f

Embarcació destinada a la pesca a la vaca.

1167 **vaqueta** *f*

Vaca petita que, en un principi, anava armada i es calava ben igual que la vaca, però que va evolucionar en la manera d'armar i de calar fins a donar lloc a l'artet.

Nota: Va arribar un moment en què la vaqueta i l'artet eren el mateix.

1168 **varada** *f*
veg. avarada f

1169 **varador** *m*
sin. escar m

1170 **varar** *v tr*
veg. avarar v tr

1171 **veda** *f*
es veda f

- Espai de temps durant el qual és prohibit pescar determinades espècies o pescar en determinades zones amb l'objectiu de protegir i recuperar diferents recursos marins.
- 1172 **vela** *f*
es vela f
- Cadascuna de les peces de tela forta, anomenades *vessos*, cosides conjuntament per formar una superfície susceptible de rebre l'acció del vent i de servir per a la propulsió d'una embarcació.
- 1173 **vela llatina** *f*
es vela latina f
- Vela triangular envergada en una antena que creua l'arbre obliquament.
- 1174 **vela major** *f*
sin. vela mestra f
es vela mayor f
- Vela més gran de les embarcacions d'aparell llatí.
- 1175 **vela mestra** *f*
sin. vela major f
- 1176 **velam** *m*
es velaje m
es velamen m
- Conjunt de veles d'una embarcació de vela.
- 1177 **velella** *f*
sin. balandró m
- 1178 **vent** *m*
es viento m
- Moviment natural de l'aire, generalment horitzontal.
- 1179 **vent a favor** *m*
sin. vent de popa m
es viento en popa m
- Vent que segueix la mateixa direcció que l'embarcació, de manera que li facilita l'avanç.
- 1180 **vent de popa** *m*
sin. vent a favor m
- 1181 **vent de proa** *m*
es viento de proa m
- Vent que bufa en sentit contrari al de l'avanç d'una embarcació.
- 1182 **vent terral** *m*
sin. terral m
- 1183 **verga** *f*
es verga f
- Cadascuna de les perxes afusades que, disposades horitzontalment a diferents altures

vibriosi

d'un pal o d'un masteler, sostenen les veles de l'aparell.

1184 **vibriosi** *f*
es vibriosis f

Malaltia dels peixos, mol·luscs i artròpodes, causada per bacteris del gènere *Vibrio*, que es caracteritza principalment per apatia, moviments espasmòdics sobtats, lesions necròtiques sobre les àrees ventral i lateral, úlceres a la pell i descamació.

1185 **vidre** *m*
es mirafondos m

Estri consistent en una caixa de fusta o d'un altre material amb un vidre a la base per poder observar el fons marí o els ormeigs amb nitidesa des de l'embarcació.

1186 **virar** *v intr*
es virar v intr

Girar una embarcació per canviar de direcció.

1187 **virèmia primaveral de la carpa** *f*
es viremia primaveral de la carpa f

Malaltia altament infecciosa de la carpa, causada per un rbdovirus del gènere *Vesiculo-*

virus, família *Rhabdoviridae*, que es caracteritza per letargia, pèrdua d'equilibri, hidropesia abdominal, anus herniat, hemorràgies, coloració obscura general i brànquies descolorides.

Nota: És una malaltia de declaració obligatòria segons l'Organització Mundial de la Sanitat Animal.

1188 **virosi mortal dels genitors** *f*
es virosis mortal de los genitores f

Malaltia que afecta els llagostins peneïds, causada pel virus de la mortalitat dels reproductors, caracteritzada per no presentar símptomes clínics.

Nota: És una malaltia de declaració obligatòria segons l'Organització Mundial de la Sanitat Animal.

1189 **viver** *m*
sin. compl. pou m
es pozo m

Depòsit d'algunes barques de pesca per conservar-hi el peix viu.

1190 **viver** *m*
es vivero m

Instal·lació, fixa o flotant, on es mantenen i es crien, amb finalitats comercials o de repoblació, diversos animals aquàtics.

1191 **vogador** -a *m i f*
veg. **remador** -a *m i f*

1192 **vogar** *v intr*
veg. **remar** *v intr*

1193 **vogir** *v intr*

Enrotllar-se les xarxes amb l'armatge del suro, del plom o de tots dos, com a conseqüència de dur la xarxa tan tensa com l'armatge.

1194 **volant** *adj*

Dit de l'art de pesca que, amb l'ajuda de bornois, es manté surant a una profunditat determinada.

1195 **volantí** *m*
es volantín m

Ormeig de pesca consistent en un cordill llarg que acaba en un escandall amb hams armats en braços curts i que es cala dins la mar, des d'una embarcació o des de la costa.

1196 **vora** *f*
veg. **vorera** *f*

1197 **vorera** *f*
sin. compl. vora f
es orilla f

Porció de terra immediata al límit de les aigües de la mar.

X

- 1198 **xaloc** *m*
es jaloque m
es sureste m
 Vent del sud-est.
- 1199 **xarxa** *f*
es red f
 Teranyina de fils nuats formada per un conjunt de moltes malles regulars en la mida i en la forma.
- 1200 **xarxa cega** *f*
 Xarxa de malla molt estreta que s'utilitza per agafar peix o altres organismes petits.
- 1201 **xarxa clara** *f*
 Xarxa de malla ampla utilitzada per pescar organismes de mida grossa.
Nota: La mida de la malla és molt variable i s'adequa al tipus de pesca i a la mida del peix que s'ha de capturar.
- 1202 **xarxa de peix** *f*
 Tremall d'entre 5 i 6,5 passes per pam aproximadament destinat a la captura de peix de fons i, en temporada, de sípia.
- 1203 **xarxa grossa** *f*
 Xarxa de malla més gruixada i més reforçada que la xarxa prima.
- 1204 **xarxa llagostera** *f*
 Xarxa de tremall de fil més gruixat i més reforçada que la xarxa prima, d'entre 2 i 3,5 passes per pam, que s'utilitza per pescar llagosta.
- 1205 **xarxa mollera** *f*
veg. xarxa prima f
- 1206 **xarxa prima** *f*
sin. compl. xarxa mollera f
 Xarxa de malla estreta que s'utilitza principalment per capturar gerret i moll.
- 1207 **xarxada** *f*
es redada f
 Peix agafat d'una vegada amb una xarxa.
- 1208 **xàvega** *f*
sin. compl. xavegada f
es jábega f
 Art de pesca de cóp, de grans dimensions, de transició entre el d'encerclament i el d'arrossegament, que prové de les

almadraves de vista o tir, que s'usa llevant des de terra.

1210 **xavegada** *f*
veg. **xàvega** *f*

Nota 1: Actualment en desús.

1211 **xaveguer** *-a m i f*
es jabeguero -ra m y f

Nota 2: El bolig és una xàvega de petites dimensions.

Persona que pesca amb xàvega.

1209 **xàvega rebaixada** *f*

Art semblant a la xàvega, però de dimensions menors i malla més clara.

1212 **xorrrar** *v intr*

Cobrar la xarxa del bou per treure el peix que s'hi ha agafat.

Nota: En prohibir-se la xàvega pels conflictes entre els pescadors pel seu ús, es varen armar les xàvegues rebaixades per, així, esquivar-ne la prohibició.

1213 **xotets** *m pl*
veg. **cabres** *f pl*

Z

- 1214 **zona costanera** *f*
es zona costera f

Zona que comprèn la terra i la mar que voregen la costa.

- 1215 **zona de protecció pesquera** *f*
es zona de protección pesquera f

Zona delimitada geogràficament sotmesa a mesures limitadores, de prohibició o de foment, que es considerin adequades per afavorir la cria i la regeneració de recursos marins.

- 1216 **zona marítima** *f*
es zona marítima f

Zona que comprèn la franja de litoral de domini d'un Estat, en l'extensió determinada pel dret internacional, amb les seves badies, rades, cales, ports i altres indrets utilitzats per a la pesca i la navegació.

- 1217 **zona maritimoterrestre** *f*
es zona marítimo-terrestre f

Zona del domini públic maritimoterrestre constituïda per l'espai comprès entre la línia de baixamar màxima viva equinoccial i el límit fins on arriben les onades en els temporals més grossos coneguts o, si el supera, el de la plenamar més alta en la marea viva.

- 1218 **zooplàncton** *m*
sin. plàncton animal m

Índex de termes catalans

A

- a bord, 1
- abacà, 2
- abalisament, 3
- abalisar, 4
- abarloament, 5
- abarloar, 6
- abarloar, 7
- abarrotar, 8
- abatiment, 9
- abatre's, 10
- abordar, 11
- abordar, 12
- abossar, 13
- adobar, 14
- añas, 15
- aferrar, 16
- afitorar, 17
- agulla d'armar, 18
- agulla nàutica, 19
- agullera, 20
- aigües continentals, 21
- aigües del port, 22
- aigües exteriors, 23
- aigües interiors, 24
- aigües superficials, 25
- aigües territorials, 26
- alatxera, 27
- alçar, 28
- aleví, 29
- alga, 30
- alga morta, 31
- algar, 32
- alguer, 33
- almadrava, 34
- almadrava, 35
- almadrava de vista, 36
- almadravilla de fons, 37
- almadravilla de vol, 38
- alta mar, 39
- altina, 40
- altina, 41
- amarra, 42
- amarra de popa, 43
- amarra de proa, 44
- amarra de través, 45
- amarrada, 46
- amarrament, 47
- amarrar, 48
- amarrar de costat, 49
- amarrar de punta, 50
- amarratge, 51
- amollar, 52
- amollar l'àncora, 53
- amura, 54
- amurat -ada a babord, 55
- amurat -ada a estribord, 56
- anar a la fluixa, 57
- anar a la prima, 58
- anar al bou, 59
- àncora, 60
- ancorar, 61
- ancorar, 62
- ancoratge, 63
- ancoratge, 64
- ancorer -a, 65
- andana, 66
- andana, 67
- anella, 68
- anèmia infecciosa del salmó, 69
- anguilera, 70
- anisakis, 71
- ansal, 72
- antena, 73
- aparell, 74
- aparell, 75
- aparell llatí, 76
- aparellament, 77
- aparellar, 78
- apedaçar, 79

aqüícola, 80
aqüicultura, 81
arborada, 82
arboradura, 83
arborar, 84
arbre, 85
arbre mestre, 86
arbre sec, 87
arbret, 88
àrea escombrada, 89
àrea protegida, 90
arena, 91
arenal, 92
arengader -a, 93
arenós -osa, 94
argolla, 95
argue, 96
arguenell, 97
arguenell, 98
arjau, 99
armada, 100
armall, 101
armar, 102
armar, 103
armar els remes, 104
armar la canya, 105
armar la xarxa, 106
armatge, 107
armella, 108
arpeta, 109
arpió, 110
arpió, 111
arponar, 112
arponer -a, 113
arqueig, 114
arqueig, 115
arqueig net, 116
arqueig total, 117
arquejar, 118
arrecerar, 119
arrecerar-se, 120
arreu, 121
arriar, 122
arribada, 123
arribar, 124
arrossegar, 125
art, 126
art, 127
art d'arrossegament, 128
art d'encalç, 129
art d'encerclament, 130
art de captura passiva, 131
art de deriva, 132
art de fons, 133
art de parada, 134
art de parany, 135
art de pesca, 136
art de platja, 137
art de ròssec, 138
art del bou, 139
art halièutica, 140
artet, 141
assecar, 142
assocar, 143
astacicultor -a, 144
astacicultura, 145
atracada, 146
atracador, 147
atracament, 148
atracar, 149
atracar de costat, 150
atracar de punta, 151
atracar en andana, 152
autoritat portuària, 153
avaluació d'estocs, 154
avantplatja, 155
avarada, 156
avarament, 157
avarar, 158
avellanó, 159

B

- babord, 160
- bacallaner, 161
- bacallaner -a, 162
- baculovirosi esfèrica, 163
- baculovirosi tetraèdrica, 164
- bagejar, 165
- baixamar, 166
- balanç, 167
- balança, 168
- balanceig, 169
- balancejar, 170
- balanci, 171
- balandró, 172
- balener, 173
- balener -a, 174
- balisa, 175
- balisa acústica, 176
- balisa d'interdicció, 177
- balisa flotant, 178
- balisa lluminosa, 179
- balisa radar, 180
- balisa radioelèctrica, 181
- bambú, 182
- banc, 183
- banc de pesca, 184
- banda, 185
- banda, 186
- bandada, 187
- banqueta, 188
- banyera, 189
- barba, 190
- barbada, 191
- barca de bou, 192
- barca de palangre, 193
- barca del bou, 194
- barquerol, 195
- barra, 196
- barret, 197
- barriola, 198
- bastina, 199
- batimetria, 200
- batipelàgic -a, 201
- batiport, 202
- batuda, 203
- batuda, 204
- bau, 205
- baveró, 206
- bengala, 207
- bentònic -a, 208
- bentos, 209
- beta, 210
- beta, 211
- biocenosi, 212
- biomassa, 213
- biòtop, 214
- bitàcola, 215
- blanc, 216
- boguera, 217
- boia, 218
- boia de suro, 219
- bol, 220
- bolero de baix, 221
- bolero de dalt, 222
- boleros, 223
- bolig, 224
- bolitger -a, 225
- bolitjada, 226
- bolitjada, 227
- bol-lard, 228
- bonamiosi, 229
- bonitolera, 230
- bord, 231
- bord, 232
- bord, 233
- bord, 234
- borda, 235
- bordada, 236
- bordatge, 237
- bordejar, 238
- bordonejar, 239
- bornar, 240
- bornar, 241

borneig, 242
bornejar, 243
bornoi, 244
borratxina, 245
bossa, 246
bossa, 247
bossell, 248
bot, 249
bot salvavides, 250
botavara, 251
botera, 252
bou, 253
bou, 254
bou, 255
bou huelvano, 256
bou mallorquí, 257
bouvaca, 258
braça, 259
braça, 260
bracejar, 261
braçol, 262
braçola, 263
braçolada, 264
brandada, 265
brandar, 266
brivar, 267
bromeig, 268
bromejar, 269
brúixola, 270
brumeig, 271
brumejar, 272
brut, 273
buc, 274
buc, 275
buc, 276
buidar, 277
bussi, 278

C

cabestrera, 279

cabina, 280
cable, 281
cabotatge, 282
cabotera, 283
cabreig, 284
cabrejar, 285
cabrera, 286
cabres, 287
cabrestant, 288
cabretes, 289
cabussar, 290
cadeneta, 291
caduf, 292
cadup, 293
caixa de llagostes, 294
cala, 295
cala, 296
cala, 297
calabrot, 298
calabrotar, 299
calada, 300
calada, 301
calador, 302
calafat, 303
calafatador -a, 304
calafatar, 305
calamarera, 306
calament, 307
calament, 308
calar, 309
calar d'ajaguda, 310
calat, 311
calat, 312
calat d'aigua, 313
calibrador de malla, 314
caló, 315
cama, 316
cameta, 317
camió, 318
canal, 319
canal, 320
canal d'experiències, 321

canelobre, 322
cànem de Manila, 323
canya d'indis, 324
canya de pescar, 325
canya de rodet, 326
canya del timó, 327
canyada, 328
canyissat, 329
cap, 330
cap, 331
cap blanc, 332
cap de fibló, 333
cap de mort, 334
capa, 335
capbussar, 336
capcer, 337
capcer de llampuga, 338
capcera, 339
capejar, 340
car, 341
carcassa, 342
carena, 343
carenat, 344
carnada, 345
carretell, 346
carta nàutica, 347
casa del mar, 348
cassaret, 349
cassonera, 350
catre, 351
caure, 352
caure, 353
cel, 354
cenyir, 355
cep, 356
cèrcol salvavides, 357
cetària, 358
ciar, 359
ciavoga, 360
ciavogar, 361
cigala, 362
cima, 363
cimbell, 364
cimerol, 365
cingla, 366
cinglar, 367
cirial, 368
cirviolera, 369
clapa, 370
clinòmetre, 371
coberta, 372
cobrar, 373
cobri!, 374
codast, 375
cofa, 376
colla, 377
compàs, 378
comunitat biòtica, 379
confraria de pescadors, 380
contingent de pesca, 381
cóp, 382
cop de mar, 383
coral, 384
coralar, 385
coraler -a, 386
coralera, 387
corall, 388
corallar, 389
coraller -a, 390
corallera, 391
corda, 392
cornal, 393
cornaló, 394
corona, 395
corredor, 396
correguda, 397
correguda, 398
corrent, 399
córrer a arbre sec, 400
córrer a pal sec, 401
córrer en popa, 402
córrer una empopada, 403
cosmopolita, 404
costa, 405

costat, 406
costejar, 407
costella, 408
costellam, 409
costera, 410
cota, 411
cote, 412
criador, 413
criptocarionasi, 414
cronòmetre, 415
crugia, 416
crustacis, 417
cuc de terra, 418
cucada, 419
cular, 420
cullera, 421
cullereta, 422
curricà, 423

D

defenses, 424
deixar en banda, 425
deriva, 426
derivar, 427
derrota, 428
derrota, 429
derroter, 430
derroter, 431
desamarrar, 432
desarborar, 433
desarmar, 434
desarmar, 435
desatracada, 436
desatracament, 437
desatracar, 438
descobri!, 439
desembarcada, 440
desembarcament, 441
desembarcar, 442
desembarcar, 443

desembarrancar, 444
desemmallar, 445
desempescar, 446
desenvergar, 447
desmallar, 448
desmallar, 449
desvirar, 450
DET, 451
devon, 452
diari de pesca, 453
disparador, 454
dispositiu d'exclusió de tortugues,
455
doblar, 456
dofinera, 457
domini públic marítimoterrestre,
458
donar amarres, 459
donar salabre, 460
donar vela, 461
drassana, 462
duja, 463
dujar, 464

E

ecòmetre, 465
eixàrcia, 466
embarcació, 467
embarcació d'esbarjo, 468
embarcació de motor, 469
embarcació de rem, 470
embarcació de vela, 471
embarcació menor, 472
embarcada, 473
embarcada, 474
embarcament, 475
embarcar, 476
embarcar-se, 477
embarrancar, 478
embarriolar, 479

embat, 480
emmallar, 481
emmallar-se, 482
empalomar, 483
empopada, 484
empopar, 485
emproar, 486
empunyadura, 487
empunyidura, 488
encallar, 489
encapellar, 490
encenaire, 491
encepar, 492
encepar-se, 493
enclavar, 494
encuixar, 495
encunyar, 496
enferidura, 497
enferir, 498
enferir, 499
enferir, 500
enfilació, 501
engolfar-se, 502
enllestir el palangre, 503
enquitranar, 504
enrocar, 505
enrolar, 506
ensalt, 507
enteromixosi, 508
entolladura, 509
entollar, 510
entravessar-se, 511
entrecoberta, 512
entrepont, 513
envelar, 514
envergar, 515
epiteliocisti, 516
esca, 517
escàlem, 518
escalemera, 519
escandall, 520
escandall, 521

escanyador, 522
escar, 523
escar, 524
escatera, 525
escoa, 526
escobenc, 527
escora, 528
escorar, 529
escotilla, 530
escua, 531
escull, 532
escull artificial, 533
esforç de pesca, 534
eslingar, 535
eslora, 536
espai natural protegit, 537
esquer, 538
estaca, 539
estacionalitat, 540
estat de la mar, 541
estatja, 542
estatz, 543
estàtzara, 544
estenedor de xarxes, 545
estima, 546
estirar, 547
estribord, 548
estrop, 549
estrop, 550
estropada, 551

F

fallat, 552
falutx, 553
fang, 554
fang, 555
far, 556
farnell, 557
fer aigua, 558
fer bona proa, 559

fer colzera, 560
fer duges, 561
fer esca, 562
fer gamba, 563
fer gat, 564
fer l'alba, 565
fer la prima, 566
fer peu d'ànec, 567
fer proa, 568
fer vela, 569
fer-se a la mar, 570
fer-se a la vela, 571
ferida, 572
ferro, 573
fester, 574
fil anglès, 575
fil d'armall, 576
fil de filosa, 577
fil de nansa, 578
fil de niló, 579
fil de pescar, 580
fil de veles, 581
fil de xarxa, 582
filar, 583
filoja, 584
fisca, 585
fiscot, 586
fitoplàncton, 587
fitora, 588
fitorada, 589
fitorar, 590
flota, 591
flota pesquera, 592
flotador, 593
flotador, 594
flotant, 595
fluixa, 596
fluixa, 597
folre, 598
fondal, 599
fondal, 600
fondejar, 601

fondejar, 602
fonera, 603
fons de magrana, 604
fort, 605
fortet, 606
fresa, 607
fusell submarí, 608

G

gàbia, 609
gafa, 610
gafa, 611
gaiatell, 612
gall, 613
galtera, 614
gamba d'esca, 615
gambaner, 616
gamber, 617
gamber -a, 618
gambí, 619
gambó, 620
gambó, 621
gànguil, 622
gànguil, 623
ganxo, 624
garbell, 625
garbellet, 626
garbí, 627
gassa, 628
gat, 629
gata, 630
gatera, 631
gatxa, 632
gigre, 633
ginya, 634
girodactilosi, 635
gola, 636
gola, 637
goleró, 638
govern, 639

governall, 640
governar, 641
governar, 642
gregal, 643
grenc, 644
grissolera, 645
grumeig, 646
grumejar, 647
guarda de pesca, 648
guardapesca, 649
guarnir, 650
guillotinar, 651
gúmena, 652
gussi, 653

H

halar, 654
halièutica, 655
ham, 656
ham doble, 657
ham triple, 658
haplosporidiosi, 659
hèlice, 660
hèlix, 661
herba saupera, 662
herba sipiera, 663
hissar, 664

I

illa, 665
illot, 666
infecció, 667
infecció per herpesvirus koi, 668
instal·lació pesquera, 669
instrument de navegació, 670
iridovidosi de la daurada japonesa,
671

J

jonquiller, 672
jonquillera, 673

L

larva, 674
línia de flotació, 675
litoral, 676
litoral, 677
llaç, 678
llagoster, 679
llagoster -a, 680
llagostera, 681
llagut, 682
llampuguera, 683
llançaarpons, 684
llast, 685
llaurar, 686
llaüt, 687
llaüt palangrer, 688
llebeig, 689
llegua marina, 690
llença, 691
llengüeta, 692
llevant, 693
llevantejar, 694
llevar, 695
llevar voltes, 696
llibant, 697
llibre de rumb, 698
llicència de navegació, 699
llicència de pesca, 700
lligar, 701
llim, 702
llim, 703
llinya, 704
llisera, 705
llissolera, 706
llonja, 707

llotja, 708
llum de situació, 709

M

magrana, 710
malaltia de les taques blanques,
711
malaltia del cap groc, 712
maldar, 713
malla, 714
malla, 715
mallanet, 716
mallatge, 717
malleta, 718
mànega, 719
mànega, 720
màniga, 721
màniga, 722
maniobra, 723
maniobra, 724
maniobra, 725
màquines, 726
mar, 727
mar endins, 728
mar gran, 729
mar territorial, 730
mare de palangre, 731
marea, 732
marea alta, 733
marea baixa, 734
maricultura, 735
marina, 736
mariner -a, 737
mariner -a, 738
mariner -a, 739
mariscador -a, 740
marisqueig, 741
marteliosí, 742
masteler, 743
mèlvera, 744

meroplàncton, 745
mestra, 746
mestral, 747
mestre -a d'aixa, 748
microcitosi, 749
migjorn, 750
milla marina, 751
milla nàutica, 752
mina, 753
minvar, 754
mitilicultor -a, 755
mitilicultura, 756
modalitat, 757
mola de peix, 758
moll, 759
moll pesquer, 760
mol·luscs, 761
morenell, 762
moridor, 763
morralla, 764
mort, 765
moruna, 766
musclaire, 767
musclera, 768

N

nansa, 769
nansa de doble afàs, 770
nansa de dos afassos, 771
nansa llagostera, 772
nansa peixatera, 773
nansa sepiera, 774
nansa sipiera, 775
nanser -a, 776
nanser -a, 777
nanses de pop, 778
nanset, 779
nata, 780
nau, 781
nàutic -a, 782

navegació, 783
navegació costanera, 784
navegació d'altura, 785
navegació d'estima, 786
navegació de cabotatge, 787
navegar, 788
navegar a fil de roda, 789
navegar a pal sec, 790
necrosi hematopoètica epizoòtica,
791
necrosi hematopoètica infecciosa,
792
necrosi hipodèrmica i hematopo-
ètica infecciosa, 793
nècton, 794
nectònic -a, 795
negre, 796
nerític -a, 797
nivell de la mar, 798
norai, 799
nus, 800
nus de mariner, 801

O

oberta, 802
obladera, 803
obra morta, 804
obra viva, 805
obrir, 806
oceànic -a, 807
oceanògraf -a, 808
oceanografia, 809
oceanòleg -a, 810
oceanologia, 811
oligotròfic -a, 812
omplir l'agulla, 813
onatge, 814
oneig, 815
orientació, 816
orientar, 817

orinc, 818
orla, 819
ormeig, 820
orsa, 821
orsada, 822
orsar, 823
ostiera, 824
ostraire, 825
ostreïcultor -a, 826
ostreïcultura, 827
ostrer -a, 828

P

pada, 829
pagellera, 830
pal, 831
palangrada, 832
palangre, 833
palangre, 834
palangre d'anfós, 835
palangre de fons, 836
palangre de marraixer, 837
palangre de mig anfós, 838
palangre de mitja bordera, 839
palangre de superfície, 840
palangre de suret, 841
palangrer, 842
palangrer, 843
palangrer -a, 844
palangró, 845
palangró de braçolí, 846
palangró de pèl, 847
paleta, 848
pana, 849
panna, 850
pantalà, 851
panyol, 852
pardal de moro, 853
parella, 854
parella del bou, 855

passada, 856
passar el palangre, 857
passar les xarxes, 858
pastell, 859
pastera, 860
patró -ona de pesca, 861
patrona, 862
pedral, 863
peix, 864
peix, 865
peix bastinal, 866
peix blanc, 867
peix blau, 868
peix d'escata, 869
peix de bou, 870
peix de brou, 871
peix de dent, 872
peix de prémer, 873
peix de roca, 874
peix de sopa, 875
peix de vol, 876
peix gras, 877
peix immadur, 878
peix madur, 879
peix magre, 880
peix pelàgic, 881
peix pla, 882
peix roquer, 883
peixater -a, 884
peixateria, 885
peixet, 886
pèl, 887
pèl de cuca, 888
pelàgic -a, 889
pena, 890
penell, 891
penol, 892
perdre, 893
perkinsosi, 894
perxa, 895
pesca, 896
pesca, 897
pesca a la justa, 898
pesca al llançat, 899
pesca amb balança, 900
pesca amb canya, 901
pesca bentònica, 902
pesca costanera, 903
pesca d'altura, 904
pesca d'esbarjo, 905
pesca de fons, 906
pesca de l'alba, 907
pesca demersal, 908
pesca esportiva, 909
pesca experimental, 910
pesca litoral, 911
pesca marítima, 912
pesca pelàgica, 913
pesca professional, 914
pesca recreativa, 915
pesca subaquàtica, 916
pesca submarina, 917
pescada, 918
pescador -a, 919
pescador -a, 920
pescador -a professional, 921
pescar, 922
pescar a l'encesa, 923
pescar a la fluixa, 924
pescar a la prima, 925
pescar a la vaca, 926
pescar al bou, 927
pescar de prima, 928
pescater -a, 929
pescateria, 930
pesquer, 931
pesquer -a, 932
pesquera, 933
pesqueria, 934
peu de poc, 935
picada, 936
picar, 937
piscicultor -a, 938
piscicultura, 939

piscifactoria, 940
pita, 941
plaga del cranc de riu, 942
planctòfag -a, 943
plàncton, 944
plàncton animal, 945
plàncton vegetal, 946
planter, 947
plataforma continental, 948
plataforma costanera, 949
plenamar, 950
plom, 951
ploma de gall, 952
plomada, 953
plòter, 954
ponent, 955
pont, 956
pont, 957
pont de comandament, 958
popa, 959
popera -a, 960
popera, 961
port, 962
port base, 963
port de desembarcament, 964
port pesquer, 965
porta, 966
porta, 967
posar en banda, 968
posar proa, 969
posició, 970
potera, 971
pou, 972
prima, 973
primera venda, 974
proa, 975
producte pesquer, 976
proís, 977
punt d'ancoratge, 978
punt d'atracada, 979
punt d'estima, 980
punt de posició, 981

punta, 982
punta, 983
puu, 984

Q

quadern de bitàcola, 985
quaderna, 986
quilla, 987
quissonera armallada, 988

R

raballa, 989
radar anticòl·lisió, 990
radiobalisa, 991
radiobalisament, 992
radiogoniòmetre, 993
radionavegació, 994
ralinga, 995
ralinga, 996
ralingar, 997
ralingar, 998
rall, 999
rall de cigales, 1000
rampa, 1001
rampa de popa, 1002
rampins, 1003
rastrell, 1004
ratera, 1005
rebol, 1006
recalar, 1007
recalar, 1008
recalçar, 1009
recer, 1010
recursos marins, 1011
redós, 1012
redossar-se, 1013
refugi, 1014
regal, 1015

regir, 1016
rellotge marí, 1017
rem, 1018
remador -a, 1019
remallar, 1020
remar, 1021
remer -a, 1022
remolc, 1023
remolc, 1024
remolcador, 1025
remolcar, 1026
rendiment màxim sostenible, 1027
repassar, 1028
repès, 1029
repeu, 1030
repeu, 1031
re població artificial, 1032
re població natural, 1033
reserva marina, 1034
ressaca, 1035
rissaga, 1036
RMS, 1037
robadora, 1038
rocós -osa, 1039
roda, 1040
roda de governall, 1041
roda de popa, 1042
roda de timó, 1043
rodador, 1044
rol, 1045
rolar, 1046
rompent, 1047
rompent, 1048
rompre, 1049
roquer, 1050
roquer, 1051
roquer -a, 1052
ruixó, 1053
rumb, 1054
rumb, 1055
ruta, 1056

S

sàgola, 1057
salabre, 1058
salpar, 1059
salpar, 1060
saltada, 1061
salvavides, 1062
sardinal, 1063
sardinaler, 1064
sardinaler -a, 1065
sardinalera, 1066
sardiner -a, 1067
sector pesquer, 1068
sector pesquer professional, 1069
sector pesquer recreatiu, 1070
senó, 1071
sentina, 1072
senyal, 1073
senyal marítim, 1074
sepiera, 1075
septicèmia hemorràgica viral, 1076
servar, 1077
síndrome de marciment de les orelles de mar, 1078
síndrome de Taura, 1079
síndrome ulcerosa epizootica, 1080
singladura, 1081
sipiera, 1082
sirga, 1083
sirgar, 1084
situació, 1085
sobrepesca, 1086
sobrevent, 1087
solta, 1088
solta bonitolera, 1089
solta grossa, 1090
sonar, 1091
sonda, 1092
sonda acústica, 1093
sorra, 1094

sorral, 1095
sotavent, 1096
sotsobrar, 1097
subhasta del peix, 1098
sublitoral, 1099
superestructura, 1100
surada, 1101
surada, 1102
surant, 1103
suret, 1104
suro, 1105

T

tàlem, 1106
tàlem, 1107
tall, 1108
talla mínima, 1109
talús continental, 1110
teiera, 1111
tempesta, 1112
tempestat, 1113
temporal, 1114
temporal de llevant, 1115
tenassa, 1116
tenyir, 1117
teranyina, 1118
terral, 1119
tibants, 1120
timó, 1121
timonejar, 1122
tirada, 1123
tirar, 1124
tirar a la mar, 1125
tirar l'àncora, 1126
tiravira, 1127
tom, 1128
tonaira, 1129
tonatge, 1130
tonatge, 1131
tonatge brut, 1132

tonatge de registre brut, 1133
tonatge de registre net, 1134
tonatge net, 1135
tonyinaire, 1136
tonyinaire, 1137
torçal, 1138
traçador, 1139
traïnya, 1140
tramuntana, 1141
trapezi, 1142
TRB, 1143
tremall, 1144
tremolijta, 1145
tresmall, 1146
tresmall del bolero, 1147
tressa, 1148
treta, 1149
treure, 1150
treure, 1151
treure voltes, 1152
trident, 1153
trinca, 1154
trincar, 1155
trinquet, 1156
tripulació, 1157
TRN, 1158
trol, 1159
tromba, 1160

V

vaca, 1161
vaires, 1162
vaixell, 1163
vaixell de pesca, 1164
vaquer -a, 1165
vaquera, 1166
vaqueta, 1167
varada, 1168
varador, 1169
varar, 1170

veda, 1171
vela, 1172
vela llatina, 1173
vela major, 1174
vela mestra, 1175
velam, 1176
velella, 1177
vent, 1178
vent a favor, 1179
vent de popa, 1180
vent de proa, 1181
vent terral, 1182
verga, 1183
vibriosi, 1184
vidre, 1185
virar, 1186
virèmia primaveral de la carpa,
1187
virosi mortal dels genitors, 1188
viver, 1189
viver, 1190
vogador -a, 1191
vogar, 1192
vogir, 1193
volant, 1194
volantí, 1195
vora, 1196
vorera, 1197

X

xaloc, 1198
xarxa, 1199
xarxa cega, 1200
xarxa clara, 1201
xarxa de peix, 1202
xarxa grossa, 1203
xarxa llagostera, 1204
xarxa mollera, 1205
xarxa prima, 1206
xarxada, 1207

xàvega, 1208
xàvega rebaixada, 1209
xavegada, 1210
xaveguer -a, 1211
xorrar, 1212
xotets, 1213

Z

zona costanera, 1214
zona de protecció pesquera, 1215
zona marítima, 1216
zona maritimoterrestre, 1217
zooplàncton, 1218

Índex de termes castellans

A

- a bordo, 1
- abacá, 2
- abalizamiento, 3
- abarloamiento, 5
- abarloar, 152
- abarrotar, 8
- abatimiento, 9
- abatir, 10
- abatir, 427
- abordar, 11
- abordar, 149
- abozar, 13
- ábrego, 689
- abrigadero, 1010
- abrigar, 119
- abrigarse, 120
- abrigo, 1010
- abrir, 806
- acalabrotar, 299
- achicar, 277
- acuícola, 80
- acuicultura, 81
- acularse, 420
- adobar, 14
- aduja, 463
- adujar, 464
- aguas continentales, 21
- aguas del puerto, 22
- aguas exteriores, 23
- aguas interiores, 24
- aguas llenas, 950
- aguas superficiales, 21
- aguas territoriales, 730
- aguja, 18
- aguja, 19
- agujero [de las nasas], 779
- alachera, 27
- alcacruz, 292
- alevín, 29
- alga, 30
- algar, 32
- almadraba, 34
- almadraba de tiro, 36
- almadraba de vista, 36
- alquitranar, 504
- alta mar, 39
- amarra, 42
- amarra de castillo, 45
- amarra de popa, 43
- amarra de proa, 44
- amarra de través, 45
- amarradura, 51
- amarraje, 51
- amarrar, 48
- amarrar de costado, 150
- amarrar de punta, 151
- amarre, 51
- amollar, 52
- amollar en popa, 402
- amura, 54
- amurado -da a babor, 55
- amurado -da a estribor, 56
- amurado -da por babor, 55
- amurado -da por estribor, 56
- ancla, 60
- ancladero, 64
- anclaje, 63
- anclaje, 64
- anclar, 61
- anclar, 62
- áncora, 60
- ancorar, 61
- ancorero -ra, 65
- andana, 66
- andana, 67
- anemia infecciosa del salmón, 69
- Anisakis, 71
- antecosta, 155
- antepecho, 819

anteplaya, 155
anzuelo, 656
anzuelo doble, 657
anzuelo triple, 658
aparejamiento, 77
aparejar, 78
aparejo, 75
aparejo de pesca, 74
aparejo latino, 76
aparejo para pescar centollos,
1000
apero, 820
aproar, 486
árbol, 85
árbol mayor, 86
arboladura, 83
arbolar, 84
área de barrido, 89
área protegida, 537
arena, 91
arenal, 92
arenoso -sa, 94
arganeo, 362
árgano, 96
argolla, 95
argollón, 95
armar, 103
aro salvavidas, 1062
arpión, 110
arpón, 111
arponear, 112
arponero -ra, 113
arqueaje, 114
arqueaje, 115
arqueamiento, 114
arqueamiento, 115
arquear, 118
arqueo, 114
arqueo, 115
arqueo bruto, 117
arqueo neto, 116
arrastrar, 125
arrecife, 532
arrecife artificial, 533
arriar, 52
arribada, 123
arribar, 124
arsenal, 462
arte, 126
arte de arrastre, 128
arte de cerco, 130
arte de deriva, 132
arte de fondo, 133
arte de playa, 137
arte pasiva, 131
arte real, 833
astacicultor -ra, 144
astacicultura, 145
astillero, 462
atarazana, 462
atracada, 146
atracadero, 147
atracar, 149
atracar de lado, 150
atracar frontalmente, 151
atracar lateralmente, 150
atrasque, 146
atrasque, 147
atravesarse, 511
atunero, 1136
atunero -ra, 1137
autoridad portuaria, 153
ayustar, 510
ayuste, 509
azocar, 143

B

babor, 160
bacaladero, 161
bacaladero -ra, 162
baculovirus esférica, 163
baculovirus tetraédrica, 164

bajamar, 166
 bajel, 1163
 balance, 167
 balancear, 170
 balanceo, 167
 balancín, 171
 balanza, 168
 baliza, 175
 baliza acústica, 176
 baliza de prohibición, 177
 baliza flotante, 178
 baliza luminosa, 179
 baliza radar, 180
 baliza radioeléctrica, 181
 balizamiento, 3
 balizar, 4
 ballenero, 173
 ballenero -ra, 174
 ballestrinque, 801
 bambú, 182
 banco, 183
 banco, 758
 banco de pesca, 184
 banco de popa, 188
 banda, 186
 bandazo, 187
 bandín, 188
 bañera, 189
 bao, 205
 barca, 781
 barca [para pescar a la vaca], 1166
 barco, 1163
 barco pesquero, 1164
 barlovento, 1087
 batea, 768
 batimetría, 200
 batipelágico -ca, 201
 bengala, 207
 bentónico -ca, 208
 bentos, 209
 beta, 210
 bigorrella, 863
 biocenosis, 212
 biomasa, 213
 biotopo, 214
 bitácora, 215
 bogador -ra, 1019
 bogar, 1021
 boguera, 217
 bolardo, 228
 bolichada, 226
 bolichero -ra, 225
 bonamiosis, 229
 borda, 235
 bordada, 236
 bordear, 238
 bordo, 231
 bordo, 232
 bordo, 236
 borneadura, 242
 bornear, 240
 borneo, 242
 bornoi, 244
 borrachina, 245
 botadura, 156
 botar, 158
 botavara, 251
 bote, 249
 bote salvavidas, 250
 bou, 192
 bou, 253
 bourel, 850
 boya, 218
 boya, 337
 boya, 1101
 boya de corcho, 612
 boyarín, 612
 boza, 246
 bracear, 261
 braza, 259
 braza, 260
 brazola, 263
 brisa, 480
 brújula, 270

buitrón, 762
buque, 276
buque, 1163

C

cabecear, 290
cabestrera, 279
cable, 281
cabo, 330
cabo, 331
cabo arriado, 330
cabo blanco, 332
cabo suelto, 330
cabotaje, 784
cabrestante, 96
cabrillas, 287
cabrillar, 285
cabrilleo, 284
cadufo, 292
caer, 10
caer, 352
caer, 353
cala, 295
cala, 297
calabrotar, 299
calabrote, 298
calada, 307
caladero, 302
calado, 311
calado, 312
calado de agua, 312
calafate, 303
calafateador, 303
calafatear, 305
calamento, 295
calamento, 308
calar, 309
calar de nuevo [un arte de pesca],
1007
caleta, 315

calibrador de malla, 314
camarote, 280
cambín, 619
canal, 319
canal, 320
canal de experiencias, 321
cáncamo, 68
cáncamo de mar, 383
caña de carrete, 326
caña de indias, 182
caña de pescar, 325
caña del timón, 99
cáñamo de Manila, 2
capa, 335
capear, 340
car, 341
cardume, 758
cardumen, 758
carena, 805
carnada, 345
carpintero de ribera, 748
carrera, 398
carretel, 346
carriego, 762
carta náutica, 347
casa del mar, 348
casco, 276
cataviento, 891
cazarete, 349
cazonera, 350
cebar, 524
cebo, 517
cebo, 646
cebo artificial, 364
ceñir, 355
cepo, 356
cerco de jareta, 1118
cetárea, 358
cetaria, 358
chicote, 982
chigre, 633
ciaboga, 360

ciabogar, 361
ciar, 359
cielo, 354
clinómetro, 371
cobrar, 373
codaste, 375
cofradía de pescadores, 380
colla, 377
compás, 19
comunidad biótica, 212
copo, 382
coral, 384
coralera, 387
coralero -ra, 386
corcho, 1104
corredor, 396
correr a palo seco, 400
corriente, 399
cosmopolita, 404
costa, 405
costado, 186
costear, 407
costilla, 986
costillaje, 342
cote, 411
criadero, 413
criptocarionasis, 414
cronómetro marino, 415
crujía, 416
crustáceos, 417
cuaderna, 986
cuaderno de bitácora, 985
cuartel, 202
cubierta, 372
cucharilla, 422
cupo de pesca, 381
curricán, 423
curricán ligero, 597

D

dar amarras, 459
dar bordadas, 238
dar la vela, 571
dar vela, 571
de roca, 1052
defensas, 424
delfinera, 457
deriva, 426
derivar, 427
derrota, 428
derrotero, 430
derrotero, 431
desamarrar, 432
desarbolar, 433
desarmar, 434
desatracar, 438
desatraque, 436
desembarcar, 442
desembarcar, 443
desembarco, 441
desembarque, 441
desembarrancar, 444
desenmallar, 445
desenvergar, 447
desmallar, 445
desmallar, 448
desmantelar, 433
desove, 607
desplegar las velas, 514
desvirar, 450
devón, 452
diario de pesca, 453
disparador, 454
dispositivo excluidor de tortugas,
455
dispositivo para la agregación de
peces, 338
doblar, 456
dominio público marítimo-terres-
tre, 458

E

- echar de nuevo [un arte de pesca], 1007
- ecosonda, 1093
- embarcación, 467
- embarcación a motor, 469
- embarcación a remo, 470
- embarcación a vela, 471
- embarcación de recreo, 468
- embarcación menor, 472
- embarcar, 476
- embarcarse, 477
- embarco, 475
- embarque, 475
- embarrancar, 478
- embestir la red, 267
- empalmadura, 509
- empalmar, 510
- empalomar, 483
- empopada, 484
- empopar, 485
- empuñadura, 487
- encallar, 478
- encapillar, 490
- encepar, 492
- enceparse, 493
- encorchadura, 1102
- enfermedad de la cabeza amarilla, 712
- enfermedad de las manchas blancas, 711
- enfilación, 501
- engolfar, 367
- enmallarse, 482
- enramado, 342
- enrocarse, 505
- enrolar, 506
- ensenada, 297
- entalingar, 498
- entena, 73
- enteromixosis, 508
- entintar, 1117
- entrecubierta, 512
- entrepuesto, 512
- envergar, 515
- epiteliocistis, 516
- escalamera, 519
- escálamo, 518
- escandallo, 521
- escatera, 525
- escoa, 526
- escobén, 527
- escollo, 532
- escora, 528
- escorar, 529
- escotilla, 530
- esfuerzo de pesca, 534
- eslingar, 535
- eslora, 536
- espacio natural protegido, 537
- esparavel, 999
- estacha, 42
- estacha, 542
- estacionalidad, 540
- estado del mar, 541
- estima, 546
- estrepada, 551
- estribor, 548
- estrobo, 549
- estrobo, 550
- etalingar, 498
- evaluación de stocks, 154

F

- fabricante de nasas, 776
- faja, 366
- falcacear, 701
- falucho, 553
- fango, 555
- faro, 556
- faz, 15

fijar en el fondo, 494
filar, 52
fisga, 588
fisgar, 590
fitoplancton, 587
flota, 591
flota pesquera, 591
flotador, 593
flotante, 1103
fondeadero, 64
fondear, 61
fondear, 62
fondear a la barba de gato, 564
fondear a la gira, 564
fondeo, 63
fondo, 344
fondo rocoso, 1051
forro, 598
freza, 607
fusil submarino, 608

G

gafa, 610
galerno, 643
gallo, 613
gambarón, 616
gánguil, 622
gánguil, 623
garabeta, 961
garbino, 689
garrar, 686
garrear, 686
gata, 630
gatera, 631
gaza, 628
girodactilosis, 635
governalle, 1121
governar, 641
governar, 642
governar [amb el timó], 1122

gobierno, 639
golerón, 638
golpe de fisga, 589
golpe de mar, 383
greco, 643
gregal, 643
griego, 643
gualdrapazo, 204
guarda de pesca, 648
guardapesca, 648
guardapesca, 649
guarecerse, 120
guarnir, 650
gueldo, 517
guindola salvavidas, 1062

H

hacer agua, 558
hacer rumbo, 559
hacerse a la mar, 570
hacerse a la vela, 571
halar, 373
haliéutica, 140
haplosporidiosis, 659
hélice, 660
hilo de nailon, 579
hilo de nilón, 579
hilo de pescar, 580

I

infección, 667
infección por herpesvirus koi, 668
instalación pesquera, 669
instrumento de navegación, 670
iridovirus de la dorada japonesa,
671
isla, 665
islote, 666

izar, 664

J

jábega, 1208
jabeguero -ra, 1211
jaloque, 1198
jarcia, 466
jareta, 1057
jaula, 609

L

lampiguera, 683
lance, 220
lance, 899
langostera, 681
langostero, 679
langostero -ra, 680
lanzaarpones, 684
lanzadera, 584
lanzamiento de la caña de pescar,
328
largar, 52
largo, 330
largo de popa, 43
largo de proa, 44
larva, 674
lastre, 685
laúd, 687
lebeche, 689
legua de 20 al grado, 690
legua marina, 690
lengüeta, 692
levante, 693
levar, 695
licencia de navegación, 699
licencia de pesca, 700
lienza, 691
línea de flotación, 675

liserá, 705
litoral, 676
litoral, 677
lombriz de mar, 1145
lombriz de tierra, 418
lonja, 707
luces de posición, 709

M

majal, 183
majal, 758
malla, 714
malla, 715
mallar, 482
malleta, 718
manga, 198
manga, 719
manga, 720
manga, 999
maniobra, 723
maniobra, 724
maniobra, 725
máquinas, 726
mar, 727
mar adentro, 728
mar territorial, 730
marea, 732
marea alta, 950
marea baja, 166
maricultura, 735
marina, 736
marinero -ra, 737
marinero -ra, 738
marinero -ra, 739
mariscador -ra, 740
marisqueo, 741
marteliosis, 742
mastelero, 743
mástil, 85
matador, 763

mejillonero -ra, 767
meroplancton, 745
microcitosi, 749
milla marina, 751
milla náutica, 751
mirafondos, 1185
mistral, 747
mitilicultor -ra, 755
mitilicultura, 756
modalidad, 757
moluscos, 761
morralla, 764
motón, 248
muelle, 759
muelle pesquero, 760
muerto, 765

N

nansa, 769
nasa, 769
nasa anguilera, 70
nasa sepiera, 774
náutico -ca, 782
nave, 781
navegación, 783
navegación de altura, 785
navegación de cabotaje, 784
navegación por estima, 786
navegar, 788
navegar hacia levante, 694
navío, 1163
necrosis hematopoyética epizoótica, 791
necrosis hematopoyética infecciosa, 792
necrosis hipodérmica y hematopoyética infecciosa, 793
nécton, 794
nectónico -ca, 795
nerítico -ca, 797

nivel del mar, 798
noray, 799
norte, 1141
nudo, 800
nudo de embate, 572

O

obra muerta, 804
obra viva, 805
oceánico -ca, 807
oceanografía, 809
oceanógrafo -fa, 808
oceanología, 809
oceanólogo -ga, 808
oleaje, 814
oligotrófico -ca, 812
orientación, 816
orientar, 817
orilla, 1197
orinque, 818
orza, 821
orzada, 822
orzar, 823
ostrero -ra, 828
ostricultor -ra, 826
ostricultura, 827

P

palangre, 833
palangre, 834
palangre de fondo, 836
palangre de superficie, 840
palangrero, 688
palangrero, 842
palangrero -ra, 844
palangrillo, 845
paleta, 848
palo, 85

palo mayor, 86
 palo seco, 87
 palomas, 287
 palomillas, 287
 pantalán, 851
 pantasana, 245
 pañol, 852
 paranza, 763
 pareja, 854
 pasada, 856
 patera, 860
 patrón -ona de pesca, 861
 pelágico -ca, 889
 pena, 890
 penol, 892
 percha, 895
 perkinsosis, 894
 pesca, 896
 pesca, 897
 pesca, 918
 pesca al lanzado, 899
 pesca bentónica, 906
 pesca con balanza, 900
 pesca con caña, 901
 pesca costera, 903
 pesca de altura, 904
 pesca de fondo, 906
 pesca de recreo, 905
 pesca demersal, 908
 pesca deportiva, 909
 pesca en alta mar, 904
 pesca experimental, 910
 pesca litoral, 903
 pesca marítima, 912
 pesca pelágica, 913
 pesca profesional, 914
 pesca subacuática, 917
 pesca submarina, 917
 pescadería, 885
 pescadero -ra, 884
 pescado, 864
 pescado, 865
 pescado azul, 868
 pescado blanco, 867
 pescado de roca, 874
 pescado inmaduro, 878
 pescado maduro, 879
 pescador -ra, 919
 pescador -ra, 920
 pescador -ra [con nasa], 777
 pescador -ra [que pesca con vaca],
 1165
 pescador -ra al candil, 491
 pescador -ra de sardinas, 1065
 pescador -ra profesional, 921
 pescar, 922
 pescar al atardecer, 566
 pescar al candil, 923
 pescar coral, 385
 pesquera, 933
 pesquería, 933
 pesquero, 1164
 pesquero -ra, 932
 pez pelágico, 881
 picada, 936
 picar, 937
 pincho, 836
 piscicultor -ra, 938
 piscicultura, 939
 piscifactoría, 940
 pita, 941
 plaga del cangrejo de río, 942
 planctófago -ga, 943
 plancton, 944
 plancton animal, 945
 plancton vegetal, 587
 plantel, 947
 plataforma continental, 948
 plataforma costera, 949
 pleamar, 950
 plenamar, 950
 plomada, 521
 plomada, 953
 plomo, 951

plóter, 1139
pluma de gallo, 952
poniente, 955
popa, 959
popel, 960
posición, 970
potera, 971
pozo, 1189
primera venta, 974
proa, 975
producto pesquero, 976
proís, 42
proíz, 42
puente, 956
puente, 957
puente de mando, 957
puerta, 966
puerto, 962
puerto base, 963
puerto de desembarque, 964
puerto pesquero, 965
pulga de mar, 984
punta, 983
punto de estima, 980
punto de posición, 981
puño, 394

Q

quilla, 987

R

rabiza, 363
radar anticolisión, 990
radiobaliza, 991
radiobalizamiento, 992
radiogoniómetro, 993
radionavegación, 994
rampa, 1001

rampa de popa, 1001
rebañadera, 1003
recalar, 1008
recursos marinos, 1011
red, 1199
redada, 220
redada, 1207
reforzar las mallas con hilo, 1009
refugio, 1010
regala, 819
regir, 1016
reinal, 262
reinales, 264
relinga, 995
relinga, 996
relingar, 997
relingar, 998
reloj de longitudes, 415
reloj marino, 415
remador -ra, 1019
remallar, 496
remallar, 1020
remar, 1021
remero -ra, 1019
remo, 1018
remolcador, 1025
remolcar, 1026
remolque, 1023
remolque, 1024
rendimiento máximo sostenible,
1027
repoblación artificial, 1032
repoblación natural, 1033
resaca, 1036
reserva marina, 1034
rezón, 1053
RMS, 1027
rocoso -sa, 1039
roda, 1040
rol, 1045
rolar, 1046
romper, 1049

rompiente, 1047
rompiente, 1048
rueda del timón, 1043
rumbo, 1054
rumbo, 1055
ruta, 1056

S

salabre, 1058
salvavidas, 1062
sardinal, 1063
sardinero, 1064
sardinero -ra, 1067
secar, 142
sector pesquero, 1068
sector pesquero profesional, 1069
sector pesquero recreativo, 1070
sedal, 634
sedal con anzuelo, 100
sentina, 1072
señal, 1073
señal marítima, 1074
septicemia hemorrágica viral, 1076
síndrome de marchitamiento de las
orejas de mar, 1078
síndrome de Taura, 1079
síndrome ulcerante epizoótico,
1080
singladura, 1081
sirga, 1083
sirgar, 1084
situación, 970
sobrepesca, 1086
sombbrero, 197
sonar, 1091
sonda, 1092
soltar las amarras, 438
sotavento, 1096
subasta del pescado, 1098
sublitoral, 1099

superestructura, 1100
sureste, 1198

T

talamete, 1071
talla mínima, 1109
talón, 274
talud continental, 1110
tedero, 574
tempestad, 1112
temporal, 1114
temporal de levante, 1115
tendedero de redes, 545
teñir, 1117
terral, 1119
tilla, 1071
timón, 1121
tirar, 125
tiravira, 1127
tolete, 518
tonelaje, 114
tonelaje, 115
tonelaje bruto, 117
tonelaje de registro bruto, 117
tonelaje de registro neto, 116
tonelaje neto, 116
tormenta, 1112
torzal, 1138
traína, 1118
traíña, 1118
tramontana, 1141
trasmallo, 101
trasmallo, 1144
trazadora, 1139
trebejo, 820
treza, 1148
tridente, 588
trinca, 1154
trincar, 1155
trinquete, 1156

tripulación, 1157
tromba, 720
trompa, 720

zona marítima, 1216
zona marítimo-terrestre, 1217
zooplancton, 945
zozobrar, 1097

V

vaca, 1161
varadero, 523
varadura, 1149
varar, 1151
veda, 1171
vela, 1172
vela latina, 1173
vela mayor, 1174
velaje, 1176
velamen, 1176
velero, 172
veleta, 891
verga, 1183
vibriosis, 1184
viento, 1178
viento de proa, 1181
viento del sur, 750
viento en popa, 1179
viento terral, 1119
virar, 1186
viremia primaveral de la carpa,
1187
virosis mortal de los genitores,
1188
vivero, 1190
volantín, 520
volantín, 1195

Z

zarpar, 695
zarpar, 1060
zona costera, 1214
zona de protección pesquera, 1215

Índex de noms científics

A

Anisakidae, 71
Aphanomyces astaci, 942
Aphanomyces invadans, 1080

B

Baculovirus penai, 164
Bonamia exitiosa, 229
Bonamia ostreae, 229

C

Candidatus xenohaliotis californiensis,
667
Chamelea gallina, 1004
Chlamydia, 516
Crassostrea gigas, 749
Crassostrea virginica, 894
Cryptocaryon irritans, 414
Cyprinus carpio, 668
Cyprinus carpio koy, 668
Cystoseira, 662

D

Dendrophyllia, 322

F

Farfantepenaeus, 164
Fenneropenaeus, 163
Fenneropenaeus, 164

G

Gyrodactylide, 635
Gyrodactylus salaris, 635

H

Haliotis, 894
Haliotis corrugata, 1078
Haliotis cracherodii, 1078
Haliotis discus-hannai, 1078
Haliotis fulgens, 1078
Haliotis rufescens, 1078
Haliotis sorenseni, 1078
Haliotis wallalensis, 1078
Haplosporidium costale, 659
Haplosporidium nelsoni, 659
Herpesviridae, 668

I

Iridoviridae, 791

L

Lisavirus, 792
Litopenaeus, 164

M

Marteilia refringens, 742
Marteilia sydneyi, 742
Melicertus, 163
Melicertus, 164
Metapenaeus, 163
Mikrocytos mackini, 749
Mikrocytos roughleyi, 749
Musa textilis, 2

Mytilus, 742
Myxidium leei, 508

O

Okavirus, 712
Oncorhynchus keta, 792
Oncorhynchus masou, 792
Oncorhynchus mykiss, 792
Oncorhynchus nerka, 792
Oncorhynchus rhodurus, 792
Oncorhynchus tshawytscha, 792
Orthomyxoviridae, 69
Ostrea, 742
Ostrea chilensis, 229
Ostrea conchafila, 749
Ostrea edulis, 229
Ostrea edulis, 749

P

Palaemon, 615
Parvoviridae, 793
Penaeidae, 711
Penaeus, 163
Penaeus, 164
Penaeus monodon, 163
Penaeus monodon, 712
Penaeus setiferus, 712
Penaeus vannamei, 1079
Perca fluviatilis, 791
Perkinsosis marinus, 894
Perkinsosis olseni, 894
Peyssonnelia, 159
Picornaviridae, 1079
Pistacia lentiscus, 663
Processa, 615
Protrachypene, 164

R

Ranavirus, 791
Rhabdoviridae, 792
Rhabdoviridae, 1076
Rhabdoviridae, 1187
Richettsiaceae, 1078
Roniviridae, 712
Ruscus, 663

S

Salmo salar, 69
Salmo salar, 635
Salmo trutta, 792
Saprolegniaceae, 1080
Suaeda, 663

T

Trachypenaeus, 164

V

Vesiculovirus, 1187
Vibrio, 1184

X

Xenohaliotis californiensis, 1078

B

- 17 **bacallà** *m*
es bacalao *m*
NC *Gadus morhua*
- 18 **bacora** *f*
sin. **ullada** *f*
es albacora *f*
es bonito del norte *m*
NC *Thunnus alalunga*
- 19 **bacoreta** *f*
es bacoreta *f*
NC *Euthynnus alletteratus*
- 20 **besuc** *m*
es aligote *m*
NC *Pagellus acarne*
- 21 **bis** *m*
es estornino *m*
NC *Scomber japonicus*
- 22 **boga** *f*
es boga *f*
NC *Boops boops*
- 23 **boga-ravell** *m*
sin. **goràs** *m*
es besugo *m*
NC *Pagellus bogaraveo*
- 24 **bonítol** *m*
es bonito *m*
NC *Sarda sarda*
- 25 **bou de mar** *m*
es buey *m*
NC *Cancer pagurus*

- 26 **bruixa** *f*
es gallo *m*
NC *Lepidorhombus boscii*
- 27 **buldroi** *m*
sin. **rap** *m*
es rape *m*
NC *Lophius piscatorius* + *budegassa*

C

- 28 **cabeçuda** *f*
sin. **moixó** *m*
es pejerrey *m*
NC *Atherina boyeri*
- 29 **cabotí** *m*
sin. **rosetí** *m*
es rosetí *m*
NC *Pseudophya ferreri*
- 30 **calamar** *m*
es calamar *m*
NC *Loligo vulgaris*
- 31 **calamarí** *m*
es calamarín *m*
es puntilla *f*
NC *Alloteuthis*
- 32 **cama serrada** *f*
sin. **cranc verd** *m*
es cangrejo *m*
NC *Carcinus*
- 33 **canana** *f*
sin. **aluda** *f*

- 34 **càntera** *f*
 es chopà *f*
 NC *Spondyliosoma cantharus*
- 35 **cap-roig** *m*
 sin. **roja** *f*
 es cabracho *m*
 NC *Scorpaena scrofa*
- 36 **cap-roig de fonera** *m*
 es cabracho rosado *m*
 es gallineta rosada *f*
 NC *Scorpaena elongata*
- 37 **capellà** *m*
 es capellán *m*
 NC *Trisopterus minutus capelanus*
- 38 **capet** *m*
 es cabete *m*
 NC *Lepidotrigla cavillone*
- 39 **captinyós** *m*
 sin. **tinyós** *m*
 es escórpora *f*
 NC *Scorpaena notata*
- 40 **caragolí** *m*
 es bígaro *m*
 NC *Littorina littorea*
- 41 **castanyola** *f*
 es japuta *f*
 NC *Brama brama*
- 42 **castanyola roja** *f*
 es alfonsino *m*
 es palometa roja *f*
 NC *Beryx*
- 43 **cigala** *f*
 es cigarra de mar *f*
 NC *Scyllarides latus*
- 44 **cigaló** *m*
 es santiaguíño *m*
 NC *Scyllarus arctus*
- 45 **cigaló** *m*
 es cigarra enana *f*
 NC *Scyllarus pygmaeus*
- 46 **círvia** *f*
 sin. **cirviola** *f*
 es pez de limón *m*
 NC *Seriola dumerili*
- 47 **cirviola** *f*
 sin. **círvia** *f*
- 48 **clavell** *m*
 es raya de clavos *f*
 NC *Raja clavata*
- 49 **congre** *m*
 es congrio *m*
 NC *Conger conger*
- 50 **copinya** [1] *f*
 sin. **escopinya** *f*
 es almeja *f*
 NC *Venerupis*
- 51 **copinya** [2] *f*
 sin. **escopinya de gallet** *f*
 es berberecho *m*
 NC *Cerastoderma edule*

- 52 **copinya** [3] *f*
sin. escopinya de llet f
es almeja dorada f
es margarita f
 NC *Venerupis aurea*
- 53 **copinya** [4] *f*
sin. escopinya de pelegrí f
sin. xell m
es vieira f
 NC *Pecten maximus*
- 54 **copinya** [5] *f*
sin. escopinya de sang f
es almejón m
 NC *Callista chione*
- 55 **copinya** [6] *f*
sin. escopinya del Japó f
es almeja japonesa f
 NC *Venerupis semidecussata*
- 56 **copinya** [7] *f*
sin. escopinya gravada f
es escopiña grabada f
 NC *Venus verrucosa*
- 57 **copinya** [8] *f*
sin. escopinya llisa f
es almeja fina f
 NC *Ruditapes decussatus*
- 58 **copinya** [9] *f*
sin. escopinya maltesa f
sin. rossellona f
es chirla f
 NC *Chamelea gallina*
- 59 **copinya** [10] *f*
sin. rellotge m
es reloj m
 NC *Dosinia exoleta*
- 60 **corn amb pues** *m*
es cañaílla f
 NC *Bolinus brandaris*
- 61 **corn de tap** *m*
es busano f
 NC *Phyllonotus trunculus*
- 62 **corn de tenassa** *m*
es púrpura de boca roja f
 NC *Thais haemastoma*
- 63 **cornet d'arenal** *m*
es caracol m
 NC *Sphaeronassa mutabilis*
- 64 **cranc de fonera** *m*
es geryon mediterráneo m
 NC *Geryon longipes*
- 65 **cranc de riu americà** *m*
es cangrejo de las marismas m
 NC *Procambarus clarkii*
- 66 **cranc reial** *m*
es cangrejo real m
 NC *Calappa granulata*
- 67 **cranc verd** *m*
sin. cama serrada f
- 68 **cranca** *f*
es centolla f
es centollo m
 NC *Maja squinado*
- 69 **cranca de fonera** *f*
es centollo de hondura m
 NC *Paromola cuvieri*

70 **cranquet d'arrossec** *m*
es nécora nudosa f
NC *Macropipus tuberculatus*

D

71 **dàtil** *m*
es dàtil m
NC *Lithophaga lithophaga*

72 **déntol** *m*
es dentón m
NC *Dentex dentex*

73 **donzella** *f*
es julia f
NC *Coris julis*

E

74 **emperador** *m*
sin. peix espasa m
es pez espada m
NC *Xiphias gladius*

75 **enfú** *m*
sin. espetolí m
es lanzón mediterráneo m
NC *Gymnammodytes cicerellus*

76 **escamarlà** *m*
es cigala f
NC *Nephrops norvegicus*

77 **escopinya** *f*
sin. copinya [1] *f*

78 **escopinya de gallet** *f*
sin. copinya [2] *f*

79 **escopinya de llet** *f*
sin. copinya [3] *f*

80 **escopinya de pelegrí** *f*
sin. copinya [4] *f*

81 **escopinya de sang** *f*
sin. copinya [5] *f*

82 **escopinya del Japó** *f*
sin. copinya [6] *f*

83 **escopinya gravada** *f*
sin. copinya [7] *f*

84 **escopinya llisa** *f*
sin. copinya [8] *f*

85 **escopinya maltesa** *f*
sin. copinya [9] *f*

86 **escorball** *m*
es corballo m
es corvallo m
NC *Sciaena umbra*

87 **escórpora** *f*
sin. rascassa f
sin. rascla f
es rascacio m
NC *Scorpaena porcus*

88 **escurçana** *f*
sin. ferrassa f
es pastinaca f
NC *Dasyatis pastinaca*

89 **esparrall** *m*
es raspallón m
NC *Diplodus annularis*

90 **espet** *m*
es espetón *m*
NC *Sphyaera*

91 **espetolí** *m*
sin. enfú *m*

F

92 **ferrassa** *f*
sin. escurçana *f*

G

93 **galera** *f*
es galera *f*
NC *Squilla mantis*

94 **gall de Sant Pere** *m*
es pez de san Pedro *m*
NC *Zeus faber*

95 **gamba blanca** *f*
es gamba blanca *f*
NC *Parapenaeus longirostris*

96 **gamba d'esca** *f*
es gamba *f*
NC gèneres *Palaemon*, *Processa*,
etc.

97 **gamba panxuda** *f*
sin. gambosí *m*
es camarón soldado *m*
NC *Plesionika*

98 **gamba roja** *f*
es chorizo *m*
NC *Aristeomorpha foliacea*

99 **gamba rosada** *f*
es gamba roja *f*
NC *Aristeus antennatus*

100 **gambó** *m*
es gamba *f*
NC gèneres *Solenocera*, *Pa-*
siphaea i *Plesionika*

101 **gambosí** *m*
sin. gamba panxuda *f*

102 **gambot** *m*
es carabinero *m*
NC *Plesiopenaeus edwardsianus*

103 **gatí** *m*
sin. gató *m*
es lija *f*
es pintarroja *f*
NC *Scyliorhinus canicula*

104 **gató** *m*
sin. gatí *m*

105 **gatvaire** *m*
es alitán *m*
NC *Scyliorhinus stellaris*

106 **gèl·lera** *f*
sin. mata-soldats *m*
sin. mora *f*
sin. xucla *f*
es chucla *f*
NC *Spicara maena*

107 **gerret** *m*
es caramel *m*
NC *Spicara smarvis*

108 **gerret anglès** *m*
sin. **gerret fabiol** *m*
sin. **gerret fabioler** *m*
sin. **gerret imperial** *m*
es caramel imperial *m*
NC *Centracanthus cirrus*

109 **gerret fabiol** *m*
sin. **gerret anglès** *m*

110 **gerret fabioler** *m*
sin. **gerret anglès** *m*

111 **gerret imperial** *m*
sin. **gerret anglès** *m*

112 **goràs** *m*
sin. **boga-ravell** *m*

113 **grimaldo** *m*
sin. **llomàntol** *m*
es bogavante *m*
NC *Homarus gammarus*

114 **grimaldo americà** *m*
sin. **llomàntol americà** *m*
es bogavante americano *m*
NC *Homarus americanus*

115 **grívia** *f*
es tordo verde *m*
NC *Labrus viridis*

J

116 **jonquet** *m*
sin. **jonquillo** *m*
es chanquete *m*
NC *Aphia minuta*

117 **jonquillo** *m*
sin. **jonquet** *m*

L

118 **llagosta** *f*
es langosta *f*
NC *Palinurus elephas*

119 **llagosta blanca** *f*
es langosta mora *f*
NC *Palinurus mauritanicus*

120 **llampuga** *f*
es dorado *m*
es lampuga *f*
NC *Coryphaena hippurus*

121 **llissa** *f*
sin. **llissa vera** *f*
es lisa *f*
NC *Chelon labrosus*

122 **llissa taverner** *f*
sin. **mújol** *m*
es pardete *m*
NC *Mugil cephalus*

123 **llissa vera** *f*
sin. **llissa** *f*

124 **llobarro** *m*
sin. **llop** *m*
es lubina *f*
NC *Dicentrarchus labrax*

125 **llomàntol** *m*
sin. **grimaldo** *m*

126 **llomàntol americà** *m*
sin. **grimaldo americà** *m*

- 127 **llop** *m*
sin. llobarro *m*
- 128 **lluç** *m*
es merluza *f*
NC *Merluccius merluccius*
- 129 **llucet** *m*
es pescadilla *f*
NC *Merluccius merluccius* (juve-
nil)
- 130 **lluerna** *f*
sin. oriola *f*
es bejel *m*
NC *Chelidonichthys lucerna*

M

- 131 **mabre** *m*
es herrera *f*
NC *Lithognathus mormyrus*
- 132 **maire** *f*
sin. mare de lluç *f*
es bacaladilla *f*
NC *Micromesistius poutassou*
- 133 **malarmat** *m*
sin. armat *m*
- 134 **mànec** *m*
sin. mànec de ganivet *m*
es longueirón *m*
es navaja *f*
NC *Solen* + *Ensis*
- 135 **mànec de ganivet** *m*
sin. mànec *m*

- 136 **mare de lluç** *f*
sin. maire *f*
- 137 **mata-soldats** *m*
sin. gèl-lera *f*
- 138 **melva** *f*
sin. mèlvera *f*
es melva *f*
NC *Auxis rochei*
- 139 **mèlvera** *f*
sin. melva *f*
- 140 **moixina** *f*
es bocanegra *f*
NC *Galeus melastomus*
- 141 **moixó** *m*
sin. cabeçuda *f*
- 142 **moll blanc** *m*
sin. moll de fang *m*
es salmonete de fango *m*
NC *Mullus barbatus*
- 143 **moll de fang** *m*
sin. moll blanc *m*
- 144 **moll de roca** *m*
sin. moll vermell *m*
es salmonete de roca *m*
NC *Mullus surmuletus*
- 145 **moll vermell** *m*
sin. moll de roca *m*
- 146 **mòllera de fang** *f*
es brótola de fango *f*
NC *Phycis blennoides*

- 147 **mòllera de roca** *f*
 es brótola de roca *f*
 NC *Phycis phycis*
- 148 **mòllera moranella** *f*
 es móllera moranella *f*
 NC *Mora moro*
- 149 **mora** *f*
sin. gèl·lera *f*
- 150 **morena** *f*
 es morena *f*
 NC *Muraena helena*
- 151 **morruda** *f*
 es sargo picudo *m*
 NC *Diplodus puntazzo*
- 152 **mújol** *m*
sin. llissa tarverner *f*
- 153 **musclo** *m*
 es mejillón *m*
 NC *Mytilus galloprovincialis*
- 154 **mussola vera** *f*
 es musola *f*
 NC *Mustelus mustelus*
- O**
- 155 **oblada** *f*
 es oblada *f*
 NC *Oblada melanura*
- 156 **orada** *f*
 es dorada *f*
 NC *Sparus aurata*

- 157 **oriola** *f*
sin. lluerna *f*
- 158 **òstia** *f*
sin. ostra *f*
 es ostra *f*
 NC *Ostrea edulis*
- 159 **ostra** *f*
sin. òstia *f*
- 160 **ostra del Pacífic** *f*
 es ostión japonés *m*
 NC *Crassostrea gigas*

P

- 161 **pagell** *m*
 es breca *f*
 es pagel *m*
 NC *Pagellus erythrinus*
- 162 **pagre** *m*
sin. pàguera *f*
 es pargo *m*
 NC *Pagrus pagrus*
- 163 **pàguera** *f*
sin. pagre *m*
- 164 **palomida** *f*
sin. palomina *f*
 es palometón *m*
 NC *Lichia amia*
- 165 **palomina** *f*
sin. palomida *f*
- 166 **pàmpol** *m*
 es pez piloto *m*
 NC *Naucrates ductor*

167 **pàmpol rascàs** *m*
es cherna f
NC *Polyprion americanus*

168 **pedaç** *m*
es podas m
NC *Bothus podas podas*

169 **peix espasa** *m*
sin. emperador m

170 **pelaia** *f*
es lenguado m
NC *Solea*

171 **perca del Nil** *f*
es perca del Nilo f
NC *Oreochromis niloticus*

172 **peu de cabra** *m*
es percebe m
NC *Mitella pollicipes*

173 **peu de cabrit** *m*
es arca de Noé m
NC *Arca noae*

174 **polp** *m*
sin. pop m
es pulpo m
NC *Octopus vulgaris*

175 **polp blanc** *m*
sin. pop blanc m
es pulpo blanco m
NC *Eledone cirrhosa*

176 **polp mesquer** *m*
sin. pop mesquer m
es pulpo almizclado m
NC *Eledone moschata*

177 **pop** *m*
sin. polp m

178 **pop blanc** *m*
sin. polp blanc m

179 **pop mesquer** *m*
sin. polp mesquer m

180 **pota** *f*
sin. aluda f

Q

181 **quissona** *f*
es galludo m
NC *Squalus blainvillei*

182 **quissona** *f*
es mielga f
NC *Squalus acanthias*

R

183 **rafalet** *m*
es perlón m
NC *Trigloporus lastoviza*

184 **rafel** *m*
es garneo m
NC *Trigla lyra*

185 **rajada** *f*
es raya f
NC *Raja*

186 **raor** *m*
es galán m
es papagayo m
NC *Xyrichthys novacula*

- 187 **rap** *m*
sin. buldroi m
- 188 **rascassa** *f*
sin. escórpóra f
- 189 **rascla** *f*
sin. escórpóra f
- 190 **rata** *f*
sin. saltabardisses f
es rata f
NC *Uranoscopus scaber*
- 191 **reig** *m*
es verrugato m
NC *Umbrina cirrosa*
- 192 **rellotge** *m*
sin. copinya ^[10] *f*
- 193 **rèmol** *m*
sin. turbot m
es rodaballo m
NC *Psetta maxima*
- 194 **roja** *f*
sin. cap-roig m
- 195 **roseta** *f*
es rascacio de Madeira m
NC *Scorpaena maderensis*
- 196 **rosetí** *m*
sin. cabotí m
- 197 **rossellona** *f*
sin. copinya ^[9] *f*

S

- 198 **saboga** *f*
sin. tallahams m
es anjova f
NC *Pomatomus saltatrix*
- 199 **sabre** *m*
es sable m
NC *Lepidopus caudatus*
- 200 **salmó** *m*
es salmón m
NC *Salmo salar*
- 201 **salpa** *f*
es salpa f
es salema f
NC *Sarpa salpa*
- 202 **saltabardisses** *f*
sin. rata f
- 203 **sard** *m*
sin. sarg m
es sargo m
NC *Diplodus sargus*
- 204 **sardina** *f*
es sardina f
NC *Sardina pilchardus*
- 205 **sarg** *m*
sin. sard m
- 206 **sèpia** *f*
sin. sípia f
es sepia f
NC *Sepia officinalis*

207 **sèpia exòtica** *f*
sin. sípia exòtica *f*
es sepia del Índico *f*
NC *Sepia aculeata*

208 **sepió** *m*
sin. sipió *m*
es choquito *m*
NC *Sepia elegans* + *Sepia orbygniana*

209 **serrà** *m*
es cabrilla *f*
es serrano *m*
NC *Serranus cabrilla*

210 **serrà imperial** *m*
es gallineta *f*
NC *Helicolenus dactylopterus*

211 **sípia** *f*
sin. sèpia *f*

212 **sípia exòtica** *f*
sin. sèpia exòtica *f*

213 **sipió** *m*
sin. sepió *m*

214 **sorell** *m*
es chicharro *m*
es jurel *m*
NC *Trachurus*

215 **surer** *m*
es pez ballesta *m*
NC *Balistes carolinensis*

T

216 **tallahams** *m*
sin. saboga *f*

217 **tellerina** *f*
sin. xarleta *f*
es coquina *f*
NC *Donax trunculus*

218 **tintorera** *f*
es tintorera *f*
NC *Prionace glauca*

219 **tinyós** *m*
sin. captinyós *m*

220 **tonyina** *f*
es atún rojo *m*
NC *Thunnus thynnus*

221 **tord massot** *m*
es tordo negro *m*
NC *Labrus merula*

222 **truita de granja** *f*
es trucha arcoiris *f*
NC *Oncorhynchus mykiss*

223 **turbot** *m*
sin. rèmol *m*

U

224 **ullada** *f*
sin. bacora *f*

225 **ullàs** *m*
es quelvacho *m*
NC *Centrophorus granulosus*

V

- 226 **vaca** *f*
es vaca serrana *f*
NC *Serranus scriba*
- 227 **variada** *f*
es mojarra *f*
NC *Diplodus vulgaris*
- 228 **verat** *m*
es caballa *f*
NC *Scomber scombrus*
- 229 **verderol** *m*
es verderón *m*
NC *Seriola dumerili* (juvenil)

X

- 230 **xarleta** *f*
sin. **tellerina** *f*
- 231 **xell** *m*
sin. **copinya** [4] *f*
- 232 **xerna** *f*
es mero dentón *m*
NC *Epinephelus caninus*
- 233 **xoric** *m*
sin. **ase** *m*
- 234 **xoriguer** *m*
sin. **ase** *m*
- 235 **xucla** *f*
sin. **gèl·lera** *f*

Índex de noms castellans

- aguja, 1
- alacha, 3
- albacora, 18
- alfonsino, 42
- aligote, 20
- alitán, 105
- almeja, 50
- almeja dorada, 52
- almeja fina, 57
- almeja japonesa, 55
- almejón, 54
- anguila, 9
- angula, 9
- anjova, 198
- araña, 12
- arca de Noé, 173
- armado, 14
- atún rojo, 220
- bacaladilla, 132
- bacalao, 17
- bacoreta, 19
- bejel, 130
- berberecho, 51
- besugo, 23
- bígaro, 40
- bocanegra, 140
- boga, 22
- bogavante, 113
- bogavante americano, 114
- bonito, 24
- bonito del norte, 18
- boquerón, 2
- breca, 161
- brótola de fango, 146
- brótola de roca, 147
- buey, 25
- busano, 61
- caballa, 228
- cabete, 38
- cabracho, 35
- cabracho rosado, 36
- cabrilla, 209
- calamar, 30
- calamarín, 31
- camarón soldado, 97
- canana, 4
- cangrejo, 32
- cangrejo de las marismas, 65
- cangrejo real, 66
- cañaílla, 60
- capellán, 37
- carabinero, 102
- caracol, 63
- caramel, 107
- caramel imperial, 108
- centolla, 68
- centollo, 68
- centollo de hondura, 69
- chanquete, 116
- cherna, 167
- chicharro, 214
- chirla, 58
- chopa, 34
- choquito, 208
- chorizo, 98
- chucla, 106
- cigala, 76
- cigarra de mar, 43
- cigarra enana, 45
- congrío, 49
- coquina, 217
- corballe, 86
- corvallo, 86
- dátil, 71
- dentón, 72
- dorada, 156
- dorado, 120
- escopiña grabada, 56
- escorpión, 10
- escórpora, 39
- espetón, 90
- estornino, 21

falso abadejo, 8
galán, 186
galera, 93
gallineta, 210
gallineta rosada, 36
gallo, 26
galludo, 181
gamba, 96
gamba, 100
gamba blanca, 95
gamba roja, 99
garneo, 184
geryon mediterráneo, 64
gitano, 7
golondrina, 16
herrera, 131
japuta, 41
julia, 73
jurel, 214
lampuga, 120
langosta, 118
langosta mora, 119
lanzón mediterráneo, 75
lenguado, 170
lija, 103
lisa, 121
longueirón, 134
lubina, 124
lucema, 16
margarita, 52
mejillón, 153
melva, 138
merluza, 128
mero, 6
mero dentón, 232
mielga, 182
mojarra, 227
móllera moranella, 148
morena, 150
musola, 154
navaja, 134
nécora nudosa, 70
oblada, 155
ostión japonés, 160
ostra, 158
pagel, 161
palometa roja, 42
palometón, 164
papagayo, 186
pardete, 122
pargo, 162
pastinaca, 88
pejerrey, 28
perca del Nilo, 171
percebe, 172
perlón, 183
pescadilla, 129
pez ballesta, 215
pez de limón, 46
pez de San Pedro, 94
pez espada, 74
pez piloto, 166
pintarroja, 103
podas, 168
pota, 5
pulpo, 174
pulpo almizclado, 176
pulpo blanco, 175
puntilla, 31
púrpura de boca roja, 62
quelvacho, 225
rape, 27
rascacio, 87
rascacio de Madeira, 195
raspallón, 89
rata, 190
raya, 185
raya de clavos, 48
reloj, 59
rodaballo, 193
rosetí, 29
sable, 199
salema, 201
salmón, 200

salmonete de fango, 142
salmonete de roca, 144
salpa, 201
santiaguíño, 44
sardina, 204
sargo, 203
sargo picudo, 151
sepia, 206
sepia del Índico, 207
serrano, 209
tintorera, 218
tordo negro, 221
tordo verde, 115
trucha arcoiris, 222
vaca serrana, 226
verderón, 229
verrugato, 191
víbora, 11
vieira, 53
volador, 4

Índex de noms científics

- Alloteuthis*, 31
Anguilla anguilla, 9
Aphia minuta, 116
Arca noae, 173
Aristeomorpha foliacea, 98
Aristeus antennatus, 99
Atherina boyeri, 28
Auxis rochei, 138
Balistes carolinensis, 215
Belone belone gracilis, 1
Beryx, 42
Bolinus brandaris, 60
Boops boops, 22
Bothus podas podas, 168
Brama brama, 41
Calappa granulata, 66
Callista chione, 54
Cancer pagurus, 25
Carcinus, 32
Centracanthus cirrus, 108
Centrophorus granulatus, 225
Cerastoderma edule, 51
Chamelea gallina, 58
Chelidonichthys lucerna, 130
Chelon labrosus, 121
Conger conger, 49
Coris julis, 73
Coryphaena hippurus, 120
Crassostrea gigas, 160
Dactylopterus volitans, 16
Dasyatis pastinaca, 88
Dentex dentex, 72
Dicentrarchus labrax, 124
Diplodus annularis, 89
Diplodus puntazzo, 151
Diplodus sargus, 203
Diplodus vulgaris, 227
Donax trunculus, 217
Dosinia exoleta, 59
Eledone cirrhosa, 175
Eledone moschata, 176
Engraulis encrasicolus, 2
Epinephelus caninus, 232
Epinephelus costae, 8
Epinephelus marginatus, 6
Euthynnus alletteratus, 19
Gadus morhua, 17
Galeus melastomus, 140
Geryon longipes, 64
Gymnammodytes cicerellus, 75
Helicolenus dactylopterus, 210
Homarus americanus, 114
Homarus gammarus, 113
Illex coindetii, 4
Labrus merula, 221
Labrus viridis, 115
Lepidopus caudatus, 199
Lepidorhombus bosci, 26
Lepidotrigla cavillone, 38
Lichia amia, 164
Lithognathus mormyrus, 131
Lithophaga lithophaga, 71
Littorina littorea, 40
Loligo vulgaris, 30
Lophius piscatorius + budegassa, 27
Macropipus tuberculatus, 70
Maja squinado, 68
Merluccius merluccius, 128
Merluccius merluccius (juvenil), 129
Micromesistius poutassou, 132
Mitella pollicipes, 172
Mora moro, 148
Mugil cephalus, 122
Mullus barbatus, 142
Mullus surmuletus, 144
Muraena helena, 150
Mustelus mustelus, 154
Mycteroperca rubra, 7
Mytilus galloprovincialis, 153
Naucrates ductor, 166
Nephrops norvegicus, 76
Oblada melanura, 155

Octopus vulgaris, 174
Oncorhynchus mykiss, 222
Oreochromis niloticus, 171
Ostrea edulis, 158
Pagellus acarne, 20
Pagellus bogaraveo, 23
Pagellus erythrinus, 161
Pagrus pagrus, 162
Palaemon, 96
Palinurus elephas, 118
Palinurus mauritanicus, 119
Parapenaeus longirostris, 95
Paromola cuvieri, 69
Pasiphaea, 100
Pecten maximus, 53
Peristedion cataphractum, 14
Phycis blennoides, 146
Phycis phycis, 147
Phyllonotus trunculus, 61
Plesionika, 97
Plesionika, 100
Plesiopenaeus edwardsianus, 102
Polyprion americanus, 167
Pomatomus saltatrix, 198
Prionace glauca, 218
Procambarus clarkii, 65
Processa, 96
Psetta maxima, 193
Pseudaphya ferreri, 29
Raja, 185
Raja clavata, 48
Ruditapes decussatus, 57
Salmo salar, 200
Sarda sarda, 24
Sardina pilchardus, 204
Sardinella aurita, 3
Sarpa salpa, 201
Sciaena umbra, 86
Scomber japonicus, 21
Scomber scombrus, 228
Scorpaena elongata, 36
Scorpaena maderensis, 195
Scorpaena notata, 39
Scorpaena porcus, 87
Scorpaena scrofa, 35
Scyliorhinus canicula, 103
Scyliorhinus stellaris, 105
Scyllarides latus, 43
Scyllarus arctus, 44
Scyllarus pygmaeus, 45
Sepia aculeata, 207
Sepia elegans + *Sepia orbygniana*, 208
Sepia officinalis, 206
Seriola dumerili, 46
Seriola dumerili (juvenil), 229
Serranus cabrilla, 209
Serranus scriba, 226
Solea, 170
Solen + *Ensis*, 134
Solenocera, 100
Sparus aurata, 156
Sphaeronassa mutabilis, 63
Sphyræna, 90
Spicara maena, 106
Spicara smaris, 107
SpondylIOSOMA cantharus, 34
Squalus acanthias, 182
Squalus blainvillei, 181
Squilla mantis, 93
Thais haemastoma, 62
Thunnus alalunga, 18
Thunnus thynnus, 220
Todarodes sagittatus, 5
Trachinus araneus, 12
Trachinus draco, 10
Trachinus radiatus, 11
Trachurus, 214
Trigla lyra, 184
Trigloporus lastoviza, 183
Trisopterus minutus capelanus, 37
Umbrina cirrosa, 191
Uranoscopus scaber, 190
Venerupis, 50
Venerupis aurea, 52

Venerupis semidecussata, 55
Venus verrucosa, 56
Xiphias gladius, 74
Xyrichthys novacula, 186
Zeus faber, 94

Bibliografia

Disposicions legals

Decret 17/2003, de 21 de febrer, pel qual es regula la pesca amb arts menors a les aigües interiors de les Illes Balears. BOIB (24 de novembre de 2005), núm. 177.

<<http://boib.caib.es/pdf/2005177/p4.pdf>> [Consulta: desembre de 2010]

Decret 21/2007, de 23 de març, pel qual s'estableix la Reserva Marina del Llevant de Mallorca. BOIB (31 de març de 2007), núm. 48.

<<http://boib.caib.es/pdf/2007048/mp12.pdf>> [Consulta: desembre de 2010]

Ley 3/2001, de 26 de marzo, de pesca marítima del Estado. BOE (28 de març de 2001), núm. 75.

<<http://www.boe.es/boe/dias/2001/03/28/pdfs/A11509-11532.pdf>> [Consulta: desembre de 2010]

Llei 2/2010, de 18 de febrer, de pesca i acció marítimes. DOGC (4 de març de 2010), núm. 5580.

<<http://www.parlament.cat/activitat/cataleg/TL106.pdf>> [Consulta: desembre de 2010]

Ordre ARM/831/2009, de 27 de març, per la qual es modifiquen els annexos I i II del Reial decret 617/2007, de 16 de maig, pel qual s'estableix la llista de les malalties dels animals de declaració obligatòria i se'n regula la notificació. BOE (4 d'abril de 2009), núm. 82, p. 1-6.

<http://www.boe.es/boe_catalan/dias/2009/04/04/pdfs/BOE-A-2009-5619-C.pdf> [Consulta: desembre de 2010]

Orden ARM/831/2009, de 27 de marzo, por la que se modifican los anexos I y II del Real Decreto 617/2007, de 16 de mayo, por el que se establece la lista de las enfermedades de los animales de declaración obligatoria y se regula su notificación. BOE (4 de abril de 2009), núm. 82, p. 31990-31995.

<<http://www.boe.es/boe/dias/2009/04/04/pdfs/BOE-A-2009-5619.pdf>> [Consulta: desembre de 2010]

Obres especialitzades

AL·LÈS, C. *Introducció a la pràctica de la vela llatina*. 2a ed. Menorca: Amics de la Mar de Menorca, 2005.
ISBN 978-84-606-3152-1

CABRERA GONZÁLEZ, M. R. *El món mariner a Dénia. Estudi etnolingüístic*. Dénia: Ajuntament de Dénia. Institut d'Estudis Comarcals de la Marina Alta. Institut de Cultura Juan Gil-Albert, 1997.
ISBN 84-7784-252-8-3

DURAN, D. *El mode de vida del pescador de cala Manacor*. Pollença: El Gall Editor, 2004.
ISBN 84-95232-62-6

ERZHERZOG VON ÖSTERREICH, L. S. *Las Baleares por la palabra y el grabado*. Palma: Caixa de Balears Sa Nostra, 1982. 10 v.
ISBN 978-84-500-3570-4

GARCÍA DOMINGO, E. *La pesca a Catalunya*. Barcelona: Servei Central de Publicacions de la Generalitat de Catalunya, 2003.
ISBN 978-84-96103-27-6

LLABRÉS, J.; VALLESPÍR, J. *Els nostres arts i oficis d'antany I*. Palma: Els autors, 1980.
ISBN 84-300-2092-6

LLOMPART, G.; MASSUTÍ, M. *Les activitats de la pesca i del gremi de pescadors a Mallorca 1259-2006*. Palma: Institut d'Estudis Baleàrics, 2007. ISBN 978-84-95876-05-8

LLORCA, F. X. *El llenguatge mariner de la Marina*. Alacant: Publicacions de la Universitat d'Alacant, 2000.
ISBN 84-7908-527-4
<<http://publicaciones.ua.es/filespubli/pdf/LD84790852742818326.pdf>>
[Consulta: desembre de 2010]

MARTÍNEZ HIDALGO, J. (dir.). *Enciclopedia general del mar*. Barcelona: Ediciones Garriga, 1957. 6 v.
DL: B 5.783-1958

MERINO, J. M. *La pesca desde la prehistoria hasta nuestros días*. 3a ed. Vitoria-Gasteiz: Servicio de Publicaciones del Gobierno Vasco, 1997.
ISBN 84-457-1135-0

NADAL, B. «*Les confraries de pescadors al servei del sector pesquer*». A: Revista de Girona.
<<http://www.raco.cat/index.php/RevistaGirona/article/viewFile/86560/111570>>
[Consulta: gener de 2011]

MASSUTÍ, I. *Els biòtops artificials a les Illes Balears*. Palma: Govern Balear. Conselleria d'Agricultura i Pesca, 1991. (Quaderns de Pesca; 3)
DL: PM 678-1991

MASSUTÍ, M. *Els productes de pesca en els mercats i en el consum humà. Política de normalització comercial com a fonament de futur*. Palma: Govern Balear. Conselleria d'Agricultura i Pesca, 1991. (Quaderns de Pesca; 1)
DL: PM 454-1991

MASSUTÍ, M. *Les Illes Balears, una àrea de pesca individualitzada a la Mediterrània occidental*. Palma: Govern Balear. Conselleria d'Agricultura i Pesca, 1991. (Quaderns de Pesca; 2)
DL: PM 677-1991

MUNTANYÀ i MARTÍ, M. T. *Del sargit a l'armat dels arts de pesca*. Barcelona: Rafael Dalmau ed., 2001. (Camí Ral; 18)
ISBN 84-232-0634-3

NAVARRETE, A. *Manual de ictiología marina*. Madrid: Imprenta de la Viuda e Hija de Gómez Montenegro, 1898.

OLIVER BILLOCH, F. *El patró de pesca de Mallorca*. Madrid: Publicaciones del Instituto Social de la Marina (Servicio Cultural), 1944.

PRATS CALBET, A. *La pesca d'abans a les Pitiüses*. Eivissa: Consell Insular d'Eivissa i Formentera. Conselleria de Cultura, 1997.
ISBN 84-88018-25-8

RIERA, F.; LINDE, M. *El raor i la cirviola, conèixer per preservar*. Palma: Govern de les Illes Balears. Conselleria d'Agricultura i Pesca, 1991. (Quaderns de Pesca; 6)
DL: PM 524-2001

Obres terminològiques

LLORIS, D. *Glosario ilustrado de ictiología para el mundo hispanohablante*. Barcelona: Generalitat de Catalunya. Departament d'Agricultura, Alimentació i Acció Rural, 2007.
DL: B-16457-2007

MASSUTÍ, M. *Glossari de terminologia pesquera*. Palma: Conselleria d'Agricultura i Pesca, 1991.

MUSEU MARÍTIM DE BARCELONA. *Lèxic mariner*. Barcelona: Museu Marítim de Barcelona, 2011.
<<http://www.lexicmariner.info/>> [Consulta: gener de 2011]

RODRÍGUEZ SANTAMARÍA, B. *Diccionario de artes de pesca de España y sus posesiones*. Galicia: Xunta de Galicia, 2001.
ISBN 978-84-453-2901-6

SALVADOR, J. *Paraules de mar. Recull terminològic de navegació tradicional*. Palamós: La Mar d'Amics, 2007.
ISBN 978-84-612-1079-0

SÁÑEZ REGUART, A. *Diccionario histórico de los artes de pesca nacional*. Madrid: Ministerio de Agricultura, Pesca y Alimentación, 1988.

VILARÓ, F.; VILCHES, À. (coord.). *Diccionari de ports i costes*. Barcelona: Departament de Política Territorial i Obres Públiques. Servei de Formació i Suport Idiomàtic, 1995.
ISBN 84-393-3324-2

Obres lexicogràfiques

ALCOVER, A. M.; MOLL, F. de B. *Diccionari català-valencià-balear*. Palma: Moll, 1985. 10 v.
ISBN 84-273-0025-5
<<http://dcvb.iecat.net>> [Consulta: desembre de 2010]

COROMINES, J. *Diccionari etimològic i complementari de la llengua catalana*. Barcelona: Curial: La Caixa, 1983. 9 v.
ISBN 84-7256-173-9

COROMINES, J.; PASCUAL, J. A. *Diccionario crítico etimológico castellano e hispánico*. Madrid: Gredos, 1987.
ISBN 84-249-1362-0

Diccionari castellà-català. 4a ed. Barcelona: Enciclopèdia Catalana, 2005.
ISBN 84-412-1392-5

Diccionari català-castellà. 3a ed. Barcelona: Enciclopèdia Catalana, 2003.
ISBN 84-412-0738-0

Enciclopèdia d'Eivissa i Formentera. Eivissa: Consell d'Eivissa, 2011.
<<http://www.eeif.es/>> [Consulta: gener de 2011]

Gran diccionari de la llengua catalana. Barcelona: Enciclopèdia Catalana, 1998.
(Diccionaris de l'Enciclopèdia)
ISBN 84-412-2790-X

Gran enciclopèdia catalana. 2a ed. Barcelona: Enciclopèdia Catalana, 1986-1998. 28 v.
ISBN 84-85194-81-0

Gran enciclopèdia de Mallorca. Palma: Promomallorca, 1989-1991. 18 v.
ISBN 84-86617-02-2

Gran enciclopedia Larousse. Barcelona: Planeta, 1987. 12 v.
ISBN 84-320-7400-4

Gran Larousse català. Barcelona: Edicions 62, 1990-1993. 10 v.
ISBN 84-297-3088-5

INSTITUT D'ESTUDIS CATALANS. *Diccionari de la llengua catalana*. 2a ed. Barcelona: Edicions 62, Enciclopèdia Catalana, 2007.
ISBN 84-412-2477-3; 84-297-3981-5
<<http://dlc.iec.cat>> [Consulta: desembre de 2010]

L'Enciclopèdia [En línia]. Barcelona: Enciclopèdia Catalana, 2010.
<<http://www.enciclopedia.cat>> [Consulta: gener de 2011]

MOLINER, M. *Diccionario del uso del español*. 3a ed. Madrid: Gredos, 2007.
2 v.
ISBN 978-84-249-2886-5

MOLL, F. de B. *Diccionari català-castellà castellà-català*. Palma: Moll, 1989.
ISBN 84-273-0257-6

REAL ACADEMIA ESPAÑOLA. *Diccionario de la lengua española*. 22 ed. Madrid: Real Academia Española, 2001. 2 v.

ISBN 84-239-6814-6

<<http://www.rae.es/rae.html>> [Consulta: gener de 2011]